საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ვერსია იხილეთ
sakresp.ge

გამოდის 1918 წლიდან ● ფასი 1,5 ლარი

№87-88 (10090-10091) 2026 წლის 9 ივლისი, ხუთშაბათი

შეშლილი მსოფლიო!!!

ეს რა უთავმოყვარეო ყოფილა ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეა!

ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეამ გუშინ □ააგის დეკლარაცია□მიიღო, რომელიც საქართველოს შესახებ რეზოლუციასაც მოიცავს.

საქართველოს შესახებ რეზოლუციის □□საქართველოში არჩევნების მთლიანობისა და ფუნდამენტური თავისუფლებების დაცვა□ინიციატორი ამერიკელი კონგრესმენი ჯო უილსონია. საარაკო სიცრუით გაძეძგილი, მოგონილი „შეშფოთებებით“ სავსე რეზოლუცია მხოლოდ ღიმილის მომგვრელია ყველა გონიერი ქართველისთვის და მის სოციალურ ქსელში წაკითხვას არავის ვურჩევთ!

ტრამპმა ირანზე დარტყმის გეგმა თურქეთში, ნატოს სამიტის დროს დაამტკიცა

...ესპანეთი ნატოს საშინელი მოკავშირეა!

აშშ-ს პრეზიდენტმა, დონალდ ტრამპმა განაცხადა, რომ ესპანეთთან ყველანაირი ვაჭრობა უნდა შეწყდეს, – ამის შესახებ ტრამპმა ანკარაში, ნატოს გენერალურ მდივანთან, მარკ რუტესთან შეხვედრისას განაცხადა.

მისი თქმით, ესპანეთთან საუბარიც კი არ შეიძლება!

მასუდ ფეზეშქიანი:

წესების დარღვევას, მეტოქეების დაშინება და მოტყუება!

ირანის პრეზიდენტი აცხადებს, რომ თეირანი მტკიცედ დაიცავს თავის უფლებებს.

□აშშ-ის მთავრობის, როგორც მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლის ქცევა, მის ნაცნობ საგარეო პოლიტიკას მიჰყვება: წესების დარღვევა, მეტოქეების დაშინება, დაბრკოლებების შექმნა და მოტყუება. ეს მათი **MAGA**–ს სახელმძღვანელოა. ირანი უარყოფს ასეთ თამაშებს. ჩვენ მტკიცედ ვიცავთ ჩვენს უფლებებს“...

3

შიო მესამე:

მადლობა უნდა ვუთხრა ღმერთს, რომ აქ მომიწია მსახურება, ვინაიდან ძალიან ბევრი რამ ვისწავლე სამეგრელოში!

ვინ იცხოვრებს დაცარიელებულ სოფლებში?!!

SOS!!!

5

ათ წელიწადში სოფლის მოსახლეობა 111 ათასი ადამიანით შემცირდა

ვერ არის კარგად ქართული ჟურნალისტიკის საქმე!..

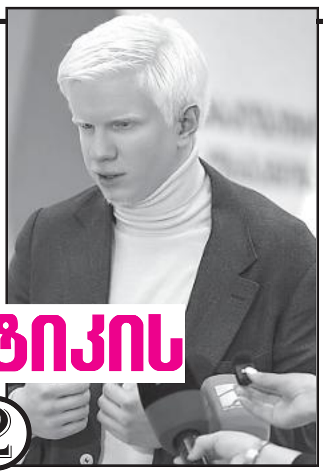

2

ღმერთმა უმრავლოს საქართველოს ნიჭიერი და სამშობლოს სიყვარულით გულანთებული ახალგაზრდები

თურქეთის ნატოში გაწევრების სისხლიანი საფასური

8

საკეისრო კვეთა ხშირად ახალგაზრდა დედის დაინვალიდებას იწვევს!

13

10

ვაჭრობა ოვალურ კაბინეტში

„ტრამპის ტრილიონი“

ქალა (ღმ)ერთობაშია!

14

თორნიკე შენგელია ქართული კალათბურთის ჭეშმარიტი რაინდია

ვებ.გვერდი: WWW.SAK.GE ელ.ფოსტა: SAK@SAK.GE

სტრატეგიული ინფრასტრუქტურა — საქართველოს! განვითარება-მართვა — პარტნიორებს!..

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილება ანაკლიის ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის ე.წ. „ლენდლორდის“ (LANDLORD) მოდელით მშენებლობის შესახებ, ქვეყნის ეკონომიკურ და გეოპოლიტიკურ განვითარებაში ახალ, უმნიშვნელოვანეს ეტაპს აფუძნებს. აღნიშნული მიდგომა, რომელიც მსოფლიოში ყველაზე ფართოდ არის აპრობირებული, უზრუნველყოფს, რომ სტრატეგიული ინფრასტრუქტურა სახელმწიფოს საკუთრებაში დარჩეს, ხოლო მისი განვითარება-მართვა მრავალმხრივი და ეფექტიანი საერთაშორისო პარტნიორობით განხორციელდეს.

უსაფრთხოება, სუვერენიტეტი და ეკონომიკური ზრდა

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე რატი იონათამიშვილი აღნიშნავს, რომ ანაკლიის პორტი კონსტიტუციით გარანტირებული სახელმწიფო მნიშვნელობის პროექტია. მისი თქმით, „შუა დერეფნის“ დამაკავშირებლობის თვალსაზრისით, პორტს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მსოფლიო ეკონომიკური რუკისთვის, რაც პირდაპირ აისახება ქვეყნის ეკონომიკურ წინსვლასა და სოციალურ უსაფრთხოებაზე.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი **არჩილ გორიძე** ხაზს უსვამს, რომ სახელმწიფოს წამყვანი როლით პორტის აშენება კიდევ უფრო გააძლიერებს საქართველოს სატრანზიტო შესაძლებლობებს. მისი თქმით, ეს ყველაფერი ქვეყანას ევროპასთან რეალური ეკონომიკური და სტრატეგიული კავშირებით აერთიანებს და არა ფორმალური ბიუროკრატიული მოთხოვნებით.

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის **მარიამ ქვრივიშვილის** განმარტებით, გლობალური პოლიტიკის შედეგად, „შუა დერეფნის“ მიმართ ინტერესი მკვეთრად გაიზარდა — მიმდინარე წელს ტვირთნაკადი 21%-ითაა მომატებული, ხოლო ბოლო 4 წელიწადში ზრდამ 46%-ს გადააჭარბა. „ლენდლორდის“ მოდელი კი სახელმწიფოს აძლევს მოქნილობას, პორტი ერთდროულად რამდენიმე ქვეყანასთან და კომპანიასთან პარტნიორობით განავითაროს.

მთავარი მიზნები კი 2029 წლისთვის, ანაკლიის ღრმაწყლოვან პორტში პირველი გემის მიღებაა. თუმცა, გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად, 25 მილიონ ტონამდე ტვირთის გატარება.

ამ გადაწყვეტილებას დადებითად აფასებენ დარგის პროფესიონალებიც. ექსპედიტორთა ასოციაციის პრეზიდენტი **გივი თხელიძე** მიესალმება სახელმწიფოს გაძლიერებულ ჩართულობას და აღნიშნავს, რომ ქართველი ექსპედიტორები ყოველთვის მხარს უჭერენ თანამედროვე ინფრასტრუქტურის განვითარებას. მისი თქმით, რიგითი მოქალაქეებისთვის პრიორიტეტულია, რომ სტრატეგიულ ობიექტებს თავად ქართველები აკონტროლებდნენ და იქ ადგილობრივი კადრები დასაქმდნენ.

ჩინეთის მხარდაჭერა და სტრატეგიული პარტნიორობა

საქართველოს მიერ შერჩეულ სტრატეგიულ კურსს მნიშვნელოვანი საერთაშორისო გამოხმაურება და მხარდაჭერა მოჰყვა.

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ელჩმა საქართველოში **ჭოუ ციენმა** ღიად დაუჭირა მხარი მთავრობის გადაწყვეტილებას:

„მივესალმებით საქართველოს ხელისუფლების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს და პატივს ვცემთ ქვეყნის არჩევანს. იმედი გვაქვს, მომავალში ჩინური კომპანიებიც აქტიურად ჩაერთვებიან საქართველოში მიმდინარე პროექტებში და საკუთარ წვლილს შეიტანენ ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში“ — განაცხადა **ციენმა**.

ელჩმა ასევე ხაზი გაუსვა, რომ ჩინეთის თავმჯდომარე **სი ძინპინსა** და საქართველოს პრეზიდენტ **მიხეილ ყაველაშვილს** შორის გაცვლილი მისალოცი წერილები კიდევ ერთხელ ადასტურებს ორ ქვეყანას შორის არსებული ყოვლისმომცველი სტრატეგიული პარტნიორობის მაღალ დონესა და პოლიტიკურ ნდობას.

ოპოზიციის ცარიელი კრიტიკა

ხელისუფლების მიერ გადადგმული ქმედითი ნაბიჯების მიუხედავად, ოპოზიციურ ფლანგზე პროექტის მიმართ სკეპტიციზმი ნარჩუნდება.

კოალიცია „ძლიერი საქართველო — ლელოს“ გენერალურმა მდივანმა, **ირაკლი კუპრაძემ** გამართულ ბრიფინგზე განაცხადა, რომ ანაკლიის პროექტი, ხელისუფლების პირობებში, „ტყუილების 10-წლიან კასკადად“ იქცა. კუპრაძის თქმით, მოდელების მუდმივი ცვლილება (ჯერ „BOT“, შემდეგ „PPP“ და ახლა „ლენდლორდი“) მიუთითებს იმაზე, რომ რეალური შედეგი გაყინულია. ოპოზიციის წარმომადგენელი ალტერნატიულ ხედვას გვთავაზობს, რომელიც ითვალისწინებს ანაკლიის ჩართვას ე.წ. „ტრამპის გზაში“ და მასში დასავლელი პარტნიორების, აგრეთვე სომხეთისა და აზერბაიჯანის აქტიურ მონაწილეობას.

მიუხედავად შიდაპოლიტიკური დებატებისა და ოპოზიციის მხრიდან გამოთქმული კრიტიკისა, ფაქტები მოწმობს, რომ სახელმწიფო თანმიმდევრულად მიჰყვება დასახულ გეგმას. ტვირთბრუნვის მკვეთრი ზრდა, რკინიგზის მოდერნიზაცია და ჩინეთის მსგავსი გლობალური პარტნიორების მხარდაჭერა მყარ საფუძველს ქმნის იმისთვის, რომ ანაკლიის პორტმა წარმატებით შეასრულოს თავისი ისტორიული მისია და საქართველო საერთაშორისო ეკონომიკურ რუკაზე საკვანძო სატრანზიტო ჰაბად აქციოს.

ექსპერტების პოზიცია

„ხალხის ძალის“ წევრი თამთა მეგრელიშვილი მიიჩნევს, რომ ანაკლიის პორტის მშენებლობა არის ეროვნული პროექტი, რომელიც სავაჭრო და საინვესტიციო ნაკადების მოზიდვის გარდა, უზრუნველყოფს ქვეყნის პოლიტიკურ კვანძად ჩამოყალიბებას და მას აქცევს მრავალფუნქციურ რეგიონულ ჰაბად.

მისი განმარტებით, საქართველოს მთავრობის მიერ ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის ე.წ. „ლენდლორდის“ (Landlord Port) მოდელით განხორციელებით სახელმწიფო შეინარჩუნებს სტრატეგიულ აქტივებზე საკუთრებასა და კონტროლს, ხოლო კერძო სექტორი ოპერირების ეფექტიანობასა და ინვესტიციებს უზრუნველყოფს.

„მსოფლიოს მრავალ მსხვილ პორტში გამოიყენება „ლენდლორდის“ მოდელი. მისი ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი მაგალითია ნიდერლანდების როტერდამის პორტი, სადაც საპორტო ადმინისტრაცია ფლობს მიწასა და ძირითად ინფრასტრუქტურას, ხოლო ტერმინალებს საერთაშორისო კერძო ოპერატორები მართავენ. ანალოგიური სისტემა მოქმედებს ბელგიის ანტვერპენის პორტში, სადაც საჯარო სექტორი ინარჩუნებს სტრატეგიულ კონტროლს, ხოლო სატვირთო ოპერაციებს კერძო კომპანიები ახორციელებენ. მსგავსი მოდელით მუშაობენ, ასევე, სინგაპურის პორტი, აშშ-ის ნიუ-იორკის, ნიუ-ჯერსისა და ლოს-ანჯელესის პორტები. „ლენდლორდის“ სისტემა გამოიყენება გერმანიის ჰამბურგის, ლატვიის რიგის, რუმინეთის კონსტანცისა და პოლონეთის გდანსკის პორტებშიც.

ანაკლიის პორტის მშენებლობა „ლენდლორდის“ მოდელით, ნავსადგურის ტერიტორიის ეფექტურად გამოყენების გარდა, მუნიციპალური, კერძო სექტორის და სახელმწიფო ინტერესების ჰარმონიზებებს უზრუნველყოფს. ანაკლიის პორტში შუა დერეფნის მონაწილე ქვეყნებიდან — ჩინეთიდან, ცენტრალური აზიის ქვეყნებიდან და აზერბაიჯანიდან განხორციელებული ინვესტიციები ანუ პარტნიორი ქვეყნების თანამონაწილეობა და მათი ინტერესების გათვალისწინება, ანაკლიის პორტს საერთაშორისო ინტერესების, კაპიტალისა და ტვირთნაკადების თავმოყრის ცენტრად აქცევს.

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტი არის ეროვნული პროექტი, რომლის მფლობელიც საქართველოს სახელმწიფო იქნება (წილები არ გაიყიდება), ანუ პორტი იქნება სრულად ქართული. საერთაშორისო კომპანიები ჩაერთვებიან უშუალოდ სატერმინალო ინფრასტრუქტურის მართვაში და პირველი გემის მიღება 2029 წელს იგეგმება.

ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტია, რომელიც გეოპოლიტიკური მნიშვნელობისა და ეკონომიკური თვალსაზრისით ქართული სახელმწიფოსთვის სხვა სახელმწიფოებთან ურთიერთობების ახალ მოდელს შექმნის“ — წერს სოციალურ ქსელში **თამთა მეგრელიშვილი.**

ანაკლიის ნავსადგურის „ლენდლორდის“ მოდელით მშენებლობას სოციალურ ქსელში გამოეხმაურა ანალიტიკოსი **ზაალ ანჯაფარიძე: „იმედია და ლოგიკურად ასეც უნდა მოხდეს, რომ ეს განცხადება წერტილს დაუსვამს ანაკლიის პორტის ირგვლივ აგორებულ და ასაგორებელ სპეკულაციებს“.**

მისივე განმარტებით, მალე გამოჩნდება, სწორად აღიქვეს თუ არა ოპონენტებმა მთავრობის გადაწყვეტილება.

ლიკა ბერიკაშვილი

მიხეილ ყაველაშვილი ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის გენერალურ დირექტორს ტედროს ადანომ გებრეისუსს შეხვდა

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ ყაველაშვილი ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) გენერალურ დირექტორს ტედროს ადანომ გებრეისუსს შეხვდა, — ინფორმაციას ამის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ავრცელებს.

პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, შეხვედრაზე საქართველოსა და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციას შორის მრავალწლიანი თანამშრომლობის შედეგები და ჯანდაცვის სფეროში პარტნიორობის შემდგომი განვითარების პერსპექტივები განიხილეს.

„საუბარი შეეხო ჯანდაცვის სფეროში განხორციელებულ რეფორმებს, რომლებიც საქართველოში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მხარდაჭერით განხორციელდა. აღინიშნა, რომ ამ თანამშრომლობამ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა საყოველთაო ჯანდაცვის სისტემის განვითარებაში, პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის განხორციელებაში, ფარმაცევტული პოლიტიკის სრულყოფასა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მიმართულებით ქვეყნის შესაძლებლობების გაძლიერებაში. შეხვედრისას ხაზი გაესვა საქართველოს მიერ ბოლო წლებში მიღწეულ შედეგებს, მათ შორის, მალარიისგან თავისუფალი ქვეყნის სტატუსის მიღებას, ინოვაციურ მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდასა და ციფრული ჯანდაცვის მიმართულებით მიმდინარე რეფორმებს. ასევე, აღინიშნა საქართველოს აქტიური ჩართულობა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის საქმიანობაში „ორგანიზაციის აღმასრულებელი საბჭოს წევრობა და საყოველთაო ჯანდაცვის „მეგობართა ჯგუფის“ თანათავმჯდომარეობა.

მხარეებმა დაადასტურეს მზადყოფნა, მომავალშიც გააგრძელონ თანამშრომლობა ჯანდაცვის სისტემის გაძლიერების, თანამედროვე სტანდარტების დანერგვისა და გლობალური ჯანმრთელობის სფეროში ერთობლივი ძალისხმევის გაღრმავების მიმართულებით“,
„ნათქვამია საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის გავრცელებულ ინფორმაციაში.

პატრიარქი მშობლიურ ეპარქიაში

შიო მესამე:

მადლობა უნდა ვუთხრა ღმერთს, რომ აქ მომიწია მსახურება, ვინაიდან ძალიან ბევრი რამ ვისწავლე სამეგრელოში!

...ჩვენ, როგორც ადამიანები, მეტად თუ ნაკლებად ვცოდავთ. ამიტომ, უნდა ვიცოდეთ სინანულიც. წმინდა იოანე ნათლისმცემელი, სინანულის ეს დიდი მქადაგებელი, გვახსენებს, გვასწავლის, არ დაგვავიწყდეს, რომ დროებითი, მიწიური სიცოცხლე მხოლოდ მომზადებაა მარადიულისთვის და მომავალ სამსჯავროზე მოგვიწევს პასუხისგება თითოეული ფუჭად წარმოთქმული სიტყვისთვისაც კი, □ამის შესახებ სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსმა, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა **შიო მესამემ** სენაკის წმინდა იოანე ნათლისმცემლის სახელობის საკათედრო ტაძარში ქადაგებისას განაცხადა.

□დღეს არის ამ შესანიშნავი ტაძრის დღესასწაული, რომელიც ნაკურთხია წმინდა იოანე ნათლისმცემლის შობის სახელზე. დღეს ვიხსენებთ ყველას, ვინც მონაწილეობა მიიღო ამ ტაძრის მშენებლობაში. ეს ტაძარი განსაკუთრებულია სენაკელებისთვის, რადგან ძალიან დიდი ნაწილი ჩვენი ხალხის, მრევლისა მონაწილეობდა ამ ტაძრის მშენებლობაში. განსაკუთრებით საყვარელია ეს ტაძარი სენაკელებისთვის. მინდა, განსაკუთრებით გავიხსენო მღვდელმონაზონი ამბაკონი, რომელიც იყო მოთავე ტაძრის მშენებლობის, მთავარი ორგანიზატორი და რომელიც შემდეგ იკურთხა მისი მაღალყოვლადუსამღვდელოესობა გრიგოლის მიერ. ყველას მადლობა ამ შესანიშნავი ტაძრის აგებისთვის.

მინდა, განსაკუთრებული სიყვარული გამოვთქვა სენაკისა და ჩხოროწყუს ეპარქიისადმი. ვმადლობ უფალს, რომ მომიწია ამ ძვირფას ეპარქიაში მსახურება და მომზადება თურმე, როგორც ყოფილა ღვთის ნება, კათოლიკოს-პატრიარქის საპატრიარქო მსახურებისთვის. მადლობა უნდა ვუთხრა ღმერთს, რომ აქ მომიწია მსახურება, ვინაიდან ძალიან ბევრი რამ ვისწავლე ამ ეპარქიაში. ვისწავლე თქვენთან ურთიერთობით და იმ დიდი წმინდანების მოხსენიებით, მათ ცხოვრებაზე მუშაობით, შესწავლით, რომლებიც იღვწოდნენ ამ წმინდა ეპარქიაში. ალბათ ვეცადე, შეძლებისდაგვარად მესწავლა მთავარი რამ, ეს არის ეშხი, სიყვარული, დიდი სილამაზე და კულტურა სამეგრელოსი, რისი ცოდნის გარეშეც შეუძლებელია, დღეს შეიცნო ქართული სული, ჩვენი კულტურა და ალბათ იყო კათოლიკოს-პატრიარქი საქართველოსიც.

ვმადლობ უფალს, რომ ეს ყველაფერი მომცა და თქვენთან ერთად მამსახურა ამდენი წელი. კიდევ ერთხელ გილოცავთ დღევანდელ დღეს, ღმერთმა დაგლოცოთ, გაგაძლიეროთ, გაგახაროთ, შეგეწიოთ წმინდა იოანე ნათლისმცემელი. მისი ლოცვით, უფალი შეგვეწიოს სინანულის სწავლაში და ჩვენს ქრისტიანულ ცხოვრებაში. წმინდა იოანე ნათლისმცემლის ლოცვით, ღმერთმა დალოცოს სენაკისა და ჩხოროწყუს ევარქია, ღმერთმა დალოცოს სრულიად საქართველო, ყოველი თქვენგანი. ღმერთმა გაამთლიანოს და გააძლიეროს, გადაარჩინოს ჩვენი ქვეყანა□

* * *

7 ივლისს პატრიარქის რანგში შიო III პირველად ეწვია სენაკისა და ჩხოროწყუს ეპარქიას. პატრიარქმა სენაკის საკათედრო ტაძარში წმიდა იოანე ნათლისმცემლის სახელზე წირვა-ლოცვა აღავლინა და ათასობით ადამიანი დალოცა.

ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ მეზობელი ეპარქიების მღვდელმთავრები, სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის გუბერნატორი **დავით ვერაძე**, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მერიებისა და საკრებულოების ხელმძღვანელები, კულტურისა და ხელოვნების მუშაკები. ღონისძიების მთავარი მახარდამჭერი იყო „არქეოპოლისის" დამფუძნებელი და უცვლელი ხელმძღვანელი, ცნობილი მეწარმე და ქველმოქმედი **დემურ გადელია.**

კახა კალაძე:

ყველა პრობლემა აღმოიფხვრება!

ინტენსიური ნალექის დროს, გოლო დღეებში დაიტბორა რამდენიმე ქუჩა, რამაც მოსახლეობას პრობლემები შეუქმნა. მინდა, კიდევ ერთხელ ვუთხრა მოსახლეობას, რომ ყველა პრობლემა იქნება მოგვარებული, □ამის შესახებ თბილისის მერმა **კახა კალაძემ** დედაქალაქის მთავრობის სხდომაზე გუშინ განაცხადა.

რაც შეეხება მიზეზს, რატომ ხდება კონკრეტული ქუჩების დატბორვა, არის ორი პრობლემა. ერთი, როდესაც ხდება სანიაღვრეების ამოვსება ჩამოგლეჯილი ხის ტოტებით, ფოთლებით, ასევე ნარჩენებით. ეს, რა თქმა უნდა, პრობლემას წარმოადგენს, და, ზოგადად, სანიაღვრე ქსელების არარსებობა ან მოძველება. ამიტომაც არის, რომ 2017 წლიდან მოყოლებული, სარეაბილიტაციო სამუშაოების დაწყებისას, იქნება ეს ქუჩები, გამზირები, პირველი, რასაც ვაკეთებთ, არის მიწისქვეშა კომუნიკაციების მოწესრიგება.

ბევრჯერ გვითქვამს და კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, რომ, ზოგადად, მთელი ქალაქის მასშტაბით, მიწისქვეშა კომუნიკაციების ინფრასტრქტურის თვალსაზრისით, სერიოზული პრობლემები გვაქვს. ამიტომ, სადაც ვიწყებთ სამუშაოებს, პირველი კეთდება მიწისქვემოთ არსებული ქსელის გამოცვლა, მოწესრიგება, განახლება. ცხადია, ერთდროულად ყველაფერს ვერ შევძლებთ, მაგრამ ეტაპობრივად ყველა პრობლემა იქნება მოგვარებული და მოწესრიგებული....

მარიჯანის ქუჩაზე კომპანია, რომელიც სამუშაოებს ახორციელებს, დაზარალებულებმა შეარჩიეს

მარიჯანის ქუჩაზე, მრავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსის მხარეს, სამშენებლო მოედანზე, ფერდის ჩამოშლის ფაქტმა ძალიან ბევრი სპეკულაცია გამოიწვია. ეს არის სამშენებლო კომპანია □ცენტრ პოინტის□მიერ დაზარალებული ოჯახების ერთ-ერთი სამშენებლო ობიექტი, წლების განმავლობაში ათასობით ოჯახი ელოდებოდა, მიეღო საკუთარი საცხოვრებელი ფართი, □ამის შესახებაც დედაქალაქის მერმა **კახა კალაძემ** მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე განაცხადა.

□ათასობით ოჯახი გააუბედურა ამ სამშენებლო კომპანიამ. დედაქალაქის მერიას არანაირი ვალდებულება არ ჰქონდა, გადაგვედგა ეს ნაბიჯი, დავხმარებოდით ამ ოჯახებს, თუნდაც ამ კომპანიის მეპატრონეებს. ჩვენი კეთილი ნება იყო, ათასობით გაუბედურებულ ოჯახს დავხმარებოდით. არც ერთი სამშენებლო კომპანია, რომელმაც აიღო ვალდებულება ამ სამშენებლო სამუშაოებზე, მერიას და დედაქალაქის მუნიციპალიტეტს არ მოუყვანია. ჩვენ მივეცით შესაძლებლობა, თვითონ გადაეწყვიტათ, ვინ იქნებოდა კონკრეტულ სამშენებლო ობიექტზე, რომელ კომპანიას მოიყვანდნენ. ამ შენობის დემონტაჟი განხორციელდა და ქვაბული, რომელიც წარმოქნილია, არის ამ შენობის დემონტაჟის შედეგად, სადაც შემდეგ უნდა განხორციელდეს სამშენებლო სამუშაოები. ეს კომპანია არის □ნექსთ დორი□ აღნიშნულ კომპანიას აქვს ორი ლოკაცია. სწორედ ერთ-ერთია მარიჯანის ქუჩაზე, მეორე კი □ვაშლიჯვარში. 2024 წელს გაიცა მარიჯანის ქუჩაზე სამშენებლო ნებართვა, თუმცა იმის გათვალისწინებით, რომ ჩვენგან იყო მოთხოვნილი ხიმინჯოვანი საძირკვლის მოწყობა, ვთხოვეთ, კორექტირება შეეტანათ სამშენებლო ნებართვაში□

კახა კალაძის განცხადებით, მუნიციპალურმა ინსპექციამ ფაქტზე მყისიერი რეაგირება მოახდინა, რომლის შედეგადაც უსაფრთხოების წესების დარღვევის გამო ობიექტი დაჯარიმდება 30 ათასი ლარით.

□სამშენებლო პროცესი შეჩერდება. კომპანიას დაევალა გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარება. გარდა ამისა, სამშენებლო მოედანზე როცა დაფიქსირდა ქვაბულის ფერდის ჩამოშლის ფაქტი, სამხარაულის ბიუროს საფუძველზე, მიმდებარე კორპუსის მოსახლეობას საფრთხე არ ემუქრება. მოვისმინეთ სპეკულაციები, რომ კომპანიას არ ეძლევა ფართების გაყიდვის საშუალება, დიახ, მათ ამის საშუალება არ ეძლევათ და ეს მოხდება ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, რომ დავიცვათ ადამიანები, მოსახლეობა, რომ არ აღმოჩნდნენ ისევ მოტყუებულები□

8 ივლისი, 2026.

მე, ჟურნალისტ თეიმურაზ ქორიძეს, არასოდეს არავითარი ურთიერთობა არ მქონია ბატონ ბიძინა ივანიშვილთან, მისი ოჯახის რომელიმე წევრთან ან ახლობელთან. შესაბამისად, არასოდეს მისარგებლია რაიმე სახის შეღავათით ან თუნდაც მცირედი ყურადღებით. ამ ოჯახის არც ერთი წევრი ან ახლობელი არასოდეს დაინტერესებულა, საერთოდ, ჩემი ან ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრის ამქვეყნად არსებობით. არაფერი მაკავშირებს მმართველ პარტია „ქართულ ოცნებასთანაც“ თუ არ ჩავთვლით, რომ იმ ძნელბედობის ჟამს, ქართული ინტელიგენციის ერთ სოლიდურ ნაწილთან ერთად ვიყავი ამ პარტიის დამფუძნებელი ყრილობის დელეგატი.

ივანიშვილების ოჯახისა და მმართველი პარტიისგან დისტანცირების მიუხედავად, ქართულ ბეჭდურ მედიაში გამოქვეყნებულ სტატიებში უამრავჯერ დასაბუთებულად ვისაუბრე პირადად ბიძინა ივანიშვილის, მისი ოჯახის უნიკალურ დამსახურებაზე საქართველოს, ქართველი ხალხის წინაშე. ეს შეეხება ქვეყნის სააკაშვილის ტირანიისგან დახსნას, ოჯახის არნახულ ქველმოქმედებას, ისტორიული ძეგლების აღდგენას, ახალი ეკლესია-მონასტრების მშენებლობას, ტყე-პარკების გაშენებას, ახალგაზრდობის განათლებაზე ზრუნვას და მრავალი, მრავალი სხვა.

ამ არცთუ სასიამოვნო საუბრის წამოწყება იმად დამჭირდა, ვინმე პოტენციურ „კრიტიკოსს“ წინამდებარე წერილი ივანიშვილების შეკვეთილი რომ არ ეგონოს.

ცოტა ხნის წინ „ქართული ოცნების“ ახალგაზრდული ორგანიზაციის მორიგ შეკრებას მიწვეული სტუმრის სტატუსით დაესწრო ბიძინა ივანიშვილის უმცროსი ვაჟიშვილი ცოტნე. იგი მაშინვე ჟურნალისტების ინტერესების ცენტრში აღმოჩნდა და ამაში გასაკვირი არაფერია. გასაკვირი და ფრიად დამაფიქრებელი გახლავთ ქართველი ჟურნალისტების ერთი სოლიდური ნაწილის აბსოლუტური მიკერძოებულობა, უკულტურობა და ელემენტალური ჟურნალისტური უვიცობა.

სწორედ ამაზე მინდა ვთქვა ორიოდე სიტყვა. თუმცა, მანამდე ერთი პირადული მოკლე განმარტება უნდა შემოგთავაზოთ:

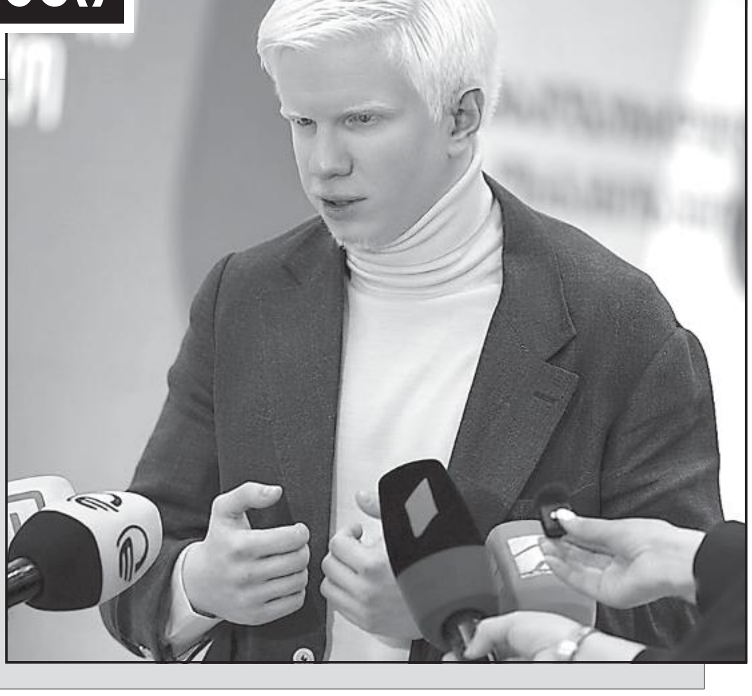

ვერ არის კარგად ქართული ჟურნალისტიკის საქმე!..

ღმერთმა უმრავლოს საქართველოს ნიჭიერი და სამშობლოს სიყვარულით გულანთებული ახალგაზრდები

დავუბრუნდეთ „ქართული ოცნების“ ახალგაზრდული ორგანიზაციის შეკრებას. როგორც მოსალოდნელი იყო, შეკრებიდან გამოსული ცოტნე ივანიშვილის ირგვლივ ჟურნალისტებმა წრე შეკრეს და შეკითხვები სეტყვასავით დააყარეს. ყველაფერი ეს ნახა ტელემაყურებელმა და, ვფიქრობ, გამეორება არ ღირს. აი, ის კი ნამდვილად უნდა ითქვას, რომ ამ საუბრიდან გამომდინარე, ცოტნე ივანიშვილი საქართველოს მეტ-ნაკლებად მოაზროვნე ახალგაზრდა მოქალაქეებისა და პირადად ჩემთვისაც ნამდვილ აღმოჩენად იქცა – თავისი მოთმინებით, თავშეკავებულობით, ერუდიციით, მოზომილი იუმორით და სიტყვა-პასუხით...

მეტ-ნაკლებად ობიექტური მსმენელ-მაყურებლისთვის კიდევ ერთი სასიამოვნო აღმოჩენა იყო ცოტნეს დაინტერესება ხატვითა და ფილოსოფიით.

თუმცა, სიურპრიზები ამით არ დამთავრებულა. ჩემთვის, 40-წლიანი გამოცდილების მქონე ჟურნალისტისთვის, რბილად რომ ვთქვა, საკვირველ „აღმოჩენად“ იქცა ჟურნალისტების დაუინტერესებლობა ცოტნეს გატაცებით ხატვისა და ფილოსოფიისადმი ! იქ მყოფ არც ერთ ჟურნალისტს აზრადაც არ მოსვლია, ამ მართლაც ნიჭიერი ბიჭისთვის ეკითხა, კერძოდ, რომელ ფილოსოფიურ ან მხატვრულ მიმდინარეობას ანიჭებს უპირატესობას, რას კითხულობს და რას ხატავს.

სამაგიეროდ, უამრავჯერ დაუსვეს ერთი და იგივე კითხვა ერთი და იმავე სიტყვებით: რას ფიქრობს ბიძინა ივანიშვილი რაღაც საკითხზე და უნდა დაისაჯონ თუ არა 26 ივნისს საქართველოს პარლამენტში მოწყობილი პროვოკაციის მონაწილეები; რას ფიქრობ ელენე ხოშტარიას, მზია ამაღლობელის დაპატიმრებაზე და ა.შ.

ცოტნეც იძულებული იყო, კორექტულად გაემეორებინა ბანალური (მაგრამ იქ შეკრებილი „ჟურნალისტებისთვის“ უცნობი) ჭეშმარიტება: რას ფიქრობს ბიძინა ივანიშვილი, ეს უნდა ჰკითხოთ ბიძინა ივანიშვილს; უნდა დაისაჯონ თუ არა პარლამენტში პროვოკაციის მონაწილე დეპუტატები, ეს არის პარლამენტის გადასაწყვეტი; ელენე ხოშტარიას და მზია ამაღლობელს სასჯელი გადაუწყვიტა სასამართლომ და მისი განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს მხოლოდ ზემდგომ სასამართლოში...

მიუხედავად ჟურნალისტების აშკარად პროვოკაციული, შეურაცხმყოფელი შეკითხვებისა, ყველა პასუხი ნათქვამი იყო ალალი ღიმილით და კეთილგანწყობით.

ჟურნალისტების წინაშე დგას ძალიან ნიჭიერი ახალგაზრდა კაცი, მსოფლიოში ცნობილი მილიარდერის, ქვეყნის მმართველი პარტიის დამაარსებლისა და ლიდერის ოჯახის წარმომადგენელი და შენ, ჟურნალისტი მას, მეტი რომ არაფერი, იდიოტური შეკითხვებით მიმართავ!

მოკლედ, იმის თქმა მინდოდა – **ვერ არის კარგად ქართული ჟურნალისტიკის საქმე!**

თუმცა, საერთაშორისო ასპარეზზე თუ გადავინაცვლებთ, ქართული ჟურნალისტიკა იქნებ არც ისე განწირულად მოგვეჩვენოს. მშობლიურ ოპოპოლიტიკოსებზე საუბარმა კი, შესაძლოა, საერთოდ, უვიცობის ბნელ ჯურღმულში ჩაგვითრიოს.

მაგალითისთვის, მოდი, მცირე კომენტარებით, ვნახოთ, რა ბრძანა ევროპის საბჭოს საპარლამენტო სხდომაზე „საქართველოში არსებული მძიმე პოლიტიკური კრიზისის შესახებ“ საქართველოს „დიდმა მეგობარმა“, დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელმა, ბრძენმა და გამოცდილმა პოლიტიკოსმა სერ სემ რაშვორთმა.

მანამდე კი, ნება მიბოძეთ, ბატონ რაშვორთს, სააკაშვილის სხვა უანგარო ევროპელ მეგობრებს სულით და გულით მივულოცო ქალბატონი ნანული ჟორჟოლიანის გამოჩენა მსოფლიო პოლიტიკურ არენაზე.

„ჩვენ მკაცრად უნდა დავგმოთ პოლიტიკურად მოტივირებული სასჯელები ოპოზიციის წარმომადგენლების, მათ შორის ელენე ხოშტარიას წინააღმდეგ – წელიწადნახევრიანი თავისუფლების აღკვეთა საარჩევნო პოსტერზე „რუსული ოცნების“ დაწერისთვის.“

– არ დაიჯეროთ, გატყუებენ სერ სემ, გატყუებენ! – ევროპოლიტიკის საამაყო ფიგურა პოლიტიკური მოსაზრებებისთვის არ დაუპატიმრებიათ იმ ძალიან უბრალო მიზეზის გამო, რომ ჰელენს არავითარი პოლიტიკური მოსაზრებები, არავითარი პოლიტიკური რწმენა არასოდეს გააჩნდა და არც ახლა გააჩნია. იგი დააპატიმრეს და წლინახევრიანი თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს ხულიგნობისთვის, ანუ სარეკლამო ბანერის დემონსტრაციული (აქაოდა, ვინმემ ფეხები არ მომჭამოთო!) დაზიანებისთვის.

„ევროსაბჭოს ეს ანგარიში ძლიერია, მაგრამ მიხეილ სააკაშვილის, ლევან ხაზეიშვილის და პაატა მანჯგალაძის სახელების მოუხსენიებლად არასრულყოფილია“

– ძნელია არ დაგეთანხმოთ სერ – სააკაშვილის, ხაზეიშვილისა და მანჯგალაძის სახელების მოუხსენიებლად ევროსაბჭოს არსებობას, საერთოდ, რა აზრი აქვს! ისე, ინფორმაციისთვის კი, გავბედავ და, მოკრძალებით შეგახსენებთ, რომ ნომერი მეორე პოლიტიკოსი მშობლიური ევროპის ისტორიაში (ბისმარკზე ბევრად წინ და ჩერჩილზე ოდნავ უკან!), უკრაინის მოქალაქე მიხაილო სააკაშვილი ჯერჯერობით გასამართლებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ორი მუხლით: ქვეყნის ბიუჯეტიდან თანხების ფლანგვა, საქართველოს საზღვრის უკანონო გადაკვეთა. ამჟამად მიმდინარეობს სასამართლო პროცესი მისი სხვა ბინძური დანაშაულების შესაფასებლად; „ნაცმოძრაობის“ პოლიტსაბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე ლევან ხაზეიშვილი გასამართლებულია სსსკ -ის 318-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ხოლო ბატონი პაატა მანჯგალაძე – სსსკ-ის 225-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ჯგუფური ძალადობის ორგანიზება და ხელმძღვანელობა)...

ისე, საინტერესოა, სერ, პაატა ბურჭულაძემ, მურთაზ ზოდელავამ, ირაკლი ნადირაძემ, ლაშა ბერიძემ, მზია ამაღლობელმა და სხვებმა რაღა დაგიშავეს, მათ გათავისუფლებას რომ არ ითხოვთ?

* * *

„ღრმა შეშფოთება არსებობს სახელმწიფო მედიასთან დაკავშირებით. გაერთიანებულმა სამეფომ უკრაინაში რუსეთის უკანონო ომთან დაკავშირებით ცრუ ნარატივების გავრცელებისთვის ორ მსხვილ პროსამთავრობო მაუწყებელს სანქციები დაუწესა. ვფიქრობ, სამარცხვინოა, რომ დღეს, როდესაც ჩვენ აქ ვსხედვართ, ისინი დერეფანში იმყოფებიან.“

– „ღრმა შეშფოთება,“ იცოცხლეთ, დიდებული რამ გახლავთ, მაგრამ, ჯერ ერთი, გაუგებარია, კერძოდ, რა „ცრუ ნარატივებზეა“ საუბარი – ნუთუ დიდი ბრი-

ტანეთის ხელისუფლება სერიოზულად ფიქრობს, რომ ოთხმილიონიანი ქვეყნის ორი საკმაოდ მოკრძალებული შესაძლებლობების მქონე ტელევიზია ასეთ დამაზნეველ-დამანგრეველ გავლენას ახდენს ევროპელი მოსახლეობის ცნობიერებაზე! კიდევ უფრო გაუგებარია, რა მიგაჩნიათ სამარცხვინოდ – თქვენ და თქვენისთანა „მიშისტ-ხაზეისტები“ რომ ევროპარლამენტის სამუშაო დარბაზში სხედხართ, თუ ის, ევროპის განაპირა პატარა ქვეყანას ევროპის კარს რომ არ უღებთ და ამ ქვეყნის ჟურნალისტებს დერეფნებში აყურყუტებთ?

იმედია, გეცოდინებათ, მაგრამ მოდი, კიდევ ერთხელ სერ სემ რაშვორთზეც არანაკლებ სახელგანთქმული და ბრძენი პოლიტიკოსის დავით საყვარელიძის მრავალთაგან ერთი შეგონებაც გავიხსენოთ.

თუმცა, სანამ ბატონი დავითის ნათქვამის ადამიანურ ქართულ ენაზე თარგმნას ვცდიდეთ, ძალიან მოკლედ მისი შთამბეჭდავი ბიოგრაფია გავიხსენოთ: დაიბადა 1981 წელს. დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. 2001-2003 წლებში იყო საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სამართლებრივი ექსპერტიზის დეპარტამენტის სპეციალისტი; შემდეგ – საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის სამართლებრივი უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი და თბილისის მერიის კანონიერების დაცვის გენინსპექციის უფროსი; 2007 წლიდან – საქართველოს გენერალური პროკურორის აპარატის უფროსის მოადგილე და ქართლისა და მცხეთა-თიანეთის საოლქო პროკურორი; 2009-2012 წლებში – თბილისის მთავარი პროკურორი და საქართველოს მთავარი პროკურორის პირველი მოადგილე; 2012-2015 წლებში უკვე პოლიტიკურ სარბიელზე ბრწყინავს – საქართველოს მე-8 მოწვევის პარლამენტის წევრი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან; 2015-2016 წლებში – უკრაინის გენერალური პროკურორის მოადგილეა. ახლა ოფიციალურად რა საქმიანობას ეწევა, ვერაფერს გეტყვით.

იმედია, ყურადღება მიაქციეთ, რომ სააკაშვილის საქართველოში თავის თავბრუდამხვევ კარიერას ბატონი **საყვარელიძე** 22 წლის ასაკიდან იწყებს. 26 წლისა უკვე მცხეთა-თიანეთის საოლქო პროკურორი, ხოლო 28-სა – საქართველოს მთავარი პროკურორის პირველი მოადგილეა!

ახლა ვნახოთ, რას ბრძანებს ეს ყოვლად ნიჭიერი, და, რაც მთავარია, თავის ქვეყანაზე მზრუნველი ბატონი **საყვარელიძე:**

„საქართველოს აქვს ისტორიული შანსი, მიაღწიოს იმას, რაზეც ყველანი ვოცნებობდით – აშშ-ის სამხედრო ნაწილების განლაგებას საქართველოს ტერიტორიაზე. შტატებს მაინც მოუწევს ირანთან დაპირისპირება და საქართველოს პორტები, ტერიტორია შეიძლება გახდეს ლოჯისტიკური ცენტრი, როგორიც თავის დროზე იყო იაპონია კორეის და ვიეტნამის დროს“

ჯერ ის გავიხსენოთ, რას გულისხმობს ბერძნული წარმოშობის ტერმინი ლოჯისტიკა (ანგარიში, მსჯელობა, განხილვა, დაგეგმარება), ანუ მშობლიურ ინგლისურ ენაზე – ლოჯისტიკა: საბაზრო მოთხოვნების სრულყოფილად დაკმაყოფილების მიზნით, მატერიალური ნაკადების პროცესის ორგანიზება, დაგეგმვა, შესრულება და კონტროლი საქონლის შესყიდვებიდან მომხმარებლამდე მისატანად, თანაც, მინიმალური დანახარჯებითა და აუცილებელი საშუალებების რაციონალური გამოყენებით.

ამ განმარტებიდან გამომდინარე, საქართველო, უფრო ზუსტად, ტერიტორია, რასაც ჯერჯერობით საქართველო ჰქვია, ლოჯისტიკური თვალსაზრისით მართლაც იდეალურია „მეგობარი“ ამერიკისთვის „ისტორიულ მტერ“ ირანთან მორიგი ომის შემთხვევაში. და თურმე, ამის ნათელი დასტურია ოდესღაც აშშ-ის მიერ იაპონიის ტერიტორიის გამოყენება ვიეტნამსა და კორეაში მიმდინარე სამოქალაქო (სინამდვილეში – აშშ-სსრკ-ის) ომებისას, რასაც საბოლოოდ ორივე ამ ქვეყნის ორად გახლეჩა მოჰყვა.

ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ნიჭიერი, განათლებული და სამშობლოზე მზრუნველი საყვარელიძე მოგვიწოდებს, საქართველო გადავაქციოთ აშშ-ის ლოჯისტიკურ ცენტრად, უფრო პროზაულად – იარაღის საწყობად და ამერიკელი სამხედროების თავშესაფრად. ოღონდ, არაფერს გვეუბნება, რა შედეგი მოჰყვება ამ ჩვენს „ბულკეთილობას“ – ქვეყნის ტერიტორიის სრული გაპარტახება, ქართველი ერის, მისი მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის განადგურება და საქართველოს სახელმწიფოს მსოფლიო რუკიდან უეჭველი გაქრობა!

ყველაზე საშიში კი ის გახლავთ, რომ საყვარელიძე არც ერთადერთია და არც ისეთი უგუნური, არ იცოდეს, საითკენ უბიძგებს სამშობლოს და მშობელ ხალხს – იგი გარედან მიღებულ დავალებას ასრულებს და, სავარაუდოდ – არცთუ უანგაროდ.

სამშობლოზე და ქართველ ხალხზე „მზრუნველი“ ჩვენი ოპოზიცია ამას ვერ ხედავს. სამაგიეროდ, ცდილობს, როგორმე „გააშავოს“ სამშობლოზე ალალად მზრუნველი და მოფიქრალი ნიჭიერი ბიჭი – ცოტნე ივანიშვილი.

ერთ-ერთი ასეთი „გამშავებელი“ აღმოჩნდა ვინმე **დავით კაკაბაძე,** რომელიც ცოტნე ივანიშვილს საჯარო სივრცეში ასეთი „მომაკვდინებელი“ შეკითხვით მიმართავს:

„შენი განცხადების მერე პირადად მე და ბევრ ქართველს გაგვიჩნდა კითხვა – შენ ხო თქვი რო ვერ იქირავებს მოქალაქე პოლიტიკურ გუნდს, რომელიც უკვე ნაქირავებიაო. ხოდა ქართული ოცნება თუ არ არის რუსეთის მიერ დაქირავებული გუნდი, მაშინ კითხვა მაქ: ქვეყანას, რომელსაც ჩემი ქვეყნის ორი რეგიონი აქ ოკუპირებული, გვესროდა, დაგვიხოცა მამები, ძმები და შვილები, იმ ქვეყნის წარმომადგენელი საქართველოს პარლამენტში თავმჯდომარის სკამზე როგორ აღმოჩნდა?“ (საუბარია, 2019 წლის ივნისის თვეში ავლაბრის საპრეზიდენტო სასახლეში მართლმადიდებლობის საპარლამენტთაშორისო ასამბლეის მიმდინარეობისას მომხდარ პროვოკაციაზე, როცა ასამბლეის პრეზიდენტმა სერგეი გავრილოვმა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის სავარძელი დაიკავა და სხდომის რუსულ ენაზე წაყვანა სცადა).

ამ შეკითხვის წამკითხველს მეც გამიჩნდა ერთი უბრალო შეკითხვა დავით კაკაბაძესთან – შენა, შვილო, სკოლაში, საერთოდ, არ გივლია? „რა გავრილოვი! შე მამაცხონებულო, ცოტნე ივანიშვილისთვის ეგზისტენციალური ფილოსოფიიდან მაინც გეკითხა რამე!

სამწუხაროა, მაგრამ ქართული ჟურნალისტიკიდან, უცხოელი და ქართველი პოლიტიკოსების გამოსვლებიდან ასეთი და კიდევ უფრო „მხიარული“ მაგალითების მოშველიება უსასრულოდ შეიძლება.

რაც შეეხება ნიჭიერ, განათლებულ, თავმდაბალ, გაწონასწორებულ ბიჭს, ცოტნე ივანიშვილს, ღმერთმა უმრავლოს საქართველოს ასეთი ახალგაზრდები.

თეიმურაზ ქორიძე

05. 07. 2026

ვინ იცხოვრებს დაცარიელებულ სოფლებში?!!

ათ წელიწადში სოფლის მოსახლეობა 111 ათასი ადამიანით შემცირდა

საქართველოს სოფლების მოსახლეობა დიდი სისწრაფით იკლებს. ათი წლის განმავლობაში, უკუსვლა ძალიან თვალში საცემია. სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა რამდენიმე დღის წინ გამოაქვეყნა მოსახლეობის 2024 წლის აღწერის შედეგები, რითაც დასტურდება, რომ ათი წლის განმავლობაში, ქალაქის ტიპის მოსახლეობის რიცხოვნობა მნიშვნელოვნად – 15.7%-ით არის გაზრდილი, სოფელში კი სულ უფრო მცირდება და 2014-2024 წლებში კლებამ 7.4% შეადგინა, რაც რაოდენობრივად 111 ათასზე მეტი ადამიანია.

2024 წლის ნოემბრის მდგომარეობით, საქართველოს 4 მლნ-მდე მოსახლეობის 62% ანუ 2 442 231 კაცი ქალაქში ცხოვრობს, ხოლო 38% ანუ 1 487 350 კაცი სოფლის ტიპის დასახლებებში. ქვეყანაში სულ 3 617 სოფელია, აქედან 3 417 – დასახლებული, ხოლო 200 – დაუსახლებელი.

ამავე მონაცემების მიხედვით, საქართველოში 278 სოფელია ისეთი, სადაც 10 და ნაკლები კაცი ცხოვრობს. შედარებისთვის, 2014 წლის აღწერის მიხედვით, საქართველოში ასეთი 255 სოფელი იყო.

სტატისტიკოს **სოსო არჩვაძის** შეფასებით, სოფლის მოსახლეობა მცირდება და ეს პროცესი, სამწუხაროდ, შეუქცევადია. დაცარიელებული სოფლების რაოდენობა წინა, 2014 წლის აღწერასთან შედარებით, 1.5-ჯერ გაიზარდა.

„სოფლად მცხოვრებთა მედიანური ასაკი ბევრგან უკვე გადასცდა ქალთა ფერტილობის ზედა ასაკს, რაც იმას ნიშნავს, რომ გარემო არ იძლევა იმის საშუალებას, რომ ბუნებრივი მატება მხოლოდ საკუთარი ძალებით იქნეს დაძლეული“ – განაცხადა **არჩვაძემ.**

საყურადღებოა, რომ არაერთ სოფელში სულ რამდენიმე ადამიანი ცხოვრობს, მაგალითად, 1 მუდმივი მოსახლე ჰყავს 40 სოფელს, 2 მოსახლე – 42 სოფელს, 3 მოსახლე კი – 31 სოფელს.

დემოგრაფი და სოციოლოგი **ლელა მენაბდიშვილის** აზრით, თუ არსებული ტენდენცია შენარჩუნდება, ქართული სოფლები ძირითადად დაცარიელდება, მოსახლეობა კი ქალაქებში გადაინაცვლებს.

საქალაქო დასახლებებში 15 წლამდე ასაკის ბავშვები 20%-ს შეადგენენ, სასოფლო დასახლებებში კი – 18%-ს. მაშინ, როცა ქალაქებში 65 წელზე უფროსი ასაკის მოსახლეობა თითქმის 16%-ია, სოფლად ეს მაჩვენებელი თითქმის 21%-ს აღწევს. სოფლებში ბუნებრივი მატება საერთოდ არ გვაქვს.

„ამ დაცარიელებულ სოფლებს რა უნდა ვუყოთ?! გასულ თვეში მდგრადი განვითარების თემაზე გვქონდა შეხვედრა. მე ეს შეკითხვა დავსვი, სადაც ხულოს მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენელმა ასეთი პასუხი გამცა: „ჩვენც გვაქვს დაცარიელებული სოფელი და მერე რა, ქალბატონო? ჩვენ დიასპორებთან ძალიან კარგი კავშირი გვაქვს და მათ გადაწყვიტეს, ერთი სოფელი აღადგინონო“.

ჯერ ერთი, რას გვიშველის ის ერთი აღდგენილი სოფელი და მერე მეორე – ვინ იცხოვრებს იქ? ხომ უნდა დაისვას ეს კითხვაც? თუ ხალხი არ გამრავლდა, სოფლებში ვინ იცხოვრებს?!

დაცლილი სოფლების სტატისტიკა საგანგაშოა. ზოგადი ტენდენცია, პირველ რიგში, სწორედ სოფელს დაარტყამს. მიგრაცია დიდია, სოფლებიდან აქეთ მოდის ხალხი. ახალგაზრდობა, ვინც ქვეყანაში რჩება, სოფელში აღარ ჩერდება. პრაქტიკულად, ყველამ თბილისსა და დიდ ქალაქებში მოიყარა თავი. სოფლებში მხოლოდ მოხუცები რჩებიან, რომლებსაც არ უნდათ თავიანთი მიწა-წყლის მიტოვება, სადაც მთელი ცხოვრება გაატარეს. მთავარი კითხვაა, ისინიც რომ აღარ იქნებიან, რა იქნება მერე?“ – აღნიშნა **მენაბდიშვილმა** „ბიზნესპრესნიუსთან“ საუბრისას.

საქართველოში ყველაზე მცირე მოსახლეობის მქონე სოფლების რაოდენობა ასეთია:

1-კაციანი – 40 სოფელი, 2-კაციანი – 42 სოფელი, 3-კაციანი – 31 სოფელი, 4-კაციანი – 29 სოფელი, 5-კაციანი – 32 სოფელი, 6-კაციანი – 21 სოფელი, 7-კაციანი – 24 სოფელი, 8-კაციანი – 26 სოფელი, 9-კაციანი – 11 სოფელი, 10-კაციანი – 22 სოფელი.

ბექა დანელია

არ უნდა დავუშვათ, რომ კანდიდატი ქვეყნების საპარლამენტო ფორმატი „ჭკუის სწავლების“ ან ორმხრივი დავების განხილვის სივრცედ იქცეს!..

შალვა პაპუაშვილი:

ჩვენ აქ შევიკრიბეთ ერთიანობისთვის და არა დაყოფისთვის

შალვა პაპუაშვილის გამოსვლა ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნების პარლამენტების თავმჯდომარეთა პირველ კონფერენციაზე

გაფართოების პროცესი დამსახურებაზე დაფუძნებული უნდა იყოს. თითოეული კანდიდატი ქვეყნის მიღწევები და პროგრესი სამართლიანად, პროგნოზირებადი მიდგომის საფუძველზე და თანმიმდევრულად უნდა შეფასდეს, – განაცხადა პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა** სერბეთში, ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნების პარლამენტების თავმჯდომარეთა პირველ კონფერენციაზე სიტყვით გამოსვლისას.

„მადლობას ვუხდი სერბეთის ეროვნულ ასამბლეასა და უკრაინის უმაღლეს რადას ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნების პარლამენტების თავმჯდომარეთა ამ პირველი შეხვედრის ინიცირებისა და გამართვისთვის.

უაღრესად მნიშვნელოვანია, რომ ევროკავშირში ინტეგრაციის ძალისხმევის კოორდინაციაში კანდიდატი ქვეყნების პარლამენტებიც ჩაერთონ. მართალია, მოლაპარაკებებს მთავრობები აწარმოებენ, მაგრამ სწორედ პარლამენტები ანიჭებენ ევროპულ ინტეგრაციას დემოკრატიულ ლეგიტიმაციას. საქართველოს პარლამენტის სახელით, ჩემს კოლეგებს რამდენიმე გზავნილს გავუზიარებ.

პირველი, ევროკავშირის გაფართოება ევროპის მომავალი სტრატეგიული სიცოცხლისუნარიანობის მიღწევის მთავარი საშუალებაა. მსოფლიოში არსებული ახალი პოლიტიკური და ეკონომიკური რეალობა, გლობალური კონკურენცია და ძალთა განაწილების ცვლილება ევროკავშირისგან გაფართოებისადმი ახალი მიდგომის ჩამოყალიბებას მოითხოვს.

ათწლეულების განმავლობაში „ციხესიმაგრე ევროპის“ კონცეფციის შენარჩუნება, რაც გაფართოების გარეშე განვითარებას გულისხმობს, დღეს ქმედითი არჩევანი აღარ არის. ჩვენი შეხვედრის სათაური – „ევროპის მომავლის ერთობლივად ჩამოყალიბება“ – ზუსტად ასახავს ამ განწყობას: კანდიდატი ქვეყნები უნდა განიხილებოდნენ გაფართოების პროცესის მონაწილეებად და არა მის ობიექტებად. ევროკავშირს აღარ აქვს იმის ფუფუნება, რომ საკუთარ თავს კვლავ ექსკლუზიურ კლუბად აღიქვამდეს, რომელიც კანდიდატი ქვეყნების მიმართ გაწევრიანების „მოწყალებას“ ან გაიღებს ან არა. პირიქით, დროა, ევროკავშირი სერიოზულად მოეპყროს მის მიერვე დამკვიდრებულ და აწ უკვე გაცვეთილ მეტაფორას, რომ „ტანგოს ორი სჭირდება.“

მეორე, გაფართოების პროცესი დამსახურებაზე დაფუძნებული უნდა იყოს. თითოეული კანდიდატი ქვეყნის მიღწევები და პროგრესი სამართლიანად, პროგნოზირებადი მიდგომის საფუძველზე და თანმიმდევრულად უნდა შეფასდეს. პირობები უნდა იყოს მკაფიო, მიღწეული პროგრესი - სათანადოდ აღიარებული, ხოლო შუალედური სამიზნეები პოლიტიკური მიზნების მიხედვით არ უნდა იცვლებოდეს. თუმცა, სამწუხაროდ, დროდადრო, ევროკავშირის ცალკეული წევრი სახელმწიფოები, ან რაც კიდევ უფრო უცნაურია, თავად ბრიუსელი ახალ და მოულოდნელ წინაპირობებს აყენებენ.

ასეთი მოულოდნელი მოთხოვნები კანდიდატი ქვეყნების წინსვლას ხელოვნურად აფერხებს. ეს წინაპირობები ხშირად უფრო პოლიტიკურ შანტაჟს ჰგავს, ვიდრე კონსტრუქციულ დამოკიდებულებას. აშკარაა, რომ ისინი ევროკავშირის საარჩევნო ციკლებიდან, შიდა პოლიტიკური ნარატივებიდან ან ისტორიასა და იდენტობასთან დაკავშირებული დავებიდან მომდინარეობს.

არც ერთ კანდიდატ ქვეყანას არ შეუძლია მარტოს გაუმკლავდეს ევროკავშირის წევრი ქვეყნის ამგვარ ასიმეტრიულ ძალაუფლებას, როდესაც იცის, რომ ნებისმიერ წევრ ქვეყანას შეუძლია, სუბიექტურ საფუძველზე, კანდიდატი ქვეყნის წინსვლა დაბლოკოს. ამიტომ, ამ გაუმართლებელი დაბრკოლებების გადალახვაში ჩვენ ერთმანეთს გვერდში უნდა დავუდგეთ.

მესამე, ჩვენ თავიდან უნდა ავიცილოთ შთაბეჭდილება, თითქოს, კანდიდატი ქვეყნები ერთმანეთის კონკურენტები არიან და არა პარტნიორები. ასეთი ფრაგმენტაცია მხოლოდ გვასუსტებს. როდესაც პრობლემებს ცალ-ცალკე ვუმკლავდებით, ჩვენი ხმა უფრო სუსტია, ჩვენი გავლენა მცირდება, ხოლო გაფართოების პროცესის გაჭიანურება, პოლიტიზება ან განუსაზღვრელი ვადით გაგრძელება უფრო იოლდება.

არ უნდა დავუშვათ, რომ კანდიდატი ქვეყნების საპარლამენტო ფორმატი ქვეყნების რანჟირების, „ჭკუის სწავლების“ ან ორმხრივი დავების განხილვის სივრცედ იქცეს. ეს უნდა იყოს პრაქტიკული თანამშრომლობისა და ერთობლივი ინიციატივების ჩამოყალიბების პლატფორმა. ერთობლივ დეკლარაციაში, რომლის მიღებასაც დღეს ვაპირებთ, მკაფიოდაა აღნიშნული, რომ ჩვენ აქ შევიკრიბეთ ერთიანობისთვის და არა დაყოფისთვის – საქართველოს პარლამენტი სრულად იზიარებს ამ გზავნილს.

დაბოლოს, ევროკავშირის ამჟამად შესუსტებული გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური პოზიციების გაძლიერების საუკეთესო გზა სტრატეგიულად უმნიშვნელოვანეს გეოპოლიტიკურ რეგიონებში – ბალკანეთსა და შავი ზღვის რეგიონში – გაფართოებაში მდგომარეობს. სწორედ ამიტომ, ევროკავშირმა გაფართოება უნდა აღიქვას, როგორც განახლებისა და გლობალური ლიდერობის დაბრუნების ისტორიული შესაძლებლობა და არა როგორც ტვირთი ან ქველმოქმედების აქტი, როგორც ამას ზოგიერთი წარმოაჩენს.

როგორც საქართველოს ეროვნული დევიზი გვასწავლის, „ძალა ერთობაშია.“ ამიტომ, დაე, გამოვიყენოთ ეს შეხვედრა იმისთვის, რომ ჩვენი ევროპული მომავალი ერთად ჩამოვაყალიბოთ“, – განაცხადა **პაპუაშვილმა**.

ალექსანდრ ვუჩიჩი:

ჩვენს მოქალაქეებს ბიუროკრატიული ფორმალობები არ აინტერესებთ, მათ საკუთარი ცხოვრება და თავიანთი შვილების მომავალი აწუხებთ!!!

ბედნიერი ვარ, რომ კვლავ შევხვდი შალვა პაპუაშვილს, ბევრი რამ ვისწავლე მისგან, ასევე, ბევრი რამ ვისწავლე პრემიერ-მინისტრ კობახიძისგან და პრეზიდენტ ყაველაშვილისგან საქართველოში ვიზიტისას. მიმაჩნია, რომ მნიშვნელოვანია ჩვენს ქვეყნებს შორის კარგი ურთიერთობების გაძლიერება, – ამის შესახებ სერბეთის პრეზიდენტმა **ალექსანდარ ვუჩიჩმა** სერბეთში მიმდინარე კონფერენციის ფარგლებში ქართველ ჟურნალისტებს განუცხადა.

„მჯერა, რომ არსებობს რაღაცები, რაც უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ოცნებები ჩვენი ევროკავშირის გზის, ევროინტეგრაციის პროცესის დასრულებაზე, რადგან ვიცი, რომ მომდევნო ერთი, ორი, სამი, ოთხი, ხუთი წლის განმავლობაში სრულუფლებიანი წევრი ქვეყნები ვერ გავხდებით. ამის გათვალისწინებით, ჩვენ უნდა გავაკეთოთ ყველაფერი, რაც შესაძლებელია, რათა შევქმნათ ჩვენი ხალხისთვის უკეთესი ცხოვრების ხარისხი, რომ მივიღოთ რაღაც ევროკავშირისგან, რაც შეიძლება იყოს უნიკალური ბაზარი, რაც შეიძლება ნიშნავდეს ღია საზღვრებს. სწორედ ეს არის ის რეალური სარგებელი, რომლის მიღწევაც შეგვიძლია ჩვენი ერების სასარგებლოდ.

რა თქმა უნდა, ერთ დღეს ჩვენ ყველანი ევროკავშირის წევრები გავხდებით, მაგრამ ეს ძალიან მალე არ მოხდება. ჩვენ უნდა ვიყოთ ძალიან რაციონალურები, ძალიან რეალისტები და ვფიქრობ, რომ ეს ახალი მიდგომა, რომელიც კანცლერმა მერცმა და პრეზიდენტმა მაკრონმა წამოიწყეს, შეიძლება იყოს კარგი გზა, რადგან, საბოლოო ჯამში, ჩვენს მოქალაქეებს ბიუროკრატიული ფორმალობები არ აინტერესებთ, მათ საკუთარი ცხოვრება აწუხებთ, თავიანთი შვილების მომავალი აწუხებთ. სწორედ ეს არის ის, რაზეც ხალხი ღელავს. სწორედ ამიტომ ვფიქრობ, რომ ჩვენთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ძალების გაერთიანება, რათა მივაღწიოთ ამ მიზნებს“, – განაცხადა **ვუჩიჩმა**.

ეკა სეფაშვილი:

ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის დეკლარაციის ავტორმა აღიარა...

პარტია „ხალხის ძალის“ საერთაშორისო ურთიერთობათა მდივანმა ეკა სეფაშვილმა ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის 33-ე ყოველწლიურ სესიაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა, რომ საქართველოს შესახებ დეკლარაცია ცრუ ბრალდებებსა და არასანდო წყაროებს ეყრდნობა.

„ბატონო პრეზიდენტო, ძვირფასო კოლეგებო, ნება მომეცით, თქვენი ყურადღება მივაპყრო იმ უცნაურ ვითარებას, რომელიც საქართველოს გარშემო იქმნება. დღეს ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეა იღებს დეკლარაციას, რომელიც ეწინააღმდეგება ეუთო/ოდირ-ის (OSCE/ODIHR) ანგარიშს საქართველოს 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების შესახებ – ანგარიშს, რომელიც ცალსახად დადებითი იყო. უფრო მეტიც, დეკლარაციის ერთ-ერთი პუნქტი ეყრდნობა „მოსკოვის მექანიზმის“ ფარგლებში მომზადებულ ანგარიშს, რომელიც მხოლოდ ბრალდებებზე მიუთითებს. ამასთანავე, თავად ანგარიშის ავტორმა აღიარა, რომ არასანდო წყაროებით ისარგებლა. მსგავსი პოლიტიკურად მოტივირებული დეკლარაცია ემსახურება საქართველოს მტრების, მათ შორის რუსეთის ფედერაციის ინტერესებს.

ეს საფრთხეს უქმნის საქართველოს სუვერენიტეტსა და ტერიტორიულ მთლიანობას და ქმნის ნოყიერ ნიადაგს რეალობის არასწორად აღქმისა და საქართველოს შესახებ მცდარი წარმოდგენების ჩამოყალიბებისთვის. დღეს, როდესაც მსოფლიო საზოგადოება შეიარაღებული კონფლიქტების მძიმე შედეგების წინაშე დგას და თითოეულ სახელმწიფოს უსაფრთხოების პრობლემებთან გამკლავება უწევს, მსგავსი დამოკიდებულება და ორმაგი სტანდარტები მხოლოდ აუარესებს გლობალურ სტაბილურობასა და მშვიდობას. ამგვარი მიდგომით საფრთხე ექმნება თანამშრომლობასა და უსაფრთხოებას. ამიტომ ყველამ უნდა ვიფიქროთ საფრთხეების დეესკალაციაზე და მეტი ძალისხმევა მივმართოთ უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის დასაცავად – საერთაშორისო სამართლისა და დემოკრატიული სტანდარტების პატივისცემით, ასევე რეალობის ზუსტად ამსახველი ფაქტების სათანადო გათვალისწინებით“, – განაცხადა **ეკა სეფაშვილმა**.

ეს წვრილმანი არ არის!

საქართველოს რესპუბლიკა

მთავრობა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ორ ახალ სსიპ-ს ქმნის. ერთს გასტრონომიის ეროვნული სააგენტო დაერქმევა, მეორეს კი – ინფორმაციული ტექნოლოგიების, გარემოსდაცვითი და აგროსერვისების სააგენტო. ამჯერად ყურადღება პირველმა მათგანმა მიიპყრო, რომელმაც ქართული კერძებისა და სამზარეულოს ავთენტურობა უნდა დაიცვას. სტუმარ-მასპინძლობის დარგის წარმომადგენლები აღნიშნულ ინიციატივას მხარს უჭერენ.

საკანონმდებლო მაცნეზე შესაბამისი დადგენილებები ირაკლი კობახიძის ხელმოწერით 18 ივნისს გამოიცა. დოკუმენტის მიხედვით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა უნდა უზრუნველყოს ახალი სააგენტოების უფროსების დანიშვნა და მათი დებულების დამტკიცება.

რესტორატორებისთვის გასტრონომიის ეროვნული სააგენტოს შექმნის იდეა მისაღებია, თუმცა მნიშვნელოვანია, უწყება რეალურად ქართული გასტრონომიის პოპულარიზაციასა და ავთენტური კერძების დაცვას მოემსახუროს.

რა უნდა აკეთოს გასტრონომიის ეროვნულმა სააგენტომ?

შევძლებთ ჩვენი პროდუქტების დაცვას?!

„როდესაც რაღაც იგეგმება, ამ შემთხვევაში, რამდენად არის ეს საჭირო და რამდენად მიღწევადია, ამაზე უნდა ვისაუბროთ, თორემ რაც სათაურში წერია, ეს მისაღებია. მე ვიტყვი, რატომ არის ეს საჭირო. ჩვენ გვაქვს კულტურა, რომლის ერთ-ერთი მიმართულება გასტრონომიაა. ხშირია ჩვენი წუხილი იმასთან დაკავშირებით, რომ ის ტრადიციები თუ პროდუქტები, რომლებიც ჩვენ გაგვაჩნია, სხვადასხვა ქვეყანას თუ გასტრონომიას აქვს წარდგენილი გადაკეთებული, მოპარული ან სხვა სახელით.

ამას დაცვა სჭირდება. როგორც ღვინო, რომელიც აღიარებულია, რომ საქართველოში 8 000 წლის წინ აღმოაჩინეს – ეს რომ არ ყოფილიყო დაცული, მხოლოდ ჩვენთვის იქნებოდა ცნობილი.

მაგალითად, სხვადასხვა ქვეყანაში – იქნება ეს რუსეთი თუ ამერიკა, შეიძლება ნახოთ სომხური ხინკალი, სომხური ხაჭაპური, აჭარულ ხაჭაპურზე კი დარქმეულია „ლოდკა“. სინამდვილეში, აჭარული ხაჭაპური ნავის ფორმის საერთოდ არ არის, ეს არის მზის ფორმის, მაგრამ რადგან საზოგადოებამ ასე მიიღო, ამიტომ ამ ავთენტურობას დაცვა სჭირდება.

ხინკალს იმიტომ არ ჰქვია ქართული ხინკალი, რომ მას არა აქვს „ეროვნება“ – ის ჩვენია და შესაბამისად, სხვადასხვა ქვეყნის ხინკალი არ არსებობს. არსებობს ერთადერთი – ეს არის ქართული.

მეორე საკითხია, როდესაც გადავწყვეტთ, რომ სადმე ვივახშმოთ, ვსვამთ კითხვას: რა მივირთვათ და სად? არის თუ არა ეს ავთენტური? ან უცხოელი, რომელიც ჩამოდის საქართველოში, უნდა მიირთვას ის კერძი, რომელიც თავის ქვეყანაშიც გაუსინჯავს, სწორედ ამ შემთხვევაში, გასტრონომიული მემკვიდრეობის დაცვა მნიშვნელოვანია. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მზარეულებს, რომლებმაც ბაზარზე თავიანთი ხედვით სხვადასხვა კერძი შემოიტანეს, უნდა ვებრძოლოთ“ – განაცხადა გადაცემაში „საქმე“ რესტორატორთა ასოციაციის დამფუძნებელმა **შოთა ბურჯანაძემ.**

გასტრონომიული და „რურალ ტურიზმის“ ასოციაციის დამფუძნებლის **ქეთი კვიჭიძის** თქმით, ბევრი რამ არის, რისი პოპულარიზაციაც არ ხდება, ამიტომ გასტრონომიის სააგენტოს შექმნა დროული იყო.

„როგორც ღვინის ეროვნული სააგენტო მუშაობს, იმ პრინციპით თუ იმუშავებს, რომ დაიცავს გასტრონომიულ პროდუქტებს, ადგილწარმოშობის პროდუქტებს, გეოგრაფიული ნიშნების პროდუქტებს, რა თქმა უნდა, კარგია. ბევრი რაღაც არის, რისი პოპულარიზაციაც არ ხდება. თუკი ეს მოხდება მიზნობრივად, რა თქმა უნდა, დადებითად შევაფასებ.

ძალიან ბევრი რესტორანი იხსნება უცხოეთში და თუ მოხდება ის, რომ ჩვენ შევძლებთ ჩვენი პროდუქტების დაცვას, სულგუნი იქნება ეს თუ სხვა რამ და შევძლებთ, რომ ხაჭაპური იმერული ყველიდან გაკეთდეს, რა თქმა უნდა, კარგი იქნება სამომავლო პერსპექტივაში.

ქართული გასტრონომია მთელს მსოფლიოში ძალიან პოპულარულია და რა თქმა უნდა, მსგავსი სააგენტოს შექმნა ძალიან დროული და საჭირო იყო“ – განაცხადა **ქეთი კვიჭიძემ.**

ბექა დანელია

გამარტივებული წესი გადასახადის გადამხდელებს

ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახური გადასახადის გადამხდელებს აცნობებს, რომ გადამხდელების ინტერესების გათვალისწინებითა და ნებაყოფლობითი კანონშესაბამისობის მაჩვენებლის გაუმჯობესების მიზნით, 2026 წლის 1 ოქტომბრიდან საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურების დროული დადასტურების ახალი გამარტივებული წესი ამოქმედდება.

„შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის საფუძველზე, ნებაყოფლობით, საცდელ რეჟიმში უკვე მიმდინარეობს, დღგ-ის გადამხდელად რეგისტრირებული მეწარმე სუბიექტებისთვის მათ ავტორიზებულ გვერდებზე საინფორმაციო ხასიათის, მოკლე ტექსტური (SMS) შეტყობინების გაგზავნა – საქონლის ან მომსახურების მიწოდებისას საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურების დროული დადასტურების შესახებ.

აქვე განვმარტავთ, რომ მხარის მიერ, ანგარიშ-ფაქტურის დაუდასტურებლობის გამო, ხშირ შემთხვევაში ვერ ხორციელდება შესაბამისი დღგ-ის დეკლარაციის ვადაში ანგარიშ-ფაქტურების დროული წარდგენა, რაც იწვევს დამატებით დაზუსტებული დეკლარაციების წარმოდგენის ვალდებულებას.

ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, უწყების მიერ მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურების დაუდასტურებლობის შემთხვევაში, მიმღები მხარის მიმართ მომხდარიყო შემოსავლების სამსახურის სერვისებზე შეზღუდვის დაწესება. კერძოდ, იმ შემთხვევაში თუ, მიმღებ მხარეს საანგარიშო პერიოდის (ერთი თვის შემდეგ) დასრულებიდან მომდევნო თვის 5 რიცხვში (ყოველი თვის 5 რიცხვში) დაუფიქსირდება დასადასტურებელი საფ-ი/ნსაფ-ი, გადასახადის გადამხდელის ავტორიზებულ გვერდზე მთავარ მომხმარებელს, ასევე ქვე-მომხმარებელს შეეზღუდებათ ყველა სერვისით სარგებლობის უფლება, გარდა ანგარიშ-ფაქტურების/სპეც ანგარიშ-ფაქტურების მოდულებისა.

ამასთან, ავტორიზებული ვებგვერდით სარგებლობისას, ყოველი შესვლისას, მომხმარებელს გამოუჩნდება წითელი ფერის სავალდებულო შეტყობინება, შემდეგი შინაარსით – „გაცნობებთ, რომ გიფიქსირდებათ დასადასტურებელი საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურები. აღნიშნულის გამო, ავტორიზებულ გვერდზე – www. service.rs.ge შეგეზღუდათ სერვისებით სარგებლობის უფლება.

სერვისებზე წვდომა აღდგება მყისიერად საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურ(ებ)ის/სპეც ფაქტურ(ებ)ის დადასტურების ან უარყოფის შემდეგ“. აღნიშნულის გათვალისწინებით, დროულად მოხდება ავანსის საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურის დადასტურება, რათა მომსახურების მიმღებმა მხარემ მარტივად შეძლოს შესაბამისი დღგ-ის თანხის ჩათვლა და მხარეებისთვის (როგორც ანგარიშ-ფაქტურის გამომწერის ასევე მიმღების) შეიქმნას სამართლიანი და გამჭვირვალე ბიზნესგარემო.

ამასთან, საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურების დროული დადასტურება შეამცირებს საგადასახადო შემოწმების რაოდენობას და გააუმჯობესებს, როგორც რისკების იდენტიფიცირების სიზუსტეს, ასევე პრევენციული ღონისძიებების ეფექტიანობას“ – აღნიშნულია ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

თურქეთი ნატოს უმაღლესი დონის სამიტს მასპინძლობს. სანამ ანკარაში სამხედრო ბლოკის წევრი სახელმწიფოების მეთაურები თათბირობენ, გერმანული გაზეთი **„ბერლინერ ცაიტუნგი“ (Berliner Zeitung)** აქვეყნებს სტატიას სათაურით **„თურქეთის ნატოში გაწევრების სისხლიანი საფასური: როგორ იბრძოდა ანკარა დასავლეთში თავისი ადგილისათვის“** (ავტორები: **დომინიკ ჰიცკერი,** ჰამბურგის უნივერსიტეტის პროფესორი და **სერდარ იურტჩიჩეკი,** ჰამბურგის თურქული კვლევების ცენტრის თანამშრომელი).

გთავაზობთ პუბლიკაციას შემოკლებით:

Berliner Zeitung

რა დაუჯდა თურქეთს ნატოს წევრად მიღება? ახლა სწორედ ის დროა, გავიხსენოთ ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში მისი საკმაოდ დავიწყებული უპრეცედენტო ისტორია, როცა ის კორეის ნახევარკუნძულზე დაწყებულ ომში აშშ-ის მხარეზე მონაწილეობდა და რომელიც ანკარისათვის ძალიან სისხლიანი გამოდგა.

1950 წლის 25 ივლისს თურქეთის მთავრობამ მოულოდნელად გამოაცხადა, რომ თავის ჯარებს კორეის საომარი მოქმედებების თეატრში გაგზავნის. ოფიციალურად, თურქული სამხედრო კონტინგენტი 5 ათასი ჯარისკაცის შემადგენლობით გაეროს სამხედრო ძალების ჩარჩოებში მოქმედებდა, მაგრამ რეალურად თურქები აშშ-ის სახმელეთო დივიზიის „ტროპიკულ ელვის“ სარდლობას ემორჩილებოდა. ამ პრელუდიას კი წინ უძღოდა ცივი ომის ადრეული პერიოდის საგარეო-პოლიტიკური მანევრები, რომლებიც ჯერ კიდევ XX საუკუნის 20-იანი წლების პირველ ნახევარში დაიწყო.

თურქეთის ნატოში გაწევრების სისხლიანი საფასური

იოსებ სტალინი და მუსტაფა ქემალი: „მეგობრობა გზად და ხიდად?“

1925 წლის დეკემბერში სსრ კავშირმა და თურქეთმა ხელი მოაწერეს შეთანხმებას ნეიტრალიტეტისა და თავდაუსხმელობის შესახებ. იმ დროიდან მოყოლებული, ორი მეზობელი სახელმწიფოს ურთიერთობა უკონფლიქტო არ ყოფილა, მაგრამ მთლიანობაში მეგობრული იყო. მუსტაფა ქემალი ათა-თურქი და იოსებ სტალინი იმდროინდელ მსოფლიო პოლიტიკურ არენაზე, შეიძლება ითქვას, ახალგზედებიც იყვნენ და იმავდროულად გარიყულებიც.

ისინი ანტანტის წევრ სახელმწიფოებს (დასავლეთს) თავიანთ ყველაზე სახიფათო მოწინააღმდეგეებად თვლიდნენ. როგორც იზოლირებული ქვეყნები, ორივე ერთმანეთის პარტნიორობისაკენ ისწრაფვოდა. მოსკოვი თურქეთს აწვდიდა დანადგარებს საფეიქრო მრეწველობისთვის, უზიარებდა ტექნიკურ ცოდნას და სამუშაოდ გზავნიდა საბჭოთა ინჟინრებს, რომლებიც თურქეთის რესპუბლიკას უკიდურესად ესაჭიროებოდა ეკონომიკის მოდერნიზებაში. მუსტაფა ქემალ ათა-თურქისა და იოსებ სტალინის ურთიერთობა აგებული იყო ერთმანეთის პატივისცემაზე. ყველაზე მნიშვნელოვანი ორივე ქვეყნისათვის იყო საზღვრების აღიარება – მშვიდობიანი მეზობლობის ერთ-ერთი მთავარი პირობა.

მაგრამ იმავდროულად შენარჩუნებული იყო თურქეთის ტრადიციული კავშირები გერმანიასთან, რაც გაგრძელდა 1933 წლის შემდეგაც, როცა გერმანიის ხელისუფლებაში ნაციონალსოციალისტები მოვიდნენ ადოლფ ჰიტლერის მეთაურობით. ეს ფაქტი საბჭოთა კავშირისათვის შემაშფოთებელი იყო. მესამე რაიხის დიპლომატები, უპირველესად კი გერმანიის ელჩი თურქეთში ფრანც ფონ პაპენი – ერთ-ერთი პიროვნება, რომელმაც ადოლფ ჰიტლერს დახმარება გაუწია, ქვეყნის ხელისუფლებაში მოსულიყო, დიდ ძალისხმევას ახმარდა თურქეთისა და გერმანიის ურთიერთობის გაღრმავებას, თუმცაღა ანკარას თავისი ინტერესებიც ჰქონდა, რაც ბერლინს მაინცდამაინც არ მოსწონდა. რადგანაც თურქეთს სურდა ეკონომიკური კავშირების გაფართოება გერმანიასთან, მან 1933 წლიდან ფართოდ გაუღო კარი ნაცისტური გერმანიიდან გაქცეულ მიგრანტებს - ბევრ გერმანელ და ებრაელ მეცნიერს, ინჟინერს და ინტელექტუალს: ისინი თურქულ უნივერსიტეტებში ასწავლიდნენ, მუშაობდნენ თურქულ კომპანიებში და ხელს უწყობდნენ თურქული სახელმწიფოს მოდერნიზებას ათა-თურქის ხედვების საფუძველზე. ფაქტიურად, გერმანული სამეცნიერო-ტექნიკური მიგრანტები საბჭოთა ინჟინრების კონკურენტად იქცნენ თურქულ ეკონომიკურ ფრონტზე.

მეგობრობიდან მტრობამდე: მოსკოვის ზეწოლა ანკარაზე

1941 წლის 18 ივნისს, როცა მუსტაფა ქემალ ათა-თურქი უკვე ოთხი წლის გარდაცვლილი იყო, მესამე რაიხმა და თურქეთის რესპუბლიკამ ხელი მოაწერეს შეთანხმებას მეგობრობისა და თავდაუსხმელობის შესახებ. შემთხვევით არ მომხდარა ეს ფაქტი ოპერაცია „ბარბაროსას“ დაწყების წინ – სამი დღის შემდეგ გერმანია თავს დაესხა საბჭოთა კავშირს.

ომის დროს თურქეთმა თავისი ჯარების დიდი ნაწილი საბჭოთა კავშირთან საზღვრის პერიმეტრზე განალაგა და თურქი სამხედრო დამკვირვებლები, ვერმახტის მიწვევით, გერმანია-სსრკ-ის ფრონტის ხაზზე გაგზავნა. თურქეთი ასევე აწვდიდა რიგ სასარგებლო წიაღისეულს გერმანიას. ამასთან, ისიც უნდა ითქვას, რომ თურქეთს სტრატეგიული შეცდომა არ დაუშვია – არ ჩაბმულა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ომში გერმანიის მხარეზე. მაგრამ **იოსებ სტალინისა** და მისი საგარეო საქმეთა სახკომის (მინისტრის) **ვიაჩესლავ მოლოტოვის** თვალსაზრისით, თურქეთის როლი შეიცვალა – საიმედო პარტნიორიდან ქვეყანა არაერთგვაროვან საეჭვო მეზობლად გადაიქცა. თურქეთის მხრიდან ზურგშექცევას იოსებ სტალინი სიცოცხლის ბოლომდე ვერ შეეგუა...

თურქეთზე რომ დიპლომატიური ზეწოლა მოეხდინა, 1945 წლის მარტში, როცა საბჭოთა ჯარები უკვე ბერლინის მისადგომებთან იბრძოდნენ, იოსებ სტალინმა უარი განაცხადა 1925 წელს დადებული ნეიტრალიტეტისა და თავდაუსხმელობის შეთანხმების მოქმედების ვადის გაგრძელებაზე (პროლონგაციაზე). შესაბამისად, ვიაჩესლავ მოლოტოვმა დაასახელა სამი პირობა ორ მეზობელ ქვეყანას შორის მშვიდობიანი ურთიერთობების გასაგრძელებლად:

პირველი – ერთობლივი საბჭოურ-თურქული კონტროლი ბოსფორ-დარდანელის სრუტეების მიმართ;

მეორე – საბჭოთა სამხედრო საზღვაო ბაზების შექმნა ორივე სრუტის ნაპირებზე და...

მესამე – 1921 წელს საბჭოთა რუსეთის მიერ თურქეთისათვის მოსკოვისა და ყარსის ხელშეკრულებებით გადაცემული ტერიტორიების – ართვინისა და არტაანის ოლქების – საბჭოთა კავშირისათვის დაბრუნება.

რა თქმა უნდა, თურქეთმა კატეგორიულად უარყო სამივე პირობა და კრემლის ზეწოლას არ დაემორჩილა მას შემდეგაც კი, როცა სსრ კავშირმა 1945 წლის ზაფხულში და მთელი 1946 წლის განმავლობაში თურქეთზე სამხედრო ზეწოლა გააძლიერა. არ იყო გამორიცხული, რომ მეორე მსოფლიო ომის დასრულებიდან რამდენიმე თვის შემდეგ ახალი ომი დაწყებულიყო, ამჯერად ევროპის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ფლანგზე. ანკარამ ჩათვალა, რომ ყოფილ ახლო მეგობარ-პარტნიორთან ომი მართლაც შეიძლებოდა დაწყებულიყო და ახალი მოკავშირეების ძებნას შეუდგა.

თურქეთის მდგომარეობა უკიდურესად მყიფე იყო. დასავლეთის მხარდაჭერის გარეშე ანკარა მარტოდმარტო რჩებოდა საბჭოთა კავშირთან, რომელიც რამდენჯერმე აღემატებოდა თურქეთს სამხედრო-პოლიტიკური თვალსაზრისით. თურქულ პრესაში დაიწყო იოსებ სტალინის წყევლა-კრულვა, მას უწოდებდნენ „რუსი მეფე-იმპერატორების მემკვიდრეს“, „მსოფლიო იმპერიალისტს“.. თურქი ჟურნალისტები წერდნენ, რომ „სტალინი არაფრით არ განსხვავდება რომანოვებისაგან“ და ა.შ. მოკლედ, თურქეთის მთავრობა აგიტაცია-პროპაგანდის დახმარებით მოსახლეობას სსრ კავშირთან ომისათვის ამზადებდა.

ვაშინგტონის უარი ანკარას: „ნატოში ვერ მიგიღებთ“

იყო თუ არა კრემლის მუქარა რეალური? საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს არქივების ადრე საიდუმლო და აწ უკვე ღია მასალები ისეთია, რომ ზუსტად ვერ იტყვი, ვერ ვიტყვით, მართლაც გეგმავდა თუ არა იოსებ სტალინი თურქეთზე თავდასხმას.

ფაქტია, რომ თურქეთზე მაქსიმალურად ხდებოდა ზეწოლა და მუქარა დათმობებზე თანხმობის მისაღწევად [თითქოსდა ისე ჩანდა, რომ საქართველოსა და სომხეთის სსრ-ებიც ემზადებოდნენ ტერიტორიების მისაერთებლად], მაგრამ საბოლოო ჯამში ეს იყო პოლიტიკური მუქარა და სამხედრო ძალის გამოყენება, როგორც ჩანს, დაგეგმილი არ იყო. მაგრამ საიდან უნდა სცოდნოდა ანკარას, რომ მოსკოვი ბლეფობდა?

უკვე 1949 წლისათვის, ნატოს შექმნიდან ცოტა ხნის შემდეგ, თურქეთმა ზონდაჟი დაიწყო ტრანსატლანტიკურ სამხედრო ალიანსში შესვლის მიზნით, მაგრამ ვაშინგტონმა ანკარის თხოვნა თავდაპირველად უარყო. როგორც ჩანს, ალიანსის რიგმა წევრებმაც ჩათვალეს, რისკი ძალიან მაღალი იყო. რადგანაც ნატოს წესდების (ხელშეკრულების) მე-5 მუხლი კოლექტიურ სამხედრო დაცვას ითვალისწინებდა ნატოს წევრზე რომელიმე სხვა სახელმწიფოს თავდასხმის შემთხვევაში, იმ დროისათვის კრემლთან პირდაპირი კონფრონტაცია არავის არ უნდოდა. მოკლედ, როგორიც არ უნდა ყოფილიყო მოტივი, შედეგი ერთმნიშვნელოვანი აღმოჩნდა: ნატოს ლიდერებმა თურქეთს დასავლურ სამხედრო ალიანსში გზა დაუკეტეს.

საბოლოოდ, თურქეთი უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა. საბჭოთა მუქარა-საფრთხისაგან რომ თავი დაეცვა – რეალურისაგან თუ არარეალურისაგან – ანკარას ჭირდებოდა მფარველობა დიდი სახელმწიფოს მხრიდან, ან უკეთეს შემთხვევაში, მთლიანი ალიანსისაგან. რა ფასის გადახდა იყო საჭირო ამისათვის? ისტორიული პასუხი სრულიად ნათელია: აქტიური მონაწილეობა ომში დიდი სახელმწიფოს მხარეზე. სწორედ იმ ხანებში, აზიის აღმოსავლეთში, დაწყებული შეიარაღებული კონფლიქტი მოკლე ხანში უმკაცრეს ომად გადაიქცა კორეის ნახევარკუნძულზე იდეოლოგიურ-პოლიტიკური ბატონობისათვის.

კორეის ომში ჩაბმა

კორეის ომი დღემდე ითვლება მე-20 საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე სისხლისმღვრელ ომად. სამი წლის განმავლობაში ჩრდილოელი კომუნისტები და სამხრეთელი ანტიკომუნისტები ერთმანეთს გამეტებით ხოცავდნენ (4 მილიონი ჯარისკაცი), იღუპებოდა მშვიდობიანი მოსახლეობაც, დაახლოებით კორეელების 25%.

ეს იყო ტერიტორიული და იდეოლოგიური კონფლიქტი, რომელიც მიმდინარეობდა კომუნისტურ და დასავლურ-კაპიტალისტურ ბანაკებს შორის. აშშ როგორც დასავლეთის ჰეგემონი, გაეროს სამხედრო ძალებს ხელმძღვანელობდა სამხრეთელი ანტიკომუნისტების მხარეზე, ჩრდილოელ კომუნისტებს კი საბჭოთა კავშირი და ახლადშექმნილი ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა ეხმარებოდნენ.

ცივი ომის ლოგიკა უშვებდა მსოფლიოს ქვეყნების მხოლოდ მეგობრებად და მტრებად დაყოფას. თურქეთმა, გაგზავნა რა საკმაოდ მრავალრიცხოვანი სამხედრო კონტინგენტი კორეის ომში, ერთმნიშვნელოვნად აჩვენა, თუ რომელ ბანაკს მიეკუთვნება. თურქი ჯარისკაცები მძიმე ბრძოლებში მონაწილეობდნენ, უმეტესად ჩინეთის ჯარების წინააღმდეგ. 5 ათასი თურქი სამხედრო მოსამსახურიდან 721 დაიღუპა, 2 ათასზე მეტი კი დაიჭრა და დასახიჩრდა. კორეის ომში დაღუპულებს თურქეთში დღესაც გმირებად თვლიან. აშშ-ის არმიის 25-ე დივიზია □ტროპიკული ელვა□, რომლის შემადგენლობაში თურქები მსახურობდნენ, მოგვიანებით იბრძოდა ვიეტნამში, ქუვეითში, ჰაიტზე, ერაყში და ბოლოს, ავღანეთში.

კორეის □ხორცსაკეპი□სამი წლის შემდეგ დასრულდა - 1953 წელს, ფრედ. გამარჯვებას ვერც პროსაბჭოურმა ჩრდილოეთმა ვერ მიაღწია, ვერც პროამერიკულმა სამხრეთმა. ღირდა თურქეთისათვის ასეთ მსხვერპლზე წასვლა? ალბათ, ღირდა. ჯერ კიდევ არ იყო კორეის ომი დამთავრებული, რომ თურქეთი 1952 წელს ნატოს წევრად მიიღეს. იოსებ სტალინის სიკვდილის შემდეგ კი ნიკიტა ხრუშჩოვმა თურქეთის მიმართ ტერიტორიული პრეტენზიები უკან წაიღო. იგი თავის წინამორბედს პოლიტიკურად არაშორსმჭვრეტელად თვლიდა თურქეთთან მიმართებით: □საბოლოოდ თურქეთი დავკარგეთ როგორც მეგობარი და მივიღეთ ამერიკული სამხედრო ბაზები ჩვენს სამხრეთ ფლანგზე□. საბჭოთა კავშირმა აღიარა, რომ თურქეთის ნატოში მიღება კრემლის დიპლომატიურ მარცხს წარმოადგენდა.

უსაფრთხოების ფასი

თურქეთმა ნატოში წევრობისათვის მაღალი ფასი გადაიხადა. დღეს მისი მთავარი კაპიტალი გამოიხატება გეოგრაფიულ მდებარეობაში ევროპასა და ცენტრალურ აზიას შორის.

თურქეთის ამჟამინდელი ურთიერთობა რუსეთთან, უკრაინის ომის მიუხედავად, საკმაოდ პოზიტიურად გამოიყურება. თურქეთი არ მიუერთდა დასავლურ სანქციებს. მიუხედავად იმისა, რომ ათა-თურქის სამშობლო ნატოს წევრია, ანკარა შეიარაღების გარკვეულ ნაწილს რუსეთიდან იღებს. ბუნებრივია, ანკარის პოლიტიკა რუსეთთან ნატოელ პარტნიორებს აღიზიანებთ, მაგრამ ისინი იძულებულნი არიან ეს წინასწარ გაითვალისწინონ. ამ შემთხვევაში ორმაგ პოლიტიკას ძალის მომგებიანი ბალანსის ჩამოყალიბება შეუძლია.

დღეს აღმოსავლეთ ევროპაში ისევ არის პრეტენდენტი ქვეყანა, რომელსაც ნატოში შესვლა სურს, მაგრამ დღევანდელი კონფიგურაცია ბევრად რთულია 1952 წელთან შედარებით. რუსეთის მოთხოვნები მასშტაბურია, მოსკოვის პოზიცია კი მკაცრი. ესკალაციის საფრთხე რეალურია. ამერიკას ევროპიდან წასვლა სურს, ევროპელები კი, თავის მხრივ, ნერვიულობენ და ისე არაპროგნოზირებულად მოქმედებენ როგორც არასდროს.

შესაძლოა, თურქეთს უფრო უკეთესი იდეა აქვს, ვიდრე რუსეთ-უკრაინის დაუსრულებელი კონფლიქტია? აშკარაა, რომ უკრაინის მიღება ნატოს წევრად სტაბილურობის სასურველ დონეს ვერ უზრუნველყოფს და პირიქით, დაპირისპირებას უფრო გააღვივებს. ევროპელებისათვის, როგორც ჩანს, კარგი იქნება, რომ საკუთარი ისტორია კარგად შეისწავლონ.

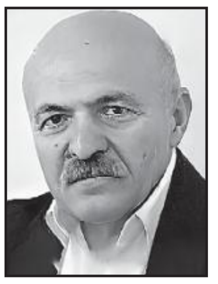

მოამზადა
სიმონ კილაძემ

AXIOS: ტრამპმა ირანზე დარტყმის გეგმა თურქეთში, ნატოს სამიტის დროს დაამტკიცა

აშშ-ის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა გამოცემა AXIOS-ს განუცხადა, რომ შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ირანზე დარტყმის გეგმა დაამტკიცა და შესაბამისი ბრძანება თურქეთში მიმდინარე ნატოს სამიტის დროს გასცა.

ტრამპმა თურქეთის დედაქალაქ ანკარაში შეხვედრა გამართა თავდაცვის მდივან **პიტ ჰეგსეტთან,** სახელმწიფო მდივან **მარკო რუბიოსთან** და ხაზინის მდივანთან **სკოტ ბესენტთან,** რომლებიც მასთან ერთად თურქეთში საპრეზიდენტო თვითმფრინავით ჩაფრინდნენ.

შეხვედრას ასევე ესწრებოდნენ გაერთიანებული შტაბების მეთაურთა კომიტეტის თავმჯდომარე, გენერალი **დენ კეინი** და სხვა მაღალჩინოსნები, რომლებიც აგრეთვე ნატოს სამიტზე თურქეთში იმყოფებოდნენ, – წერს AXIOS-ი.

□ეს პასუხი პირდაპირ არის დაკავშირებული საერთაშორისო ტერორიზმის აქტებთან, რომლებიც ირანმა ჰორმუზის სრუტეში გადაადგილებულ, მშვიდობიან გემებზე განახორციელა. ირანელებმა იციან მათი სასაცილო ქმედებების შედეგები, თუმცა მათ მაინც გადაწყვიტეს ამ თავდასხმების განხორციელება□, – განაცხადა აშშ-ის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა.

ცნობისთვის, აშშ-ის შეიარაღებული ძალების ცენტრალურმა სარდლობამ (CENTCOM) გვიან ღამით გაავრცელა ინფორმაცია, რომლის თანახმადაც ამერიკელმა სამხედროებმა ირანზე იერიშები მიიტანეს. ამერიკული მხარის მტკიცებით, იერიშები მიზნად ისახავდა ირანის მიერ საერთაშორისო წყლებში სამოქალაქო გემების წინააღმდეგ განხორციელებული აგრესიისთვის □მძიმე საფასურის□დაკისრებას.

რუსეთს შეზღუდვები დაუწესეს, მისი ნავთობით კი მდიდრდებიან

ბერძნულმა გადამზიდავმა კომპანიებმა ბოლო სამი წლის განმავლობაში რუსული ნავთობის ტრანსპორტირებით სულ მცირე 3.8 მილიარდი დოლარი გამოიმუშავეს, მიუხედავად იმისა, რომ □დიდი შვიდეულის□ქვეყნები კრემლის ნავთობის შემოსავლების შეზღუდვას ცდილობდნენ, – ინფორმაციას Financial Times-ი ავრცელებს.

სტატიის მიხედვით, ამ ვაჭრობიდან ყველაზე მეტი შემოსავალი მიიღო კომპანია Dynacom Tankers-მა, რომელიც ბერძენმა მილიარდერმა დააფუძნა. Dynacom-მა რუსული ნედლი ნავთობის გადაზიდვით მინიმუმ 915 მილიონი დოლარის შემოსავალი მიიღო, რაც 2023 წლის ივლისის შემდეგ მთლიანი შემოსავლის თითქმის მეოთხედს შეადგენს. შემდეგ მოდის Onassis Group-ის კომპანია.

Olympic Shipping and Management-მა ამ ვაჭრობიდან სულ მცირე 404 მილიონი დოლარი გამოიმუშავა, ხოლო ათენში ბაზირებულმა ტანკერების კომპანიებმა, Stealth Maritime-მა და Polembros Shipping-მა 200 მილიონ დოლარზე მეტი მიიღეს. სტატიაში აღნიშნულია, რომ ნავთობით ვაჭრობა ნებადართულია მანამ, სანამ ის □დიდი შვიდეულის□მიერ დაწესებული ფასის ზედა ზღვრის წესებს შეესაბამება. მთავრობები მოსკოვის ენერგეტიკული შემოსავლების შემდგომ შეზღუდვას ცდილობენ, რამაც შესაძლოა, ბერძნულ ვაჭრობას წერტილი დაუსვას.

„აყვავებული სომხეთის“ ლიდერი გაგიკ წარუკიანი დააკავეს

სომხეთში, პარტია „აყვავებული სომხეთის“ ლიდერი გაგიკ წარუკიანი თაღლითობისა და ფულის გათეთრების ბრალდებით დააკავეს.

სომხეთის საგამოძიებო კომიტეტის განცხადებით, გამოძიების ფარგლებში მოპოვებულია მონაცემები, რომ 2022□2024 წლებში წარუკიანის მიერ ორგანიზებულმა ჯგუფმა განახორციელა მასშტაბური ფინანსური დანაშაული, რომელიც მოიცავს თაღლითობას, საბაჟო დოკუმენტების გაყალბებას და უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციას.

საგამოძიებო კომიტეტის მონაცემებით, სავარაუდო ზარალი, 21 მილიონ დოლარს აღემატება. გამოძიების მიხედვით, ცალკე ეპიზოდში საუბარია საწვავის იმპორტთან დაკავშირებულ თაღლითურ სქემაზეც, რომლის შედეგადაც დაახლოებით 934 000 დოლარის უკანონო შემოსავალი მიიღეს.

მექსიკის ერთ-ერთი ქალაქის მერი კაიმანზე დაქორწინდა

მექსიკაში, ქალაქ სან პედრო ჰუამელულას მერი ანა ჩინტია რამირეზ აჰუმადა ტრადიციული რიტუალის ფარგლებში კაიმანზე დაქორწინდა.

Reuters-ის ცნობით, ამ უძველესი რიტუალის მიზანი სიუხვის უზრუნველყოფაა. რეპტილია, რომელსაც მოიხსენიებენ როგორც □პატარა პრინცესას□, ღვთაებას წარმოადგენს, მისი და ადგილობრივი ლიდერის □ქორწილი□კი ღმერთებისა და ადამიანების ერთობლიობის სიმბოლოა. ცერემონიის დროს კაიმანს ტრადიციულ საქორწილო კაბას აცმევენ და პირს უკრავენ, მერი კი □პატარძალთან□ერთობის ნიშნად, მას კოცნის. ადგილობრივი მოსახლეობა კი ცერემონიის შემდეგ ზეიმს იწყებს.

მსოფლიო ოკეანე ივნისში რეკორდულად გაცხელდა!

ევროკავშირის სადამკვირვებლო პროგრამის, Copernicus Marine Service-ის (CMS) მონაცემებით, გასულ თვეში მსოფლიო ოკეანის ზედაპირის საშუალო ტემპერატურამ +20,98°C შეადგინა. ივნისის წინა რეკორდი 2024 წელს დაფიქსირდა და +20,89 გრადუსს შეადგენდა. ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ უახლოეს თვეებში სხვა მაქსიმალური მაჩვენებლებიც გაიზრდება.

ოკეანეები დედამიწის ზედაპირის დაახლოებით ორ მესამედს ფარავს. CMS-ის შეფასებით, ტემპერატურის მკვეთრი მატების მიზეზი გლობალური დათბობისა და ელ-ნინიოს ურთიერთქმედებაა. ელ-ნინიო კლიმატური მოვლენაა, რომელიც ორიდან შვიდ წლამდე პერიოდულობით მეორდება და წყნარი ოკეანის გარკვეულ ნაწილში წყლის ტემპერატურის მერყეობით გამოიხატება.

ოკეანეებს გლობალური კლიმატის რეგულირებაში საკვანძო როლი აკისრიათ. ისინი კაცობრიობის მიერ CO2-ის გამონაბოლქვით გამოწვეული ჭარბი სითბოს უდიდეს ნაწილს შთანთქავენ. ოკეანის ტემპერატურის მატებას შესაძლოა პლანეტისთვის სავალალო შედეგები ჰქონდეს: ის აძლიერებს შტორმებსა და ნალექს, იწვევს მარჯნების გაუფერულებასა და კვდომას და ზრდის ზღვის დონეს.

ოკეანე მარსის ზედაპირის ქვეშ

მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ მარსის ზედაპირის ქვეშ წყლის ოკეანე შეიძლება იყოს. ასტრონომებმა წითელი პლანეტის სიღრმეში სეისმური აქტივობა დააფიქსირეს, რაც იმის ნიშანია, რომ 5,4 – 8 კილომეტრის სიღრმეზე შესაძლოა წყლის ფენა არსებობდეს, რომლის სიღრმეც 520-780 მეტრია. კვლევის ავტორების შეფასებით, წყლის მოცულობა ამ ოკეანეში ანტარქტიდის ყინულის საფარის მოცულობას უდრის.

მილიარდობით წლის წინ ჩვენი მეზობელი პლანეტა წყლით იყო სავსე, თუმცა დროთა განმავლობაში მაგნიტურმა ველმა და მზის რადიაციამ პლანეტის ატმოსფერო დააზიანეს. ატმოსფეროს შეთხელებამ ტემპერატურის ვარდნა გამოიწვია და წყალმა კოსმოსში დაიწყო აორთქლება. მისი გარკვეული ნაწილი ყინულის სახით მარსის პოლარულ ქუდებში შემორჩა. ასტრონომები ვარაუდობენ, რომ როგორც ჩანს, წყლის დარჩენილმა ნაწილმა პლანეტის ზედაპირის ქვეშ გადაინაცვლა. მარსის სიღრმეში წყლის არსებობა მეცნიერებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი აღმოჩენაა, რადგან წყალი სიცოცხლის უმნიშვნელოვანესი ელემენტია. ისინი ვარაუდობენ, რომ ოკეანეში შესაძლოა, სიცოცხლის ფორმებიც აღმოაჩინონ, თუმცა ეს უკვე წითელ პლანეტაზე მომუშავე მომავალი მისიების საქმე იქნება.

„ტრამპის ტრილიონი“

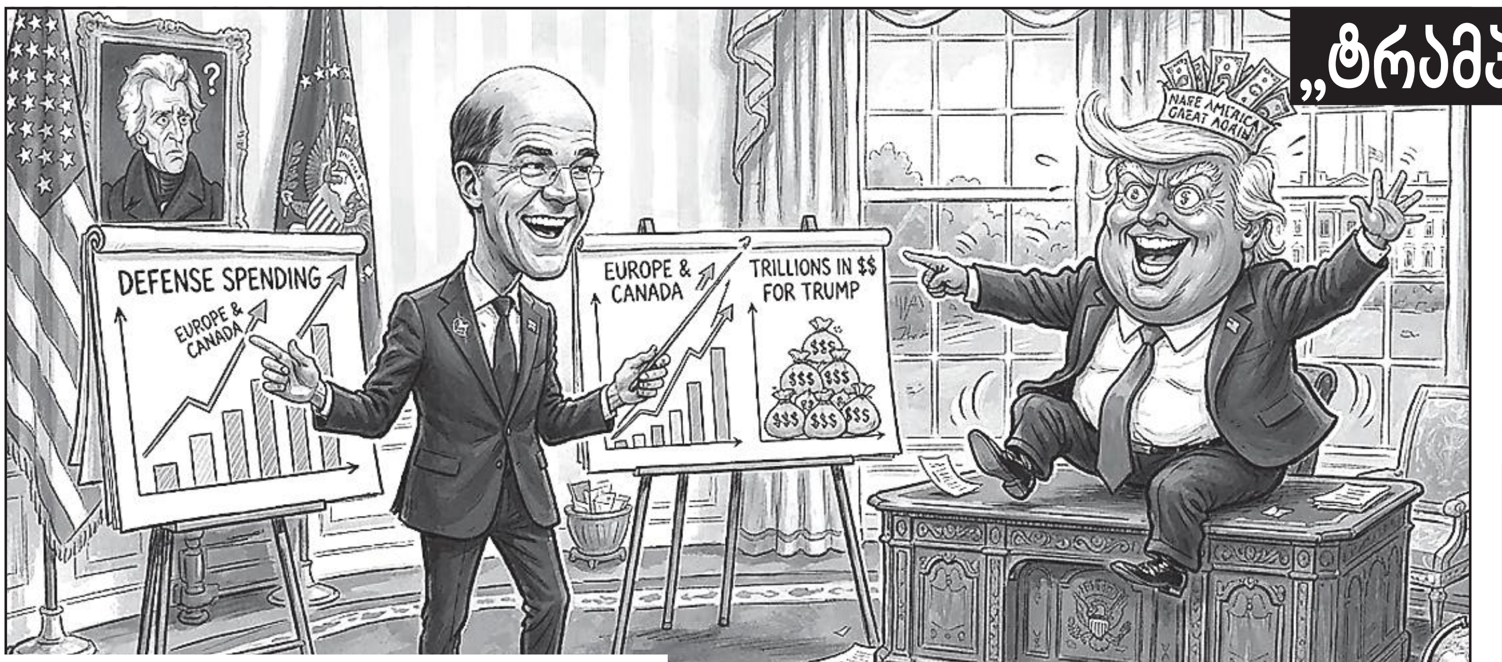

ვაჭრობა ოვალურ კაბინეტში

ვინ გადაიხდის საფასურს, როდესაც წამმზომი გაჩერდება?

24 ივნისს, ოვალურ კაბინეტში, **NATO**-ს გენერალური მდივანი სავარძლიდან წამოდგა, საპრეზენტაციო დაფებთან მივიდა და პროდუქტის აქტიურ რეკლამირებას შეუდგა. მარკ რუტეს გრაფიკები ჰქონდა მოტანილი. მან პირველ დაფაზე მიანიშნა და მას ახალი სახელიც კი მოუფიქრა – „ტრამპის ტრილიონი“. ეს არის ის დამატებითი თანხა – სულ 1.2 ტრილიონი დოლარი, საიდანაც 250 მილიარდზე მეტი მხოლოდ ბოლო ორ წელზე მოდის – რომელიც ევროპელებმა და კანადელებმა თავდაცვაში ჩადეს მას შემდეგ, რაც დონალდ ტრამპმა 2017 წელს პრეზიდენტის პოსტი დაიკავა. შემდეგ იგი პრეზიდენტისკენ შეტრიალდა და წარმოთქვა ფრაზა, რომელსაც მარკეტოლოგები გარიგების დასასრულებლად ინახავენ ხოლმე: „აი, ესაა, – მიუთითა მან დაფებზე, – თქვენი სიმართლის მტკიცებულება“.

ამ სანახაობაზე ნამდვილად ღირს შეჩერება. ადამიანი, რომელიც 14 წლის განმავლობაში მართავდა ნიდერლანდებს და თავისი ქვეყნის ისტორიაში ყველაზე ხანგრძლივი ვადით იყო პრემიერ-მინისტრი, სხვის სახლში საპრეზენტაციო დაფასთან იდგა და პროდუქტს კლიენტის სახელს არქმევდა – ზუსტად ისე, როგორც საავადმყოფოს კორპუსს არქმევენ ხოლმე იმ დონორის სახელს, ვინც მშენებლობის ფული გადაიხადა. ეს ის მარკ რუტეა, რომელმაც შარშანდელ სამიტზე ტრამპს „მამიკო“ უწოდა. ივნისის ეს პერფორმანსიც იმავე სცენარის ნაწილი იყო: მადლიერების თეატრალური დადგმა და პირფერობა. „ჩემთვის“ – მიმართა მან დარბაზს, – „თქვენ, უპირველეს ყოვლისა, თავისუფალი სამყაროს ლიდერი ხართ“.

თუმცა, გრაფიკებზე არ ჩანდა ერთი რამ, რაც გერმანიის არმიას უკვე შავით თეთრზე ეწერა. ბუნდესვერი საკუთარ ვებგვერდზე ღიად აცხადებს, რომ მისი ვარაუდით, რუსეთი 2029 წლისთვის NATO-ს ტერიტორიაზე ფართომასშტაბიანი თავდასხმისთვის მზად იქნება. ეს არ არის ტრიბუნიდან ნასროლი ჰაეროვანი სიტყვები; ეს გერმანიის სამხედრო თავდაცვის პირველი ყოვლისმომცველი კონცეფციის საფუძველია – დოკუმენტისა, რომელიც ქვეყნის ეროვნულ უსაფრთხოების სტრატეგიას კონკრეტულ ოპერატიულ გეგმად აქცევს. ქვეყნის უმაღლესი რანგის სამხედრო პირი, გენერალური შტაბის უფროსი, გენერალი კარსტენ ბროიერი ამ თარიღთან დაკავშირებით სამეტაპიან გეგმას აყალიბებს: **მზადყოფნა „დღესვე საბრძოლველად“, 2029 წლისთვის გაძლიერება დიდი თავდასხმის მოსაგერიებლად, ხოლო 2039 წლისთვის – მტრის სრულად შესაკავებლად. „სიტუაცია არასოდეს ყოფილა ასეთი სერიოზული“** – ამბობს ის.

გერმანიის არმიის ხელმძღვანელმა, გენერალ-ლეიტენანტმა **კრისტიან ფროიდინგმა** ეს წელი უფრო პირდაპირ ახსენა და ბერლინის ავიაშოუზე ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ **„2029 წელი მხოლოდ გერმანიის ვადები არ არის“,** ეს **NATO**-ს მიერ შეთანხმებული სადაზვერვო მონაცემებია, რომელსაც ალიანსის 32-ვე წევრი იზიარებს და რუსეთმა შესაძლოა იმაზე ადრეც იმოქმედოს, ვიდრე ველოდებით. **„ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ საბრძოლველად“.**

აი, ეს არის ის არითმეტიკა, რომლის დაფინანსებას ამერიკელ გადასახადის გადამხდელებს სთხოვენ. ვიდრე გენერალური მდივანი ვაშინგტონში პრეზიდენტს ტრილიონი დოლარის მობილიზებას ულოცავდა, გერმანიის სამხედრო უწყება საზოგადოებას აფრთხილებდა, რომ ეს ფული ევროპის კონტინენტზე უახლოეს ოთხ წელიწადში მოსალოდნელ ტრადიციულ ომს ხმარდება. გრაფიკები ერთი და იმავე პროექტის ნაწილია. რუტემ ტრიუმფალურად წარმოაჩინა ის შეიარაღება, რომელსაც ალიანსის მეთაურები ოთხ წელიწადში მოსალოდნელი ომისთვის მოსამზადებლად გამოიყენებენ.

უშუალოდ ეს თარიღიც გაცილებით დიდ ყურადღებას იმსახურებს. ის რუსეთის ჩავარდნილი სამხედრო გეგმების შედეგი არ არის. ესაა პროგნოზი – რუსეთის გადაიარაღების ტრაექტორიის, ჯარისკაცების რაოდენობისა და ტანკების წარმოების გათვლა, რომელიც მომავალზეა ორიენტირებული და ერთ კონკრეტულ წლამდეა დამრგვალებული. რუსეთი, რომელიც უკვე მეხუთე წელია, უკრაინაში იბრძვის და ფრონტის ხაზის რამდენიმე მილით გადასაადგილებლად მილიონზე მეტი მსხვერპლი გაიღო, აშკარად არ ჰგავს იმ სახელმწიფოს, რომელიც მზად არის, ბირთვული იარაღის მქონე NATO-ს გადაუაროს. თუმცა ეს ციფრი მუშაობს და მუშაობს სწორედ იმიტომ, რომ საშიშია. კონკრეტული თარიღი აკეთებს იმას, რაც არგუმენტებს არ შეუძლიათ: ის გამორიცხავს ყოველგვარ დებატებს და წამმზომს რთავს.

კონსენსუსიც ბევრად სუსტია, ვიდრე ეს სიტყვა გულისხმობს. ბერლინის იმავე ავიაშოუზე, **NATO**-ს მოკავშირეთა ძალების უმაღლესმა სარდალმა ევროპაში, ამერიკელმა გენერალმა ალექსუს გრინკევიჩმა ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ ის **„ძალიან ყურადღებით აკვირდებოდა სადაზვერვო მონაცემებს“** და საპირისპირო დასკვნამდე მივიდა: მისი თქმით, რუსეთს არ სურს კონფლიქტი ალიანსთან, რადგან ესმის, რომ **NATO** თავდაცვითი ბლოკია, რომელსაც გადამწყვეტი ასიმეტრიული უპირატესობები აქვს. როგორც ჩანს, ადამიანი, რომელსაც რეალურად მოუწევს იმ ომის წარმოება, რომლის თარიღსაც გერმანელი გენერლები ნიშნავენ, არ სჯერა, რომ ეს ომი ახლოვდება. ეს უთანხმოება ალიანსის მთავარსარდალსა და იმ დედაქალაქს შორის, რომელიც ყველაზე ხმამაღლა აჟღერებს ამ გაფრთხილებას, სწორედ ის ნაწილია, რომელიც საპრეზენტაციო დაფაზე არ წარმოუდგენიათ.

რუტემ ოვალურ კაბინეტში ისტორიული პარალელის გავლება სცადა, თუმცა უხეიროდ. ტრილიონი დოლარის მობილიზებამ, უთხრა მან ტრამპს, მიაღწია **„იმას, რისთვისაც ეიზენჰაუერის შემდეგ არავის მიუღწევია“ – ევროპელებმა თავიანთი თავდაცვის ხარჯები ამერიკის შეერთებული შტატების ხარჯებს გაუტოლეს. რთულია უფრო წამგებიანი კონტექსტი წარმოიდგინო ამ სახელის მოსახსენებლად. დუაიტ ეიზენჰაუერის ყველაზე დასამახსოვრებელი სიტყვები მოკავშირეების მიერ ხარჯების გაზრდას არ ეხებოდა. ეს იყო გაფრთხილება.**

1961 წელს, სწორედ თეთრი სახლიდან გამოსამშვიდობებელ მიმართვაში, გენერალმა, რომელიც ისტორიაში ყველაზე დიდ სამხედრო მანქანას მეთაურობდა, ამერიკელებს მოუწოდა: **„დაიცავით თავი სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის მხრიდან გაუმართლებელი გავლენისგან, იქნება ეს მიზანმიმართული თუ უნებლიე“.** სწორედ ეს არის მთელი ამ პერფორმანსის მთავარი ირონია. **„ტრამპის ტრილიონი“** სწორედ ის გაუმართლებელი გავლენაა, რომელსაც ეიზენჰაუერი ასახელებდა, ოღონდ ახლა მიღწევად შეფუთული და მოლბერტზე გამოფენილი. რუტემ შედეგებიც კი ჩამოთვალა: მისივე დათვლით, ამ ხარჯებმა ამერიკულ თავდაცვის ქარხნებში დაახლოებით 112 000 სამუშაო ადგილი შექმნა, ხოლო 300 მილიარდი დოლარის შეკვეთები უკვე გაფორმებულია. მან ეს ციფრები კარგ ამბად წარმოაჩინა და კონტრაქტორებისთვის ეს მართლაც ასეა. ომის ეკონომიკა, სხვა ყველაფერთან ერთად, დასაქმების პროგრამაც არის.

იმის გასაგებად, თუ როგორ გახდა რუტე ევროპაში გადაიარაღების ერთ-ერთი ყველაზე ენთუზიასტი მქადაგებელი, კარგი იქნება გავიხსენოთ, რას აკეთებდა იგი მაშინ, როცა პოლიტიკური ტენდენცია სულ სხვა მიმართულებით მიდიოდა. 2011 წლის აპრილში, პრემიერ-მინისტრმა მარკ რუტემ საკუთარი ქვეყნის ჯარს ნაჯახით გადაუარა. მისმა მთავრობამ ნიდერლანდების შეიარაღებული ძალებიდან 12 000 სამუშაო ადგილი შეამცირა – ფორმიანი პერსონალის ყოველი მეექვსე თანამშრომელი; გაყიდა ცხრამეტი F-16, ჩამოწერა ჩვიდმეტი სატრანსპორტო ვერტმფრენი და ნაღმმჭერების ფლოტი, და ექსპლუატაციიდან გამოიყვანა ნიდერლანდების კუთვნილი ბოლო სამოცივე ტანკი. არმია იმდენად გამოფიტული დარჩა, რომ 2016 წლისთვის ნიდერლანდების თავდაცვის ხარჯები მშპ-ს 1.17%-მდე დაეცა, რაც ევროპულ საშუალო მაჩვენებელზე ბევრად დაბალი იყო.

და აი, ეს ადამიანი ახლა დასავლეთის დედაქალაქებში დადის და ითხოვს, რომ მთელმა ევროპამ რუსეთთან ომისთვის თავისი ხარჯები მშპ-ს 5%-მდე გაზარდოს. ეს წინააღმდეგობა უბრალო თვალთმაქცობა კი არ არის, ეს ნიშანდობლივი ფაქტია. როდესაც მოდაში მკაცრი ეკონომია იყო და ბიუჯეტის დაბალანსება გახდა საჭირო, რუტემ რუსული საფრთხე იმდენად უმნიშვნელოდ მიიჩნია, რომ საკუთარი ჯარი გაანადგურა. ახლა კი, როცა მოდაში გადაიარაღებაა, მას იგივე საფრთხე იმდენად ეგზისტენციალურად მიაჩნია, რომ მზად არის, მთელი კონტინენტის ეკონომიკა მის გარშემო გადააწყოს.

არსებობს ერთი უხეში სიტყვა იმ საჯარო მოხელის დასახასიათებლად, ვინც უცხოელ მფარველს ასეთ მადლიერებას უძღვნის, ვიდრე საკუთარ კონტინენტს ომისკენ მიაქანებს, და მკითხველს შეუძლია ეს სიტყვა თავადვე მოიფიქროს. გადაჭარბების გარეშე შეიძლება ითქვას, რომ **რუსეთსა და ევროპას შორის ომი არანაირ ნიდერლანდურ ინტერესს არ ემსახურება. ადამიანი, რომელიც ყველაზე მეტად უბიძგებს კონტინენტს ამ კონფლიქტისკენ, არის ის, ვინც გადაწყვიტა, რომ ნიდერლანდებს ჯარი საერთოდ არ სჭირდებოდა.** ვისაც არ უნდა ემსახურებოდეს ის ახლა, ეს ნამდვილად არ არის ის ქვეყანა, რომელსაც ოდესღაც მართავდა.

სწორედ აქ გადადის ეს სანახაობა ფარსიდან რაღაც უფრო ცივ რეალობაში და სწორედ ეს უნდა აწუხებდეთ ამერიკელებს ყველაზე მეტად. 14 ივნისს – გერმანელი გენერლის მიერ 2029 წლის დასახელებიდან მეორე დღეს და საპრეზენტაციო დაფის გამოჩენამდე თორმეტი დღით ადრე – **New York Times** წერდა, რომ აშშ გეგმავს მკვეთრად შეამციროს ის თვითმფრინავები და სამხედრო ხომალდები, რომლებსაც **NATO**-ს განკარგულებაში, ევროპაში, ტოვებს: **F**-16 და **F-15E** გამანადგურებლების რაოდენობა 150-დან 100-მდე მცირდება, საზღვაო დაზვერვის თვითმფრინავები – 26-დან 15-მდე, რვავე საჰაერო ტანკერი გაჰყავთ, ხოლო სარაკეტო წყალქვეშა ნავი, ავიამზიდი, რამდენიმე ხომალდი და ბომბდამშენთა ჯგუფი სხვა რეგიონებში გადაჰყავთ.

პენტაგონის სარდალმა ევროპაში ეს პოლიტიკა პირდაპირ შეაფასა და ალიანსის დამოკიდებულებას ამერიკულ ძალებზე „არაჯანსაღი თანადამოკიდებულება“ უწოდა, რომელიც „უნდა შეიცვალოს და შეიცვლება კიდეც“. შეადარეთ ეს ორი მოვლენა ერთმანეთს. ადამიანი, ვისაც ოვალურ კაბინეტში ევროპის უსაფრთხოების გარანტად აცხადებენ, იმავე ორ კვირაში ამ უსაფრთხოების ძალების გაყვანას აკვირდება. აი, ეს არის ხაფანგი და მას თავისი სახელი უნდა დაერქვას. ამერიკელებს სთხოვენ, უყურონ, როგორ ეპირფერება უცხოელი მოხელე პრეზიდენტს, რათა კონტინენტურ სამხედრო მანქანას მისი სახელი დაარქვას, და თან თავი კარგად იგრძნონ იმ სამუშაო ადგილების გამო, რომლებსაც ეს პროცესი ქმნის – **ამ დროს კი ამერიკული არმია უარს ამბობს იმ ტერიტორიის დაცვის ვალდებულებაზე, რომლისთვისაც ეს სამხედრო მანქანა შენდება. „ტრამპის ტრილიონი“ არ არის საჩუქარი. ეს ევროპული ომის ეკონომიკაა ამერიკული იარლიყით, რომელსაც ყიდის ადამიანი, ვინც საკუთარი ჯარი გაანადგურა, როცა ეს ხელს აძლევდა, და რუსული საფრთხე ზუსტად იმ მომენტში ხელახლა აღმოაჩინა, როცა უფრო დიდი კაბინეტის კარი შეაღო.**

ეიზენჰაუერმა ამერიკელებს სწორედ ამ ოთახიდან მოუწოდა, ფხიზლად ყოფილიყვნენ. სამოცდახუთი წლის შემდეგ, ნიდერლანდელი პოლიტიკოსი ოვალურ კაბინეტში იდგა, გრაფიკზე მიუთითებდა და მეორე პრეზიდენტს მადლობას უხდიდა ამ გაფრთხილების იგნორირებისთვის. აპლოდისმენტები ვაშინგტონში რეალური იყო. ასევე რეალურია თარიღი, რომელიც გენერლებმა წრიულად შემოხაზეს. ვინმემ უნდა იკითხოს: ვინ გადაიხდის საფასურს, როდესაც წამმზომი გაჩერდება?

წყარო – *https://original.antiwar.com/thomas_karat/2026/07/02/the-salesman-in-the-oval-office/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=the-salesman-in-the-oval-office*

ჭირმა თავი არ დამალა

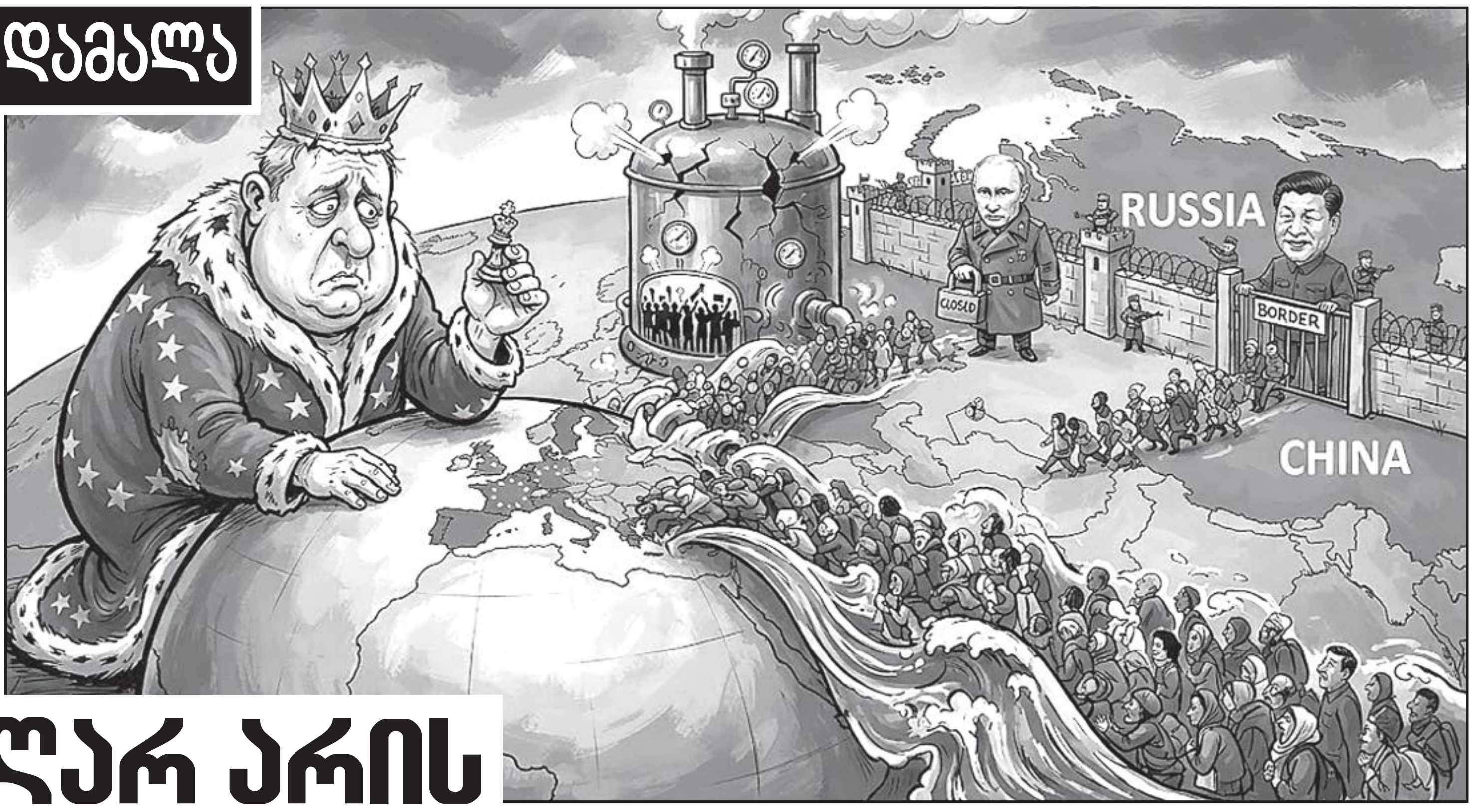

მიგრაცია კვლავ დომინანტური თემაა ევროპულ პოლიტიკაში და ეს ათწლეულზე მეტია გრძელდება. ისტორიის დოქტორი ტამაშ დექო ევროპაში მიგრაციული კრიზისის გეოსტრატეგიულ განზომილებას იკვლევს და სწორედ ამიტომ მან გამოცემა Hungarian Conservative-თან საკუთარი მიგნებების შესახებ ისაუბრა.

ევროპა აღარ არის მოთამაშე გლობალურ გეოსტრატეგიულ ჭადრაკის დაფაზე, ის ახლა სამიზნეა

„მიგრაციის გეოსტრატეგიის“ საწყის ნაწილში ავტორი დეჟო გეოპოლიტიკასა და გეოსტრატეგიას შორის მკაფიო განსხვავებაზე ამახვილებს ყურადღებას. „გეოპოლიტიკა ხელოვნებაა; გეოსტრატეგია პროფესიაა, რომელიც ცივსისხლიან გათვლებზეა დაფუძნებული“ – წერს ის და თავისი ანალიზის ჩარჩოს ადგენს. **ამ ანალიზის ერთ-ერთი მთავარი საყრდენი დემოგრაფიაა.**

მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ აფრიკისა და აზიის მუსლიმური უმრავლესობის ნაწილებში მოსახლეობის სწრაფი ზრდა შეინიშნება. ჩრდილოეთ აფრიკის, ახლო აღმოსავლეთის, ცენტრალური აზიისა და სამხრეთ აზიის მუსლიმური მოსახლეობა 1950 წლიდან ხუთჯერ და ექვსჯერ გაიზარდა. ამასობაში, საჰარის სამხრეთით მდებარე აფრიკის მუსლიმური მოსახლეობა იმავე პერიოდში შვიდჯერ გაიზარდა, რაც ევროკავშირის ამჟამინდელ მოსახლეობაზე ოთხჯერ მეტია.

ამის საპირისპიროდ, ევროკავშირის მოსახლეობის რაოდენობა 1950 წლიდან მხოლოდ 140 პროცენტით გაიზარდა. მოსახლეობის ზრდის ეს მკვეთრი სხვაობა ევროპასა და მსოფლიოს მუსლიმური უმრავლესობით დასახლებულ ნაწილებს შორის, სავარაუდოდ, მომდევნო ათწლეულებში კიდევ უფრო გამწვავდება.

ანალიზში მოხსენიებული ხუთი მუსლიმური უმრავლესობით დასახლებული რეგიონი (ჩრდილოეთ აფრიკა, ახლო აღმოსავლეთი-ცენტრალური აზია, სამხრეთ აზია და სუბსაჰარის აფრიკა) ავტორის მიერ ხასიათდება, როგორც „გეოგრაფიულად და გეოსტრატეგიულად დახურული სისტემა“. „ეს დახურული სისტემა შეიძლება შევადაროთ წნევით მომუშავე ორთქლის ქვაბს, რომელშიც წნევა ყოველწლიურად 1 ბარით იზრდება. მუსლიმურ სამყაროში დამატებითი 392 მილიონი ადამიანი და სუბსაჰარის აფრიკაში დამატებითი 818 მილიონი ადამიანი გააფართოებს ამ ზონების გეოგრაფიულ საზღვრებს და მიგრაციის ტალღებში ყველაზე ნაკლები წინააღმდეგობის გზისკენ გადაინაცვლებს“ – წერს ის.

გეოგრაფიულად სიცოცხლისუნარიანი გზებიდან, ყველას, ერთის გარდა, გადაულახავი პოლიტიკური დაბრკოლებები აქვს მიგრანტების ტალღისთვის, რომლებიც ცდილობენ „დაწნეხილი ორთქლის ქვაბიდან“ თავის დაღწევას.

რუსეთისა და ინდოეთის მემარჯვენე პოპულისტური და ნაციონალისტური მთავრობები არ დაუშვებენ მუსლიმი იმიგრანტების მასების შემოსვლას მათ ქვეყნებში, სეპარატისტული განწყობების გაღვივების შიშით. ორივე ქვეყანაში უკვე არის მნიშვნელოვანი ოდენობის ისლამისტური უმცირესობები, რაც უკვე რეალურ შეშფოთებას იწვევს ადგილობრივ მთავრობებში. ასევე, როგორც რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინს, ასევე ინდოეთის პრემიერ-მინისტრ ნარენდრა მოდის ძლიერი კონტროლი აქვთ თავიანთ შიდა პოლიტიკურ სისტემებზე და უახლოეს მომავალში მთავრობის მნიშვნელოვანი ცვლილება არ იგეგმება.

ჩინეთში პრეზიდენტ სი ძინპინის კომუნისტური რეჟიმი, სავარაუდოდ, არ გახსნის საზღვრებს მუსლიმი მიგრანტების ტალღებისთვის, ისლამისტი სეპარატისტების მიმართ იგივე სიფრთხილის გამო. ჩინეთის უიღურული მუსლიმური უმცირესობის მიმართ დამოკიდებულება ამის ნათელი დასტურია.

„ევროპა აღარ არის აქტორი, აღარ არის მოთამაშე გლობალურ გეოსტრატეგიულ ჭადრაკის დაფაზე, ის ახლა სამიზნეა“ – წერს **ავტორი** ბებერი კონტინენტის პოზიციაზე საერთაშორისო გეოსტრატეგიულ თამაშში.

როგორც ის აღნიშნავს, ევროპის მიგრაციული კრიზისის პირველი ტალღის დროს, უნგრეთმა პირველმა აღმართა ფიზიკური ბარიერი ევროკავშირის ღია საზღვრების პოლიტიკის წინააღმდეგ 2015 წელს, პრემიერ-მინისტრ ვიქტორ ორბანის ხელმძღვანელობით. დოქტორი დეჟო საზოგადოებას აფრთხილებს, რომ ხელმისაწვდომი მტკნარი წყლის რესურსების შემცირება მომდევნო რამდენიმე ათწლეულში, დიდ სირთულეებს შეუქმნის სოფლის მეურნეობას და დამატებით ემიგრაციულ ზეწოლას მოახდენს მუსლიმური მოსახლეობის მქონე ქვეყნებზე, რომელთა მოსახლეობაც გვრად აღემატება ევროპულს.

რას მალავს მედია ევროკავშირის უმაღლესი დიპლომატის შესახებ და როგორ მუშაობდა მისი ქმრის სატრანსპორტო ბიზნესი რუსეთში

ეს კაია კალასია. წლების განმავლობაში იგი რუსეთისთვის სრული ბოიკოტის გამოცხადებას ითხოვდა. ამავდროულად, მისმა ქმარმა მილიონები იშოვა იმავე რუსეთში პროდუქციის შეტანით. როგორც ევროკავშირის უმაღლესი დიპლომატი, კალასი 450 მილიონი ევროპელის საგარეო პოლიტიკას განსაზღვრავს.

მამამისი, სიიმ კალასი, წლების განმავლობაში ესტონეთის პრემიერ-მინისტრი, ცენტრალური ბანკის პრეზიდენტი და ევროკომისარი იყო. კალასს ცხოვრებაში არასდროს უგრძნია, რა არის რიგში დგომა. ესტონეთის პრემიერ-მინისტრიც მხოლოდ თავისი გვარის წყალობით გახდა. იგი ესტონეთის პრემიერ-მინისტრობის პირველსავე დღიდან გაყვიროდა, რომ თუ უკრაინას არ გადავარჩენდით, პუტინი ხვალევე ევროპაში შეიჭრებოდა.

ესტონეთმა უკრაინაში საბრძოლო მასალის მთელი თავისი მარაგი, გადასახადის გადამხდელთა მილიარდობით ფული და სამუზეუმო ტანკებიც კი გაგზავნა. ესტონელი მასწავლებლები ახლა ფულის არქონის გამო გაფიცულები არიან – კალასმა ყველაფერი კიევში გაგზავნა. შემდეგ კი, 2023 წელს ყველაფერი გამჟღავნდა. აღმოჩნდა, რომ მისი ქმარი – არვო ჰალიკი, სატრანსპორტო კომპანია Stark Logistics-ის 24,8%-იან წილს ფლობდა. ეს კომპანია ჩვეულებრივად აგრძელებდა ტვირთების გადაზიდვას რუსეთში – იმ ქვეყანაში, რომელსაც კალასი საჯაროდ ბოიკოტს უცხადებდა. მისი წილი მილიონებს შეადგენდა. კალასის პასუხი ასეთი იყო: „ეს უბრალოდ პატარა ლოჯისტიკური კომპანიაა“.

არანაირი გათავისუფლება, არანაირი ბოდიში, არანაირი გადადგომა. მან უბრალოდ შეინარჩუნა თავისი თანამდებობა. რამდენიმე თვის შემდეგ იგი ევროკავშირის უმაღლეს დიპლომატად დანიშნეს, რაც საგარეო პოლიტიკის სფეროში ყველაზე გავლენიანი თანამდებობაა მთელ ევროკავშირში.

მისი ყოველთვიური ხელფასი 7 000 ევროდან 30 000 ევრომდე გაიზარდა. დააჯილდოვეს. სკანდალისთვის. ახლა კი, ბრიუსელიდან, 450 მილიონ ევროპელს მსხვერპლის გაღებისკენ მოუწოდებს: პენსიები უნდა შემცირდეს, ფერმერებმა ბევრ რამეზე უნდა თქვან უარი, ხოლო ევროპის ქვეყნების უმეტესობა სავალდებულო სამხედრო გაწვევისთვის უნდა მოემზადოს.

მისი შვილები კერძო სკოლებში სწავლობენ, თავად ესტონეთში ვილას ფლობს და პირადად მას არანაირი საფრთხე არ ემუქრება.

და ყველაზე უარესი რა არის? – სავარაუდოდ, ამის შესახებ არც კი გსმენიათ. ევროკავშირის უმაღლეს დიპლომატს, რომელიც თქვენგან მსხვერპლის გაღებას მოითხოვს, გვერდით უზის ქმარი, რომელიც იმ ქვეყნიდან იღებდა შემოსავალს, რომელსაც მისი ცოლი ბოიკოტს უცხადებდა. ამას წამყვან მედიასაშუალებებში ვერ ნახავთ.

«მიაჭრიალებს ბედი წვალებითადამის მხრებზე შემოდგმულ უღელს!»

ქეთევან შენგელიას ახალი პოეტური კრებული □ ჩიტები დედამიწის განედებზე

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის საკონფერენციო დარბაზში ქეთევან შენგელიას ახალი პოეტური კრებულის წარდგენა შედგა. პოეტი ლიტერატურულ ასპარეზზე, თავისი ასაკისთვის ძალიან ადრე, ჩვენი ქვეყნისათვის ურთულეს პერიოდში გამოვიდა.

ისევე, როგორც სუსხისა და უამინდობის მიუხედავად მაინც აფეთქდება ხოლმე გაზაფხულზე ნუში, მეოცე საუკუნის 80-90-იანი წლების საქართველოშიც პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური ქაოსის და ცვლილებების, ფონზე მაინც გაიშალა მისი პოეზიის ყვავილები და სადღეისოდ უკვე ცნობილი პოეტი, 10 მნიშვნელოვანი ლიტერატურული პრემიისა და არაერთი პოეტური კრებულის ავტორია. ასევე ქეთევან შენგელიას გამოცემული აქვს რამდენიმე წიგნი სადაც ესეები ხელოვნებაზე და ნარკვევებია წარმოდგენილი.

საღამოზე ავტორის პოეზია ვრცელი მიმოხილვით შეაფასეს მწერლებმა და ლიტერატორებმა, მკვლევრებმა: **მაკა ჯოხაძემ, ნანა ფრუიძემ, მაია იანტბელიძემ** და ენათმეცნიერმა **ინგა ღუტიძემ;** დარბაზში წაიკითხეს ცნობილი ჟურნალისტისა და ფოტოხელოვანის, თბილისის საპატიო მოქალაქის **დემიკო ლოლაძის** მიერ გამოგზავნილი მისალოცი ბარათი; მსახიობმა **თინათინ კობალაძემ** ჩვეული ოსტატობით წაიკითხა ლექსები ქეთევან შენგელიას ახალი წიგნიდან. მისალოცი სიტყვით გამოვიდნენ: მხატვარი **ნუგზარ მგალობლიშვილი,** კომპოზიტორი **კახა ცაბაძე,** პოეტები: **თემურ ცერცვაძე** და **თამაზ ჩადუნელი,** საღამოს უძღვებოდა ლიტერატორი და ჟურნალისტი **მარიამ იაკობაშვილი**. თავად პოეტმა ახალი კრებულიდან ლექსების მცირე ნაწილი წაუკითხა საზოგადოებას.

□ჩიტები დედამიწის განედებზე□ უწოდა პოეტმა ახალ კრებულს, სადაც **ქეთევან შენგელია** თავად ამბობს, რომ ჩიტები ლირიკის სიმბოლოა, დედამიწა □მასშტაბურობის, ხოლო განედები – სივრცის.

ლიტერატურათმცოდნე და მკვლევარი **ნანა ფრუიძე** მაღალ დონეზე აფასებს კრებულის მნიშვნელობას, განიხილავს ლექსებში წარმოდგენილ პოეტურ ხატებს, მრავალფეროვან თემატიკას, აგრეთვე რითმულ-მუსიკალურ ასპექტებს და თავის მიმოხილვით სიტყვაში ამბობს, რომ ეს **□ერთგვარი საეტაპო წიგნია, რომელიც მთელი სისრულით წარმოაჩენს ყველაფერ იმას, რაც პოეტს ასე ეძვირფასება, რაც ასე სტკივა და რისი თქმაც თავისი მკითხველისათვის სურს. ამ – როგორც შინაარსით, ისე გაფორმებით – ლამაზ წიგნში მკითხველი გაეცნობა არა მარტო ახალ ლექსებს, არამედ უკვე კარგად ნაცნობ და საყვარელ სტრიქონებსაც გადაავლებს თვალს□..** მკვლევარი გვესაუბრება, რომ **□ქეთევან შენგელიას პოეტურ სამყაროში სამოგზაუროდ მკითხველს მაინცდამაინც არ ესაჭიროება მეგზური. პოეტის წერის სტილი კლასიკური ქართული პოეზიის საუკეთესო ტრადიციებს ეფუძნება; ოღონდ საკუთარ ხელწერასაც გვთავაზობს.“**

ნანა ფრუიძე მიიჩნევს, რომ □ქეთევან შენგელიას საოცარი უშუალობით შეუძლია მკითხველთან საუბარი ურთულეს თემებზე. ლექსის სტრიქონებში ნათლად ჩანს ადამიანურ ღირებულებათა ავტორისეული იერარქია.

□ის, რაც არ ახდა,
ხომ უფრო გახსოვს?
ხან ტკივილს,
ხანაც სინანულს იწვევს.
სიყვარულია ძვირად რომ
ფასობს,
თორემ ყველაფერს
ვიყიდით ისევ..□

ქეთევან შენგელიას არ აშინებს ცხოვრებისეული გამოწვევები. მის პოეზიაში ყოველთვის იგრძნობა სწრაფვა სინათლისაკენ; შეიძლება იგრძნობოდეს შეშფოთება, სევდა, დაეჭვება, მაგრამ გაგვიჭირდება დავძებნოთ უიმედობა. ქეთევან შენგელიას ლექსებში ლირიკული გმირი არასოდეს ნებდება, თუკი საკუთარ სიმართლეშია დარწმუნებული. იგი მუდამ მზადაა ბრძოლისა და უკომპრომისო დაპირისპირებისათვის, არ აქვს მნიშვნელობა, ვინ იქნება მისი მეტოქე – ბედისწერა, თუ ვინმე ან რამე უფრო კონკრეტული....

მკვლევარი მიიჩნევს, რომ გულწრფელობა, თანაგრძნობა და სისადავე ქეთევან შენგელიას პოეზიის მახასიათებელია. პოეტური სიმართლე კი არ არის ადვილი მისაღწევი□

აქვე მოვიყვანოთ ერთ-ერთი ლექსი, ახალი კრებულიდან, რომელშიც ფილოსოფიური ხედვაც საგრძნობია.

□მე ვიცი, რასაც მოყვები ახლა,
ამას ყვებოდა გრიგალი წუხელ,
მიაჭრიალებს ბედი წვალებით
ადამის მხრებზე
შემოდგმულ უღელს.

ვის უკვირს ჩიტი ნანადირევი,
კაენის ცოდვა,
თევზის ფართხალი,
აღარ დავეძებ სხვასთან
რომ სტყუი,
შენს თავთან თუ ხარ მაინც
მართალი?! □

* * *

მწერალი და ლიტერატორი მაკა ჯოხაძე თავის პოეტური სიტყვით გვამცნობს, რომ ავტორის პოეზიაში განსაცდელები და თაობის ბედისწერა იმალება და **□სადღეისოდ უკვე თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ქეთევან შენგელიამ ღირსეულად გაუძლო ამ განსაცდელებს, მიუხედავად იმ ათასგვარი საცდურისა, წამითაც არ უღალატია იმ მარადიული ღირებულებებისათვის, რომლისთვისაც, ყველაზე ძვირფასი, რაც გაგვაჩნია, სიცოცხლე ღირს.**

მისი პოეზიის მელოდიური ფერადოვნება, გრძნობა, ემოცია თუ ფიქრი ბუნებაში (სამყაროში) მიმდინარე პროცესებისა თუ ცვლილებების ადეკვატურია. ყოველივე ამას კი ახერხებს ცინიზმის, თვით უმნიშვნელო ირონიის, სარკაზმის, ისტერიისა და ხმაურის გარეშე. მისი სევდა თუ სიხარული ფაქიზად ათოვს დედამიწას, რომელიც მამისეული სახლივით უყვარს და განიცდის□– წერს **მაკა ჯოხაძე.**

* * *

ენათმეცნიერმა ინგა ღუტიძემ მაღალ დონეზე შეაფასა ავტორისეული ენობრივი ფენომენი და პოეტის მიერ ტოპონიმურ სიახლეთა მხარეებზე, მის მნიშვნელობაზე ისაუბრა.

* * *

ლიტერატორის და მკვლევარის მაია იანტბელიძის მიმოხილვიდან გვინდა მოვიტანოთ ამონარიდი: **□შემდეგი ფიქრი, რომელმაც გამიელვა ქეთევანის ლექსების ნაზ სიმძაფრესთან პირისპირ დარჩენილს, იყო ის, რომ არცერთი ლექსი არაა შემთხვევითი თუ მეორეხარისხოვანი. ყოველი მათგანი სიტყვის ფორმაში მოქცეული პოეტური სულის იშვიათი, განუმეორებელი მოძრაობაა“.**

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ თემატურად მრავალფეროვან, პოეტური ჟღერადობით და ენერგეტიკით დამუხტულ კრებულს დართული აქვს ამონარიდები **თამაზ ჭილაძის, მაკა ჯოხაძის, ივანე ამირხანაშვილის, დალილა ბედიანიძის, მაია ჯალიაშვილის, ინგა მილორავას** და **ზაზა გოგიას** იმ წერილებიდან, რომელიც ქეთევან შენგელიას შემოქმედებას მიეძღვნა. შესავალში იხილავთ **ზაალ ბოტკოველის** წერილს, წიგნი კი იწყება ავტორისეული მიმართვით მკითხველის მიმართ.

გოლოს კი დავძეთ, რომ პოეტური კრებულის გარეკანს ზურაბ ნიჟარაძის მიერ შექმნილი პოეტის პორტრეტი ამშვენებს.

ავთანდილ ბექაური

თურქეთში საერთაშორისო ფესტივალი „ჩვენებურები“ დასრულდა

ქართული კულტურის საერთაშორისო ფოლკლორული ფესტივალი □ჩვენებურები□ მიმდინარე წელს, აჭარის მთავრობის აქტიური ჩართულობით გაიმართა, რომლის ფარგლებში მოეწყო არაერთი მასშტაბური ღონისძიება და მიეძღვნა ქართული ფოლკლორის უდიდესი მოამაგის ანზორ ერქომაიშვილის დაბადებიდან 85 წლის იუბილეს.

ფესტივალი, ქალაქ ინეგოლში გალა კონცერტით გაიხსნა, რომელსაც აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე **ზურაბ პატარაძე,** საქართველოს ელჩი თურქეთში **არჩილ კალანდია** და დელეგაციის სხვა წევრები ესწრებოდნენ.

□ჩვენებურების□დასკვნითი გალა-კონცერტი გაიმართა თურქეთის რესპუბლიკის ქალაქ ბურსაში.

ღონისძიებას აჭარის კულტურის მინისტრი **ელისო ბოლქვაძე,** საქართველოს პარლამენტის წევრი **ანზორ ბოლქვაძე,** აჭარის უმაღლესი საბჭოს წევრები და ადგილობრივი მაღალჩინოსნები და მოწვეული სტუმრები ესწრებოდნენ.

აჭარის კულტურის მინისტრმა ისაუბრა ფესტივალის განსაკუთრებულ როლზე და აღნიშნა, რომ □ჩვენებურები□წარმოადგენს მნიშვნელოვან პლატფორმას ქართული ეროვნული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და მომავალი თაობებისთვის გადაცემის საქმეში. ამავდროულად, ფესტივალი ხელს უწყობს საქართველო-თურქეთს შორის არსებული მეგობრული და კულტურული კავშირების გაღრმავებას. **ელისო ბოლქვაძემ** ხაზი გაუსვა თურქეთში მოქმედი ქართული დიასპორის საქმიანობას და აღნიშნა, რომ აჭარის მთავრობის ხელშეწყობით, კულტურის სამინისტრო გააგრძელებს მათ მხარდაჭერას და ერთობლივი პროექტების განხორციელებას.

აუდიტორიის წინაშე აჭარის მელიტონ კუხიანიძის სახელობის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლი „არსიანი□ და აჭარის სახელმწიფო ვოკალური ანსამბლი □ბათუმი□სრული საკონცერტო პროგრამით წარსდგნენ. შესრულდა ქორეოგრაფიული ნომრები, აჟღერდა ხალხური და ქალაქური მრავალხმიანი სიმღერები. კონცერტში მონაწილეობდნენ ასევე ინეგოლის კავკასიური ფოლკლორის ასოციაციასთან არსებული ანსამბლი ,,ჩვენებურები□და ორჰანგაზის კავკასიურ-ქართული ფოლკლორისა და კულტურის ასოციაციასთან არსებული ქართული ქორეოგრაფიული ანსამბლი ,,ოქრო□

ფესტივალის პროგრამის ფარგლებში ღონისძიებები გაიმართა ინეგოლში, ორჰანგაზსა და ბურსაში. ფოლკლორული ფესტივალი □ჩვენებურები□მარმარას კავკასიურ-ქართული ასოციაციების ფედერაციის ორგანიზებით 2001 წლიდან იმართება.

ქალთა და ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვისა და სამედიცინო მომსახურების დონეების, ასევე მეანთა და გინეკოლოგთა კვალიფიკაციის ამაღლება – ეს ის ძირითადი ამოცანებია, რომელთა განხორციელება მეანობისა და გინეკოლოგიის საერთაშორისო ფედერაციის (FIGO) და მეანთა და გინეკოლოგთა ევროპული საბჭოსა და კოლეჯის (EBCOG) საქმიანობის მთავარ მიზანს წარმოადგენს. სწორედ ამ მიმართულებით წარიმართა ამ დიდად ავტორიტეტული საერთაშორისო სამედიცინო ორგანოების მიერ, საქართველოს მეანობისა და გინეკოლოგიის ასოციაციასთან (GOGA) ერთობლივად, ცოტა ხნის წინათ თბილისში ჩატარებული საერთაშორისო კონფერენცია.

– ჩემთვის დიდი პატივია, მივესალმო GOGA-FIGO-EBCOG საერთაშორისო კონფერენციის მონაწილეებს. თბილისი დღეს იქცა ქალთა ჯანმრთელობის გლობალური ელიტის შეხვედრის ცენტრად, – აღნიშნა მისასალმებელ სიტყვაში საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრმა **მიხეილ სარჯველაძემ. – საქართველოს თითქმის ოცდაათწლიანი მტკიცე პარტნიორობა აკავშირებს FIGO-სთან, ხოლო EBCOG-თან ერთად ჩვენ ვამყარებთ კიდევ ერთ ხიდს ევროპულ სტანდარტებთან ინტეგრაციის პროცესში. ისევე, როგორც მთელ მსოფლიოში, საქართველოსთვისაც დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა იყო და კვლავაც რჩება უპირველეს სტრატეგიულ პრიორიტეტად. ამ მიმართულებით, ბოლო ათწლეულების განმავლობაში, ქვეყანაში არაერთი მასშტაბური რეფორმა განხორციელდა და ეს პროცესი ამჟამადაც წარმატებით მიმდინარეობს.**

მეანთა და გინეკოლოგთა თბილისის საერთაშორისო კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდა ჯანდაცვის სამინისტროს დედათა და ბავშვთა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი ვერიკო ბაზიარი, რომელიც დღეს ჩვენი გაზეთის სტუმარია.

საკეისრო კვეთა ხშირად ახალგაზრდა დედის დაინვალიდებას იწვევს!

– ქვეყნის აქტიური ჩართულობა საერთაშორისო კონტაქტებში ყოველთვის ფრიად მისასალმებელია, მით უმეტეს, როცა ეს ჩვენი ერისთვის ისეთ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან საკითხს ეხება, როგორიცაა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვა. ასეთ ღონისძიებათა წონადობას, ყველა სხვა გარემოებასთან ერთად, ისიც განსაზღვრავს, რომ როცა კი მრავალ ახალშობილთა შორის თუნდაც ერთი ბავშვი ან ჯანმრთელი დედა იღუპება, მანამდე, თუნდაც ოდნავ მოდუნების უფლება ჩვენ, ექიმებს, ნამდვილად არ გვაქვს!

პირადად ჩემთვის, დიდად სასიხარულო იყო, როცა FIGO-ს პრეზიდენტმა, პროფესორმა **ფრანკ ლოუენმა** ხაზგასმით აღნიშნა, რომ **საქართველომ მოკლე დროში საგრძნობ წარმატებას მიაღწია დედათა და ახალშობილთა სიკვდილიანობის შემცირებაში. კერძოდ, დედათა სიკვდილიანობა ბოლო ერთ წელიწადში შემცირდა 80, ხოლო ახალშობილთა სიკვდილიანობა – 62 პროცენტით. მან ასევე ხაზი გაუსვა იმასაც, რომ ასეთი კარგი შედეგი ბევრ, ყოველმხრივ წარმატებულ ქვეყანასაც შეშურდებოდა.**

სიმართლე გითხრათ, ძალიან სასიამოვნოა ასეთი მაღალი შეფასების მოსმენა, თუმცა კი მეორე მხრივ სულ იმის ფიქრი მაქვს, თუ რა არის კიდევ გასაკეთებელი საიმისოდ, რათა ეს პროცესი განუხრელად გაგრძელდეს, ვიდრე მაქსიმალურად დადებით შედეგს არ მივაღწევთ! საქმე ისაა, რომ **მსოფლიოში არის ქვეყნები, სადაც ახალშობილთა სიკვდილიანობა ყოველ ათას ბავშვზე ერთზე ნაკლებია! ჩვენში კი ამ სავალალო მაჩვენებლის ჩამოწევა ჯერჯერობით მხოლოდ ხუთამდე შევძელით!**

– კონკრეტულად რა გეგმები არსებობს ამ მიმართულებით მაჩვენებელთა მაქსიმალურად შესამცირებლად?

– 2027 წელს ჩვენ გაწერილი გვქონდა ახალშობილთა შორის სიკვდილიანობის მაჩვენებლის შემცირებაზე გათვლილ ღონისძიებათა სტრატეგიული გეგმა, რომლის თანახმად, ამ ნიშნულის 2030 წლისთვის მიღწევას ვვარაუდობდით, თუმცა 4,9-იანი მაჩვენებლის მიღწევა უკვე 2024 წლისთვის შევძელით! ამან, ცხადია, დიდად კი გაგვახარა, თუმცა ამ მიმართულებით სრული დატვირთვით მუშაობა ერთი დღითაც არ შეგვინელებია, ვინაიდან მუდმივად არსებობს იმის საშიშროება, რომ, რაღაც არახელსაყრელი ფაქტორის ზეგავლენით, ვითარება შეიძლება უარესობისკენ შეიცვალოს.

– რაში მდგომარეობს საქართველოში მეანობასთან დაკავშირებული ყველაზე მძაფრი პრობლემა?

– ყველაზე დიდ გამოწვევად რჩება ის საგანგაშო რეალობა, რომ ჩვენში, ფაქტობრივად, ყოველი მეორე მშობიარობა საკეისრო კვეთით ხდება! **ეს გარემოება, საამისოდ სამედიცინო ჩვენებათა არარსებობის შემთხვევაში, შეიძლება ითქვას, რომ პირდაპირი დანაშაულია ქალის რეპროდუქციული ჯანმრთელობის წინაშე!**

თუკი ამ მხრივ დამკვიდრებულ საერთაშორისო პრაქტიკას თვალს გადავავლებთ, ორსულობის 38 კვირამდე საკეისრო კვეთების გაკეთების შემდეგ, ქალების 33 პროცენტის რეპროდუქციულ ჯანმრთელობას გამოუსწორებელი ზიანი ადგება და ეს ხდება გეგმიური საკეისრო კვეთის შემთხვევაშიც! **ამ უფაქიზესი, უპირველესი მნიშვნელობის საკითხისადმი ასეთი, არ მოვერიდები ამის თქმას – თავქარიანი დამოკიდებულების ერთი რომელიმე მიზეზით ახსნა, სიმართლე გითხრათ, მიჭირს, რადგან ბუნდოვანია – თავად დედებს, ასევე მამებს და ახლობელ-ნათესავებს არა აქვთ გათვითცნობიერებული არსებული საფრთხე, თუ ექიმები ვერ ახერხებენ პაციენტებისთვის იმის ახსნას, რომ დედის წიაღში გატარებულ მარტო თითოეულ დღეს კი არა, წუთსა და წამსაც კი ნაყოფისთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, რამაც შესაძლოა უდიდესი როლი შეასრულოს მის ცხოვრებაში!**

ახლა კი, ჩემი აზრით, ყველაზე გასაოცარი რამ მინდა გითხრათ, რომლის შესახებ, ვფიქრობ, ბევრმა არ იცის: **დაბადების, ანუ დედის წიაღიდან გამოსვლის გადაწყვეტილებას, ბუნებაში არა დედა ან მეანი, არამედ თავად ჩვილი იღებს!**

ეს, ფაქტობრივად, ის პირველი გადაწყვეტილებაა, რომელსაც ჩვენ, მართალია შეუცნობლად, თუმცა კი სავსებით მართებულად ვიღებთ ჯერ კიდევ მუცლად ყოფნის დროს! დედის წიაღში ნაყოფი ზუსტად იმდენ ხანს ჩერდება, რამდენიც მას სჭირდება! ამდენად, ჩვენ კიდევ ძალიან დიდი სამუშაო გვაქვს ჩასატარებელი ქალბატონებთან, რათა ისინი სწორ გადაწყვეტილებას იღებდნენ და ამას აკეთებდნენ უტყუარი, სანდო სამედიცინო ინფორმაციის საფუძველზე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით, მინდა შეგახსენოთ ჩვენი წინა საუბრის თემა, რომელიც იაპონიაში ფართოდ დანერგილი „დედისა და ბავშვის ჯანმრთელობის წიგნს“ ეხებოდა (**„სრ“, N77-78, 26 ივნისი 2026 წ**.), რომელიც დედის მიერ სწორი გადაწყვეტილების მიღებას ეხება, რომელსაც იგი საამისოდ საჭირო აუცილებელი ინფორმაციის ფლობის შედეგად იღებს. ესეც ერთ-ერთი იმ მიზეზთაგანია, რომლის წყალობით იაპონიაში ყოველ ათას ახალშობილთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი ბოლო 35 წლის განმავლობაში ერთზე ნაკლებია! ამ მხრივაც ის მსოფლიოს ათეულ მოწინავე ქვეყანას შორის უპირობო ლიდერია! ამდენად, მიხარია, რომ ეს პროექტი საქართველოშიც ინერგება და ცოტა ხანში ის მთელ ქვეყანას მოიცავს!

ბევრი მომავალი დედა საკეისრო კვეთას – ყოველგვარი სამედიცინო აუცილებლობის გარეშე, – მხოლოდ იმიტომ ირჩევს, თითქოს ესაა ძალიან სწრაფი, უმტკივნეულო და სრულიად უსაფრთხო გამოსავალი, თუმცა ამ დროს მათ არ იციან, რომ სრულიად ახალგაზრდა, ვთქვათ, 20–25 წლის ქალბატონი გაჭრილი საშვილოსნოთი, ფაქტობრივად, უკვე ინვალიდია, რომელიც თავის ყველაზე უნიკალურ, მისტიურ ორგანოს სამისდღემჩიოდ აზიანებს მხოლოდ იმის გამო, რომ საჭირო ინფორმაცია მავანმა დროულად და სათანადო დამაჯერებლობით არ მიაწოდა!

– თბილისში ახლახან გამართულ მეანობისა და გინეკოლოგიის საერთაშორისო ფედერაციისა და მეანეთა და გინეკოლოგთა ევროპული საბჭოსა და კოლეჯის მონაწილეობით გამართული დიდი ფორუმის თაობაზე რას იტყვით?

– კონფერენციაზე უამრავი მეტად საგულისხმო მოხსენება იყო წარმოდგენილი, თუმცა ზოგიერთმა განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო. მინდა აუცილებლად მკითხველსაც გავუზიარო და ჩემ კოლეგებსაც კიდევ ერთხელ შევახსენო, რომ **ძალიან ცუდია, როცა ბავშვი საკეისრო კვეთით იბადება მაშინ, როდესაც საამისოდ არანაირი სამედიცინო წინაპირობა არ არსებობს!**

როცა ნაყოფი დედის წიაღში მჯდომარე პოზიციაშია, ამ დროს, მართალია, მშობიარობის დრო კი გახანგრძლივებულია იმასთან შედარებით, როცა იგი ნორმალურადაა განთავსებული (ანუ თავით წინ), მაგრამ ესეც სავსებით ნორმალურია და სულაც არ არის საკეისრო კვეთის გაკეთების ვერდიქტი! ეს პროცედურა კონფერენციის მონაწილეებს უაღრესად თვალსაჩინო ვიდეორგოლებით აჩვენა FIGO-ს პრეზიდენტმა, პროფესორმა **ფრანკ ლოუენმა**. დედის წიაღში ნაყოფი შესაძლოა ჩვეულებრივისგან რამდენადმე განსხვავებულ პოზაში, ვთქვათ, მჯდომარე იყოს, მაგრამ დოქტორმა ფ. ლოუენმა ცხადად გვაჩვენა, რომ ნებისმიერ შემთხვევაში, თუკი მას ხელს არ შევავლებთ, იგი დედის წიაღიდან გამოსასვლელად სავსებით ბუნებრივად ემზადება, თავისით ტრიალდება და ისე გამოდის. ხოლო მოხმარება და ხელის შეშველება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაშია აუცილებელი. თანაც ეს უნდა ხდებოდეს ხელით, ყოველგვარი მაშის ან რაიმე სხვა ინსტრუმენტის გამოუყენებლად, რამაც ჩვილს შესაძლოა ზიანი მიაყენოს.

ამდენად, როცა ექიმი კვალიფიციურია, კარგად ესმის მშობიარობის ალგორითმი და იცის, თუ რას რა უნდა მოჰყვეს, თავადაც მშვიდადაა, თავის დამაჯერებლობას მშობიარესაც გადასცემს და სამედიცინო პერსონალსაც, რის შედეგად ყველაფერი წარმატებულად სრულდება! მეანის მაღალი კვალიფიკაცია იმასაც გულისხმობს, რომ სიმშვიდესთან ერთად მან იმდენი ხანი უნდა დააცადოს პროცესის ბუნებრივ მიმდინარეობას, რამდენიც ეს მის კეთილად დაგვირგვინებას დასჭირდება!

თავის უაღრესად საინტერესო მოხსენებაში, დოქტორი ფრანკ ლოუენი ასევე შეეხო საკეისრო კვეთით მშობიარობის მწვავე პრობლემასაც, როცა საამისო სამედიცინო ჩვენება არ არსებობს. საქმე ისაა, რომ საკეისრო კვეთით მშობიარობის შემდეგ, მომდევნო ორსულობის დროს, საშვილოსნოზე დარჩენილ ნაწიბურზე ან მასთან ახლოს, ხშირად განაყოფიერებული კვერცხუჯრედი ჩაინერგება, მერე კი პლაცენტა მეზობელ ორგანოში – ნაწლავში, შარდის ბუშტი და ა. შ. – შეიძლება ჩაიზარდოს. ასეთ შემთხვევაში პლაცენტური სისხლის მიმოქცევა შეიძლება დაირღვეს, რადგან მასა და დედის ორგანიზმს შორის დამაკავშირებელი არხები გადაიკეტება. ეს კი სიცოცხლისთვის უკიდურესად საშიში გართულებაა და ამიტომაცაა, რომ თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისად აღჭურვილ სამშობიარო კლინიკებში, ასეთ ოპერაციებს მედიკოსთა ისეთი ბრიგადები აკეთებენ, რომელთა შემადგენლობაში რამდენიმე ვიწრო სპეციალიზაციის ექიმია ჩართული – ზოგადი და სისხლძარღვთა ქირურგები, უროლოგი და, ცხადია, წამყვანი მეან-გინეკოლოგი. ასეთი ოპერაციები ტარდება ჰიბრიდულ საოპერაციოებში, რათა ქალისა და ბავშვის სიცოცხლე მაქსიმალურად დაცული იყოს. იმ შემთხვევაში კი, თუ ქალმა არ იცის, რომ მას ამ ტიპის გართულება აქვს და ეს გარემოება ექოსკოპიურად დროულად ვერ დადგინდა, იგი, სავარაუდოდ, ჩვეულებრივ სამშობიარო კლინიკაში მოხვდება და მიუხედავად იმისა, რომ სამედიცინო თვალსაზრისით, ეს შესაძლოა სანიმუშო დაწესებულება იყოს, გამორიცხული არაა, რომ ამას მეტად მძიმე შედეგი მოყვეს.

ამიტომაც სათანადო წესებში პირდაპირაა მითითებული, რომ თუკი ქალს ისეთი გართულება აღენიშნება, რომელმაც შეიძლება სერიოზული სისხლდენა გამოიწვიოს და მის სიცოცხლეს საფრთხე შეექმნას, ამ დროს იგი იმ ტიპის კლინიკაში უნდა მოთავსდეს, სადაც ოპერაციას ქირურგთა მულტიპროფილური გუნდი ჩაატარებს.

– როგორი მდგომარეობაა საკეისრო კვეთით მშობიარობის მხრივ ჩვენში და საზღვარგარეთის სამედიცინო თვალსაზრისით წარმატებულ ქვეყნებში?

– მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაციის ექსპერტთა რეკომენდაციით, მშობიარობათა საერთო რიცხოვნობაში საკეისრო კვეთით მშობიარობების ოდენობა სასურველია, 15 პროცენტის ფარგლებში იყოს. არადა, ბოლო წლებში, იმის გათვალისწინებით, რომ მშობიარეთა საშუალო ასაკმა მოიმატა – შვილების ყოლას ქალები უფრო გვიან ასაკში გეგმავენ სხვადასხვა მოსაზრებათა გამო, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ საკეისრო კვეთით მშობიარობათა დასაშვებ ოდენობად უნდა მივიჩნიოთ არა 15, არამედ, ვთქვათ, 20 პროცენტი, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში – 48-50 პროცენტი, როგორც ეს საქართველოშია!

ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ ამის ერთ-ერთი მიზეზია მომავალი დედებისთვის მშობიარობასთან დაკავშირებული ან არასწორი ინფორმაციის მიწოდება, ანდა მისი სრული მიუწოდებლობა! ბევრი მომავალი დედა საკეისრო კვეთას – ყოველგვარი სამედიცინო აუცილებლობის გარეშე, – მხოლოდ იმიტომ ირჩევს, თითქოს ესაა ძალიან სწრაფი, უმტკივნეულო და სრულიად უსაფრთხო გამოსავალი, თუმცა ამ დროს მათ არ იციან, რომ სრულიად ახალგაზრდა, ვთქვათ, 20-25 წლის ქალბატონი გაჭრილი საშვილოსნოთი, ფაქტობრივად, უკვე ინვალიდია, რომელიც თავის ყველაზე უნიკალურ, მისტიურ ორგანოს სამისდღემჩიოდ აზიანებს მხოლოდ იმის გამო, რომ საჭირო ინფორმაცია მავანმა დროულად და სათანადო დამაჯერებლობით არ მიაწოდა!

როგორც უკვე აღვნიშნე, ამ მხრივ საქართველოში დიდი სამუშაოა ჩასატარებელი, ვიდრე საკეისრო კვეთით მშობიარობის რიცხოვნობას მისაღებ დონემდე არ შევამცირებთ. აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ **თავმოყვარე მეან-ნინეკოლოგს არ შეიძლება საკეისრო კვეთით მშობიარობათა ოდენობა წელიწადში 80 პროცენტს აღწევდეს და თავს იმით იმართლებდეს, რომ პაციენტები მასთან ძირითადად საკეისრო კვეთით სამშობიაროდ მიდიან!** ეს მხოლოდ იმის ნიშანია, რომ რომელიღაც კონკრეტულმა ექიმმა არ იცის მეანობის ყველაზე უნიკალური და მნიშვნელოვანი მექანიზმების სათანადოდ მართვა!

თავად მეანობა ერთგვარი ხელოვნებაა: როცა ახალი სიცოცხლე იბადება, ექიმს აქვს ურთიერთობა სრულიად საოცნაულებრივ, უნიკალურ პროცესთან! ამიტომაც მან აუცილებლად უნდა გააცნობიერებინოს ქალს, თუ რა არის აუცილებელი საიმისოდ, რომ ეს ღვთაებრივი პროცესი ისე დასრულდეს, რომ თავადაც და მის პირმშოსაც ჯანმრთელი, ხანგრძლივი და ბედნიერი სიცოცხლე ჰქონდეთ!

ესაუბრა
ოთარ ტურაბელიძე

სპორტი

ძალა (ღმ)ერთობაშია!

საქართველოს ეროვნულმა საკალათბურთო ნაკრებმა გაისად ყატარში გასამართავი მუნდიალის პირველი საკვალიფიკაციო რაუნდი ძლევაი საკვირველით დაასრულა და ყველას დაუმტკიცა, რომ 3 დღის წინათ რიგაში უკრაინასთან მწარე მარცხის გამო ნაადრევად ჩამოწერეს.

მსოფლიოს 2-გზისა და ევროპის 4-გზის ჩემპიონ ესპანეთთან ჩვენ ისტორიული გამარჯვებები 2022 წელსაც მოვიპოვეთ, როცა თბილისი არენა (ამჟამად **ოთარ ქორქიასა** და **ნოდარ ჯორჯიკიას** სახელობის სპორტული დარბაზი) საზეიმოდ გაიხსნა (82:76 დამატებით დროში) და შარშანაც ლატვიის დედაქალაქში ევრობასკეტზე, რითაც ჯგუფში ჩავტოვეთ, მაგრამ ვინაიდან ამჯერად მრისხანე მეტოქეს 22-ქულიანი(!) ჩამორჩენის შემდეგ ვძლიეთ, აღნიშნული წარმატება განსაკუთრებულად ფასეულია.

საქართველო – ესპანეთი 91:89
(დამატებით დროში)
(14:32, 24:20, 19:19, 26:12, 8:6

საქართველო: შენგელია – 37, რიდი – 32, ჯინჭარაძე – 6, სანაძე – 5, ბითაძე – 4, მერკვილაძე – 3, ანდრონიკაშვილი –2, ტურძილაძე –2 ქულა.

მატჩის ოქმიც მოწმობს, რომ სასწაული მასპინძელთა 2 ლიდერის ძალისხმევით მოხდა, თანაც გუნდის კაპიტანმა **ზაზა ფაჩულიასა** და **მაიკლ დიქსონის** 36-ქულიანი სანაკრებო რეკორდი მოხსნა, მაგრამ პირადმა სტატისტიკამ არავინ მოგატყუოთ. დიახ, ეს სპორტული გმირობა მთელმა გუნდმა ჩაიდინა! მაგალითად, **გიორგი ტურძილაძემ,** მართალია, შეტევაში რამდენიმე ბავშვური შეცდომა დაუშვა, მაგრამ საკუთარ ფარქვეშ ივაჟკაცა.

ალექსანდრე ჯიკიჩი (ქვაროსანთა თავკაცი): ჩვენ უნიკალური გუნდი გვყავს. საქართველოში ჩამოსვლიდან 2 წელიწადნახევარი გავიდა და ბიჭებთან მუშაობისას სულ ახალ-ახალ რამეებს ვსწავლობ. თანდათან ვხვდები, თუ რამდენად ძვირფასია ზოგიერთი ღირებულება ამ ქვეყანაში. თქვენი სამშობლოსა და რწმენის მადლი პარკეტზე გამოჩნდა, რადგან ჩვენ არასოდეს ვნებდებით და სწორედ ამიტომ გავიმარჯვეთ. მართალია, შეცდომებს ვუშვებთ, მაგრამ სანამ ერთად ვიქნებით და ერთი მიმართულებით ვივლით, ყველაფერი კარგად იქნება.

თორნიკე შენგელია: ქომაგებმა მაშინ მოგვცეს ენერგია, როცა ყველაზე მეტად გვჭირდებოდა, რისთვისაც ჩემი და გუნდის სახელით მათ ძალიან დიდ მადლობას ვუხდი. ჩვენი გუნდითა და სტაფით ძალიან ვამაყობ. მწვრთნელმა შესანიშნავად იმუშავა და ურთულესი მატჩისთვის იდეალურად მოგვამზადა. არადა, კარგად მოგეხსენებათ, როგორი ძნელია, როცა მსოფლიოს ერთ-ერთ საუკეთესო გუნდთან შესახვედრად მარაგში მხოლოდ 48 საათი გაქვს, ჩვენ კი დასახული გეგმა შევასრულეთ და ამიტომაც მოვიგეთ. რაც შეეხება რეკორდს, ვისურვებდი, რომ გუნდურ რეკორდზე ვსაუბრობდე.

* * *

უკვე იცით, რომ ივნისის ფანჯრის მატჩებში ვერ დაგვეხმარა **სანდრო მამუკელაშვილი,** რომელმაც ნბა-ს ყველა დროის ერთ-ერთ საუკეთესო კლუბთან – ლოს ანჯელეს ლეიკერსთან 52 მილიონი დოლარის საერთო ღირებულების 4-წლიანი კონტრაქტი გააფორმა. ესაა ქართულ კალათბურთში დადებული ყველაზე ძვირი ხელშეკრულება, ხოლო მთლიანად სამამულო სპორტში, მხოლოდ ხვიჩა კვარაცხელიას გარიგებას ჩამორჩება.

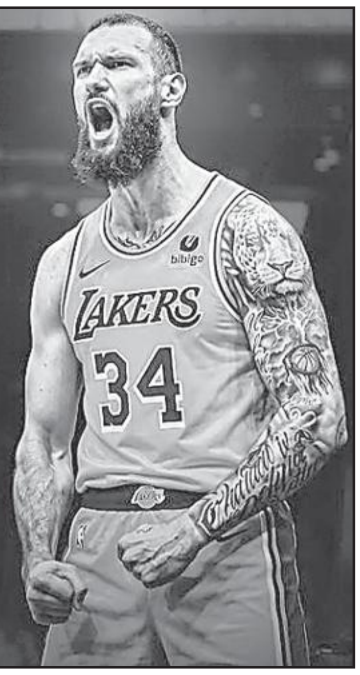

ეს გახლავთ მეოთხე გუნდი ოკეანის გაღმა მილუოკის, სან ანტონიოს და ტორონტოს შემდეგ, რომელშიც 206 სმ სიმაღლისა და 109 კგ წონის ქართველი ფორვარდი ითამაშებს.

აღსანიშნავია, რომ კალიფორნიელთა სლოვენიელი ვარსკვლავი **ლუკა დონჩიჩი** პირადად იყო ჩართული პარტნიორთა ტრანსფერებში და იმით, რომ გუნდიდან წასული **ლებრონ ჯეიმსის** გარეშე დარჩენილმა ფავორიტმა ყველა სასურველი მოთამაშე გადაიბირა, ძალიან კმაყოფილი გახლავთ. შესაბამისად, სწორედ მისი აზრის გათვალისწინებით გადავიდა ლეიკერსში 27 წლის მამუ, რომელიც სასტარტო ხუთეულის წევრად მოიაზრება...

კარგი ამბები

ნიჩბოსნობა

ჰალიფაქსი (კანადა). მსოფლიოს 23-წლამდელთა ჩემპიონატი კანოეთი 200-მეტრიან დისტანციაზე. **ვერცხლი** – ალექსანდრე წივწივაძე – 41,57 წამი. შეგახსენებთ, რომ 22 წლის რუსთაველი ტალანტი ჭაბუკებში 500-მეტრიან ტრასაზე პლანეტის 2-გზის და ამავე ასაკობრივ კატეგორიაში ევროპის 3-გზის გვირგვინოსანია 200 და 1000 მეტრზე.

წყალბურთი

ესპანეთი. 16-წლამდელთა საერთაშორისო ტურნირი 6 ევროპული ნაკრების მონაწილეობით. **ვერცხლი** – საქართველო. 4 გამარჯვების შემდეგ ჩვენი გუნდი დაძაბულ ფინალში მასპინძლებთან 6:8 დამარცხდა. დავძენთ, რომ ჭაბუკი ჯვაროსნები თანატოლთა მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ემზადებიან, რომელიც 2-10 აგვისტოს ხორვატეთის დედაქალაქ ზაგრებში გაიმართება.

რაგბი

ჩელენჯ კაპი. „გ“ ჯგუფის წილისყრა. შავი ლომი, ოსფრიზი (უელსი), ედინბურგი (შოტლანდია), ჰარიქეინზი (ინგლისი), ტულონი და ვანი (ორივე – საფრანგეთი) – სიკვდილის ჯგუფი. ტურნირი ოქტომბერში დაიწყება.

20-წლამდელთა მსოფლიოს ჩემპიონატის ჯგუფური ტურნირის მე-3 ტური. საქართველო – ურუგვაი 56:3.

უმცროსი ბორჯღალოსნები მე-9 ადგილისთვის იბრძოლებენ.

ნინიას ბალი ამერიკაში

როცა ვხაროვდით – მუნდიალი შესანიშნავად მიმდინარეობსო, ავანსცენაზე ჰალსტუხიანი პეპლები გამოჩნდნენ და არაფრიდან სკანდალი ააგორეს.

საუბარია პრეზიდენტ **ტრამპზე,** რომელმაც საკუთარ „ცუმბუშას“ **ჯანი ინფანტინოს** სატელეფონო ზარით, ვითარცა უზენაესმა, აშშ-ის ნაკრების ბომბარდირ **ბალოგუნისთვის** დამსახურებული წითელი ბარათის გაუქმება და დისკვალიფიკაციის მოხსნა დაუკვეთა, ფიფას სამარცხვინო თავკაცმა კი, რომელიც **ვლადიმერ პუტინთანაც** შესანიშნავ პატრონყმურ ურთიერთობას ინარჩუნებს, საქმეში სადისციპლინო კომიტეტი ჩააბა და მასპინძელთა ლიდერმა ბელგიასთან მერვედფინალში ისე ითამაშა, თითქოს არაფერი მომხდარიყოს.

მადლობა უფალს, რომ ამჯერად სამართალმა პური ჭამა და იმ ქვეყნის ნაკრებმა, რომლის დედაქალაქიც არანაკლებ „პოხონდრია“ ევროკავშირის შტაბ-ბინით ყელყელაობს, ჯავრი კულისების ნაცვლად უშუალოდ ბრძოლის ველზე იყარა – 4:1.

ცოტა ხნით ადრე ცრემლებით დაასრულა სანაკრებო კარიერა პორტუგალიელმა ლეგენდამ **კრიშტიანუ რონალდუმ,** რომელსაც მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტული მოუხვეჭელი დარჩა მეზობელ ესპანეთთან პრინციპული შეხვედრის ბოლო წუთზე გაშვებული გოლის გამო – 0:1 **(მერინო).**

სხვათა შორის, წინა დღეებში ასეთივე სცენარით განვითარდა სევდიანი მოვლენები **ლუკა მოდრიჩისა** და (იმავე პორტუგალიისთან – 1:2) და **ნეიმარის** მონაწილეობით, რომელმაც პენალტით გატანილი პრესტიჟის გოლის მიუხედავად, ვერ იხსნა ბრაზილია ნორვეგიელ ვიკინგებთან – ასევე 1:2, დუბლის ავტორ **ჰოლანდს** კი **მესისა** და **მბაპეს** მსგავსად 7 გატანილი ბურთი დაუგროვდა. საერთოდაც, ჩრდილოელები მრისხანე ძალად გვევლინებიან და რაღაცით 80-იანი წლების „დანიურ დინამიტს“ მოგვაგონებენ, ამიტომ დიდ ინტერესს იწვევს მათი და ინგლისელთა მეოთხედფინალი.

თავის მხრივ, ფეხბურთის სამშობლომ უმძაფრეს დრამაში კიდევ ერთი მასპინძელი – მანამდე გოლგაუშვებელი მექსიკა „აცტეკაზე“ იმსხვერპლა – 3:2, დუბლის ავტორ **ბელინგემს** კი ასისტით და მე-6 გოლით, **კეინი** შეეშველა.

სკანდალით დავიწყეთ და სკანდალითვე დასრულდა მერვედფინალური ეტაპი – არგენტინამ 0:2-დან 3:2 მოუგო ეგვიპტეს, თანაც მესიმ ჯერ პენალტი (უკვე მე-2) ვერ გაიტანა, ხოლო შემდეგ ასისტი (მე-9, რითაც პელეს გაუსწრო) და მე-8 ბურთი მიითვალა, რამაც სნაიპერთა დავაში გაალიდერა.

შეხვედრის შემდეგ ფარაონთა დელეგაცია აღშფოთებას ვერ მალავდა ფრანგი **ლეტისიეს** მსაჯობით, ყველაზე დიდი რისხვა კი ამჯერადაც ჯანი ინფანტინოსა და ფიფას დაატეხეს თავს – ტურნირის კომერციული ინტერესის გამო არგენტინას ლობირებენ და არაფრისდიდებით არ დაუშვებენ მესის უტიტულოდ დარჩენასო. ასეა თუ ისე, არგენტინა უკვე მეორედ გადარჩა, ეგვიპტე კი სამშობლოში დიდებით დაბრუნდა.

კოლუმბია – შვეიცარია 0:0 (პენალტებით – 3:4).

მეოთხედფინალში ითამაშებენ: **საფრანგეთი – მაროკო, ესპანეთი – ბელგია, ინგლისი – ნორვეგია, არგენტინა – შვეიცარია.**

გახსენება

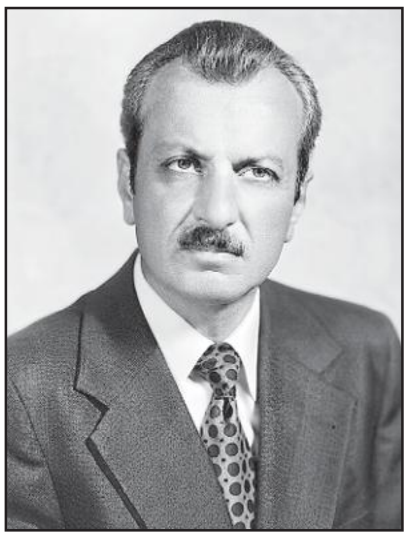

კლინიკური ანდროლოგიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი საქართველოში

თამაზ დოლიძე — 90

საქართველოში კლინიკური ანდროლოგიის განვითარების ერთ-ერთ ფუძემდებელს ბატონ თამაზ დოლიძეს დაბადებიდან 90 წელი შეუსრულდებოდა.

თამაზ დოლიძე დაიბადა 1936 წლის 30 ივლისს აბასთუმანში. ქ. თბილისის ვაჟთა 24-ე სკოლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, 1954 წელს წარმატებით ჩააბარა მისაღები გამოცდები თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო საქმის ფაკულტეტზე. სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის 1960 წლის 4 ივლისის გადაწყვეტილებით თამაზ დოლიძეს მიენიჭა ექიმის კვალიფიკაცია.

თ. დოლიძემ შრომითი საქმიანობა დაიწყო 1960 წელს რესპუბლიკურ ცენტრალურ კლინიკურ საავადმყოფოში ექიმ-ორდინატორად, 1961 □1963 წლებში იგი მუშაობდა რუსთავის აზოტის ქარხნის სამედიცინო სანიტარულ ნაწილში ექიმ-ქირურგად, ყელ-ყურ-ცხვირის ექიმად.

1958 წელს მოსკოვიდან სამშობლოში დაბრუნებულმა პროფესორმა იოსებ ჟორდანიამ ქ. თბილისში დააარსა ქალის ფიზიოლოგიისა და პათოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რითაც დიდ ეროვნულ საქმეს ჩაუყარა საფუძველი. ინსტიტუტის გახსნისთანავე, ი. ჟორდანიამ მოიძია და გვერდით დაიყენა ახალგაზრდა პერსპექტიული თანამშრომლები, რომელთაგან ბევრი მისი თანამოაზრე გახდა. მათ შორის იყო თამაზ დოლიძე. 1964 □1968 წლებში იგი გახლდათ ქალის ფიზიოლოგიისა და პათოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ანდროლოგიის ლაბორატორიის ასპირანტი, 1969 წლის 13 იანვარს სსრკ უმაღლესი და საშუალო განათლების სამინისტროს უმაღლესი საატესტაციო კომისიის გადაწყვეტილებით თამაზ დოლიძეს მიენიჭა მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი. საკანდიდატო დისერტაციის თემას წარმოადგენდა ნაშრომი: “თირკმელზედა ჯირკვლის ქერქის რეპარაციული რეგენერაცია“. 1972 □ 1982 წლებში იგი ი. ჟორდანიას სახელობის ადამიანის გენერაციული ფუნქციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელია.

1982 წელს, საბჭოთა კავშირში პირველად გაიხსნა კლინიკური ანდროლოგიის განყოფილება, რომელსაც გახსნის დღიდან ხელმძღვანელობდა თამაზ დოლიძე. განყოფილებაში შეისწავლებოდა ჰორმონების როლი სპერმატოგენეზის სხვადასხვა ხარისხის დარღვევების დროს, ამიერკავკასიის რეგიონებში ფერტილური მამაკაცების სისხლის ჰორმონული და სპერმის ბიოქიმიური პარამეტრები; ალიმენტური და ჰიპოთალამური სიმსუქნის გავლენა რეპროდუქციული სისტემის ფორმირებაზე, გადაიდგა პირველი ნაბიჯები სპერმის კრიოკონსერვაციის და ბანკის შესაქმნელად. გარდა სამეცნიერო მოღვაწეობისა, თამაზ დოლიძის ხელმძღვანელობით განყოფილება ეწეოდა პრაქტიკულ საქმიანობას, რაც გულისხმობდა მამაკაცის უნაყოფობის გამომწვევი მიზეზების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას, კერძოდ, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების დიაგნოსტიკას და მკურნალობას, საკუთრივ სათესლე ჯირკვლების და დამატებითი სასქესო ჯირკვლების განვითარების ანომალიების, ანთების დიაგნოსტიკას და მკურნალობას.

განყოფილება ასევე ეწეოდა ორგანიზაციულ და სასწავლო მოღვაწეობას. საქართველოს რიგ ქალაქებში და დიდ რაიონულ ცენტრებში, აგრეთვე ქ. თბილისის ქალთა კონსულტაციებში განყოფილების და პირადად ბატონ თამაზ დოლიძის ინიციატივით იხსნებოდა რეპროდუქტოლოგიის კაბინეტები, სადაც გინეკოლოგებთან ერთად მუშაობდნენ კლინიკური ანდროლოგიის განყოფილებაში მომზადებული ანდროლოგები. გარდა ზემოაღნიშნულისა, ბატონი თამაზი ხელმძღვანელობდა ექიმ-ანდროლოგთა გადამზადების კურსის კლინიკური ანდროლოგიის მიმართულებას. იგი იყო 40-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, არაერთი სადისერტაციო თემის ხელმძღვანელი და ოპონენტი. თ. დოლიძე აქტიურად მონაწილეობდა მრავალ ადგილობრივ თუ საერთაშორისო სიმპოზიუმსა და კონგრესში. ასევე, როგორც მაღალი რანგის პროფესიონალი, არაერთხელ, თავად იყო მიწვეული უცხოეთში ოპერაციების ჩასატარებლად (აშშ, მექსიკა, სინგაპური და სხვ.)

თავისი ქვეყნის ერთგულად მსახურებისა და სამედიცინო დარგში გამორჩეული მოღვაწეობისთვის თ. დოლიძეს მიღებული აქვს ჯილდოები, მედლები და საპატიო სიგელები. მათ შორის: “შრომის ვეტერანი“ (1986), “ჯანმრთელობის დაცვის ფრიადოსანი“ (1989), ი. ჟორდანიას სახ. საპატიო სიგელი, ღირსების ორდენი (2003);

ბატონი თამაზი ქართულ ტრადიციებზე დაფუძნებული ოჯახის მზრუნველი მამა და ბაბუა იყო, გამორჩეული პიროვნული თვისებებით, სამართლიანი, კეთილისმსურველი, ურთიერთობაში უშუალო, ხალასი იუმორით და დარბაისლური სიტყვა-პასუხით. მას ჰყავდა შესანიშნავი მეუღლე, ქალბატონი ნელი ჭანტურიშვილი, თბილი და სათნო ადამიანი, მისი თანაკურსელი, პლასტიკური ქირურგი, რომელთან ერთადაც ქვეყანას აღუზარდა სამი შვილი.

თამაზ დოლიძე გარდაიცვალა 2023 წლის 2 მაისს, დაკრძალულია თბილისში, საბურთალოს სასაფლაოზე.

თამაზ დოლიძის, წარმატებული და აღიარებული მეცნიერის, შესანიშნავი მეუღლის, მამის და ბაბუის ღირსეული სახელი მარად დარჩება ოჯახის, კოლეგების და მადლიერი პაციენტების გულებში.

ოჯახის სახელით:

გიორგი დოლიძე, ლაშა დოლიძე, თამარ დოლიძე.

შსს-მ „ქურდულ სამყაროსთან“ კავშირში მყოფი 29 პირი დააკავა!

სამ პირს ბრალი დაუსწრებლად წარედგინება, მათ შორის ერთი □კანონიერი ქურდია“. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა გენერალურ პროკურატურასთან ერთად ბოლო 24 საათში ქვეყნის მასშტაბით კომპლექსურად ჩატარებული ოპერატიული ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, □ქურდულ სამყაროსთან□კავშირში მყოფი 29 პირი დააკავეს, ხოლო 3 პირს ბრალი დაუსწრებლად წარედგინება, მათ შორის ერთი საზღვარგარეთ მყოფი □კანონიერი ქურდია□

აღნიშნულთან დაკავშირებით ბრიფინგზე ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორმა **დავით კიპნაძემ** განაცხადა. მისი თქმით, გამოძიებით დადგინდა, რომ სისხლის სამართლის დანაშაულში ბრალდებული პირები პირადი მატერიალური სარგებლის მიღების მიზნით აქტიურად ერთვებოდნენ მოქალაქეებს შორის არსებული ფინანსური დავების გადაწყვეტაში.

□აღნიშნულ პროცესში კრიმინალური გავლენების გაძლიერებისა და მოდავე მხარეებზე ფსიქოლოგიური ზეწოლის მოხდენის მიზნით ჩართული იყო საზღვარგარეთ მცხოვრები ე.წ. კანონიერი ქურდი ბესიკ ჯაფარიძე. ბრალდებულები, საზღვარგარეთ მყოფ კრიმინალურ ავტორიტეტთან შეთანხმებით, მოდავე მხარეებთან ერთად, პერიოდულად აწყობდნენ ე.წ. ქურდულ გარჩევებს. დისტანციური კომუნიკაციისა და პირადი შეხვედრების დროს ბესიკ ჯაფარიძე კრიმინალური სამყაროს წესებისა და ე.წ. ქურდული ტრადიციების შესაბამისად იღებდა საბოლოო გადაწყვეტილებებს, რომელთა საფუძველზეც ერთ-ერთ მხარეს მეორის სასარგებლოდ სოლიდური თანხის გადახდა ეკისრებოდა. გამოძიებით ასევე დგინდება, რომ დაკისრებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან კონკრეტული ვადების დარღვევის შემთხვევაში ბრალდებულები მოქალაქეებსა და მათი ოჯახების წევრებს ფიზიკური ანგარიშსწორებით, ჯანმრთელობის დაზიანებითა და სიცოცხლის მოსპობით ემუქრებოდნენ□, □განაცხადა **დავით კიპნაძემ.**

თბილისსა და რეგიონებში დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებები ამოიღეს, დაკავებულია შვიდი პირი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის, თბილისის, კახეთის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის, სამცხე-ჯავახეთისა და შიდა ქართლის პოლიციის დეპარტამენტების თანამშრომლებმა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერებების უკანონო შეძენა-შენახვისა და რეალიზაციის ხელშეწყობის, ასევე ნარკოტიკული საშუალების შემცველი მცენარის უკანონო კულტივირების ბრალდებით სხვადასხვა დროს შვიდი პირი დააკავეს.

შსს-ს ცნობით, დაკავებულებს შორის არიან როგორც საქართველოს, ასევე უცხო ქვეყნის მოქალაქეები. სამართალდამცველებმა ბრალდებულების პირადი, საცხოვრებელი სახლებისა და საკარმიდამო ნაკვეთების ჩხრეკის შედეგად, ასევე სხვადასხვა ადგილიდან ნივთმტკიცებად ამოიღეს განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალებები და ფსიქოტროპული ნივთიერებები, მათ შორის **□მეთადონი□, □ბუპრენორფინი□, 201 ძირი □მცენარე კანაფი□, 143 შეკვრად დაფასოებული □ტეტრაჰიდროკანაბინოლი□, □გამომშრალი მარიხუანა□, □ბაკლოფენი□და □გაბაპენტინი□**

ტრაგედია ბათუმში: 23 წლის ნოდარ დარჩიძე დაიხრჩო

ბათუმში, შავ ზღვაში 23 წლის ბიჭი დაიხრჩო. ნოდარ დარჩიძის ცხედარს 3 დღის განმავლობაში ეძებდნენ. ახალგაზრდა ზღვაში 5 ივლისს, მეგობართან ერთად შევიდა და მალევე გაუჩინარდა. მეგობარმა წყლიდან გამოსვლა უვნებლად შეძლო.

□დღეს ზღვამ ყველაზე ძვირფასი უკან დააბრუნა, მაგრამ არა ისეთი, როგორსაც ყველა ელოდა... ნოდარ დარჩიძის ცხედარი ნაპოვნია. რამდენი ლოცვა, რამდენი იმედი, რამდენი ცრემლი... ყველას სჯეროდა, რომ ნოდარი ცოცხალი დაბრუნდებოდა. ოჯახი ბოლო წამამდე სასწაულს ელოდა, მაგრამ ყველაზე მძიმე ამბავი დადგა... უფალმა ნათელში ამყოფოს ნოდარ დარჩიძის სული, ხოლო მის ოჯახს მისცეს ძალა, გაუძლოს ამ ენით აუწერელ ტკივილს□, – წერს **შოთა სიხარულიძე** სოციალურ ქსელში.

შემზარავი მკვლელობა აშშ-ში

აშშ-ის ლუიზიანა-ს შტატში მომხდარმა შემზარავმა ოჯახურმა ტრაგედიამ მთელი ქვეყანა შეძრა. სამართალდამცველების ინფორმაციით, 31 წლის კაცმა საკუთარ ოჯახზე შეიარაღებული თავდასხმა მოაწყო.

თავდასხმის შედეგად დაიღუპა რვა ბავშვი, რომელთაგან შვიდი მისი ბიოლოგიური შვილი იყო, ხოლო მერვე □მათი ბიძაშვილი. მსხვერპლთა ასაკი 3-დან 11 წლამდე იყო. ინფორმაცია მომხდარის შესახებ მედიაში მალევე გავრცელდა. გამოძიების მიხედვით, შემთხვევა 2026 წლის 19 აპრილს მოხდა. პოლიციის ინფორმაციით, თავდამსხმელმა თავდაპირველად ორ ქალს ესროლა, მათ შორის, საკუთარ მეუღლესა და ყოფილ მეუღლეს, რომლებიც მძიმედ დაშავდნენ. ამის შემდეგ ის მეორე საცხოვრებელ სახლში მივიდა, სადაც ბავშვებს ესროლა. ზოგიერთი მათგანი საწოლში იპოვეს, ნაწილი კი გაქცევას ცდილობდა, როდესაც სასიკვდილო ჭრილობები მიიღეს. პოლიციის უფროსის განცხადებით, ყველა გარემოება მიუთითებს, რომ დანაშაულს საფუძვლად ოჯახური კონფლიქტი დაედო. გამოძიების ინფორმაციით, მამაკაცი მეუღლესთან დაშორების პროცესში იყო და სასამართლო დავაც მიმდინარეობდა. სამართალდამცველები ვარაუდობენ, რომ სწორედ ეს დაძაბული ურთიერთობა გახდა ძალადობის მთავარი მიზეზი, თუმცა გამოძიება სხვა გარემოებებსაც სწავლობდა. **თავდასხმის შემდეგ ბრალდებულმა ავტომობილი გაიტაცა და შემთხვევის ადგილიდან გაქცევა სცადა. პოლიციამ მისი ავტომობილი მალევე აღმოაჩინა და დევნა დაიწყო. დევნა შეიარაღებული დაპირისპირებით დასრულდა, რომლის დროსაც მამაკაცი დაიღუპა. ოფიციალური ინფორმაციით, მიმდინარეობდა დადგენა, სასიკვდილო ჭრილობა პოლიციის ტყვიამ მიაყენა თუ მან სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა. მოგვიანებით, ქალაქში რვავე ბავშვის საერთო სამოქალაქო პანაშვიდი გაიმართა, რომელსაც ასობით ადამიანი დაესწრო.**

ეროვნულ სასახლეში გალობის უნივერსიტეტის საანგარიშო კონცერტი გაიმართა

ეროვნულ სასახლეში გიორგი მთაწმინდელის სახელობის გალობის უნივერსიტეტის სტუდენტთა და უნივერსიტეტის მოკლევადიანი სასერტიფიკატო პროგრამის პირველი ნაკადის კურსდამთავრებულთა ერთობლივი კონცერტი გაიმართა.

ღონისძიებას მოწვეულ სტუმრებთან ერთად ესწრებოდნენ სასულიერო პირები, საკანონმდებლო ორგანოსა და კულტურის სფეროს წარმომადგენლები.

საზეიმო ღონისძიებას ესწრებოდა საქართველოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელი, დეკანოზი **ანდრია ჯაღმაიძე,** რომელმაც კათოლიკოს-პატრიარქ **შიო III**-ის ლოცვა-კურთხევა გადასცა მოსწავლეებს, პროფესორ-მასწავლებლებსა და თანადამფუძნებლებს და სასწავლო წლის წარმატებით დასრულება მიულოცა.

დეკანოზმა ანდრიამ გაიხსენა გალობის უნივერსიტეტის დაარსებისას უწმინდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ **ილია II**-ის მიერ წარმოთქმული სიტყვები:

□ჩვენ ვიწყებთ ძალიან დიდ საქმეს. დარწმუნებული ვარ, რომ ის ლოტბარები, რომლებსაც ჩვენ აღვზრდით, მთელ საქართველოში შექმნიან გუნდებს და მთელი საქართველო ადიდებს უფალს□

დეკანოზმა ანდრიამ აღნიშნა, რომ წლების განმავლობაში ნეტარხსენებული კათოლიკოს-პატრიარქის ეს ხედვა რეალობად იქცა და დღეს გალობის უნივერსიტეტი ღირსეულად ასრულებს მასზე დაკისრებულ მისიას, რისთვისაც მადლობა გადაუხადა გალობის უნივერსიტეტის დამფუძნებელს, ბატონ ვანო ჩხარტიშვილსა და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს, ქალბატონ ნანა გოთუას. ღონისძიების დასასრულს წლის მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და უნივერსიტეტის წარმატებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის უმაღლესი სასწავლებლის წარმომადგენლებს მადლობის სიგელები და ჯილდოები გადაეცათ".

საქართველოს კულტურული და ისტორიული მემკვიდრეობისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები ჟენევაში

შვეიცარიაში, ქალაქ ჟენევაში ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის (WIPO) რიგით 68-ე გენერალური ასამბლეა გაიხსნა, რომელშიც 194 წევრი სახელმწიფოსა და საერთაშორისო ორგანიზაციის ასეულობით წარმომადგენელი მონაწილეობს.

ასამბლეის ფარგლებში, საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის □ □საქპატენტის□ორგანიზებით, გუშინ გაიმართა საქართველოს კულტურული და ისტორიული მემკვიდრეობისადმი მიძღვნილი ღონისძიება, რომელსაც საქართველოს პირველი ლედი თამარ ბაგრატიონი ესწრება.

ღონისძიების ფარგლებში მოეწყობა გამოფენა, სადაც წარმოდგენილი იქნება ექსპოზიციები ქართული ენისა და უნიკალური დამწერლობის, ასევე მრავალსაუკუნოვანი ლიტერატურის, ტრადიციული სამოსის, საიუველირო ხელოვნებისა და ღვინის კულტურის შესახებ; გაიმართება ქართული ხალხური სიმღერისა და ცეკვის კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ ანსამბლი □ბასიანი□და ქართული ნაციონალური ბალეტი □სუხიშვილები□ ღონისძიებაზე მოსულ სტუმრებს შესაძლებლობა ექნებათ, დააგემოვნონ საქართველოს ადგილწარმოშობის დასახელების მქონე პროდუქტები და ქართული ტრადიციული კერძები.

WIPO-ს გენერალური ასამბლეის ფარგლებში, საქპატენტის თავმჯდომარე სოსო გიორგაძემ სიტყვით მიმართა წევრი სახელმწიფოების წარმომადგენლებს. ასევე, დაგეგმილია ორმხრივი შეხვედრები WIPO-ს გენერალურ დირექტორთან, ევროპის საპატენტო უწყებისა და სხვა საერთაშორისო ინსტიტუტების ხელმძღვანელ პირებთან, სადაც განხილული იქნება ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავებისა და ერთობლივი პროექტების განვითარების საკითხები.

დიდი მსახიობის ბიოგრაფიული ფოტოალბომი

11 ივლისს, მარჯანიშვილის თეატრში ნოდარ მგალობლიშვილის ბიოგრაფიული ფოტოალბომის წარდგენა გაიმართება.

ფოტოალბომი ეძღვნება მსახიობის დაბადებიდან 95 წელს.

□ნოდარ მგალობლიშვილმა განსაკუთრებული კვალი დატოვა ქართული თეატრისა და კინოს ისტორიაში. მისი გამორჩეული სამსახიობო ოსტატობა, ინტელექტი, შინაგანი კულტურა და პროფესიული ეთიკა დღემდე რჩება მრავალი თაობის მსახიობისა და მაყურებლისთვის სამაგალითოდ.

მისი შემოქმედებითი მემკვიდრეობის შენარჩუნებისა და მომავალი თაობებისთვის გადაცემის მიზნით გამოიცა ნოდარ მგალობლიშვილისადმი მიძღვნილი პირველი ბიოგრაფიული ფოტოალბომი, რომლის პრეზენტაციაც მსახიობის 95 წლის იუბილესთან დაკავშირებით გაიმართება. გეპატიჟებით, ერთად გავიხსენოთ დიდი მსახიობი, მისი ცხოვრება, შემოქმედება და ის ფასეულობები, რომლებიც მან ქართულ კულტურას დაუტოვა□ □წერია გავრცელებულ ინფორმაციაში.

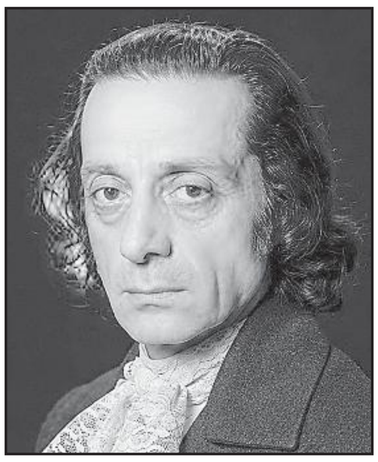

ფოტოალბომი გამოიცა **□შემოქმედებითი საქართველოსა□და თბილისის მერიის მხარდაჭერით.**

მზისკარი ევროპის კულტურული ტურიზმის ქსელის პრესტიჟული კონკურსის ფინალისტებს შორისაა

საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის პროექტი Mziskari – მზისკარი ევროპის კულტურული ტურიზმის ქსელის პრესტიჟული კონკურსის - ECTN Awards 2026-ის ფინალისტებს შორის მოხვდა, – ინფორმაციას საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია ავრცელებს.

ECTN Awards 2026-ზე 23 ევროპული ქვეყნიდან წარმოდგენილი იყო ჯამში 72 განაცხადი.

□მზისკარი□ფინალისტად დასახელდა ნომინაციაში □შემოქმედებითი ტურიზმი და თანამონაწილეობით შექმნილი კულტურული ტურისტული გამოცდილებები□და ამ კატეგორიაში ევროპის ოთხ საუკეთესო პროექტს შორისაა.

აღნიშნულ ნომინაციაში □მზისკარი□ფინეთის, საბერძნეთისა და ხორვატიის პროექტებთან არის წარმოდგენილი. □მზისკარი□საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის პროექტია, რომელიც ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში ავთენტურ გასტრონომიულ გამოცდილებებს, ადგილობრივ მწარმოებლებს, ფერმერებსა და კულინარიული ტრადიციების მატარებელ მასპინძლებს ერთიან ქსელში აერთიანებს. **ECTN Awards** 2026-ის გამარჯვებულები 24 სექტემბერს, საბერძნეთის კუნძულ სკიათოსზე გამოვლინდებიან.

ლეილა შელიას პერსონალური გამოფენა გაიხსნება

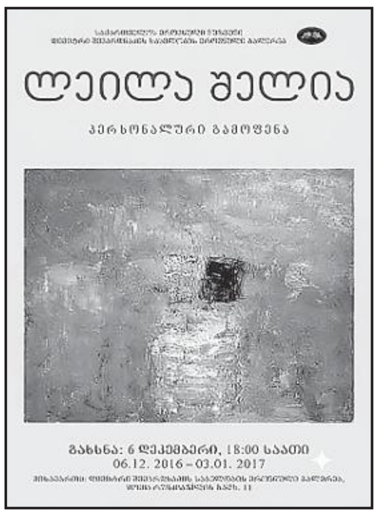

9 ივლისიდან 23 ივლისის ჩათვლით ქართული სახვითი ხელოვნების მუზეუმი ლეილა შელიას პერსონალურ გამოფენას უმასპინძლებს.

□თვლისი" □ასე ჰქვია ექსპოზიციას, რომელიც მხატვრის შემოქმედების უახლეს პერიოდს წარმოაჩენს და მოიცავს ორწლიანი ძიების ერთგვარ ვიზუალურ შეჯამებას.

სელექციაში შესული გრაფიკულ-ფერწერული ნამუშევრები შესრულებულია 2024-2026 წლებში. ეს არის ხელოვანის ერთგვარი აბსტრაქტული რეფლექსია პიროვნულ გამოცდილებასა და საზოგადოებრივ მოვლენებზე□ □წერია მუზეუმის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

ლარის სიმბოლო 12 წლისაა!

ზუსტად 12 წლის წინ, 2014 წლის 7 ივლისს, ეროვნული ბანკის საბჭომ ქართული ფულის, ლარის სიმბოლო □₾ დაამტკიცა.

ლარის სიმბოლო ქართულ ანბანს ეფუძნება, კონცეფციის ავტორი კი მხატვარ-კერამიკოსი მალხაზ შველიძეა.

ეს იმ ქვეყნის სიმბოლოა, რომელმაც თავისუფლების ფასი იცის!.

საქართველოს რესპუბლიკა

გამომცემელი და
მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
**ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.**

პიარისა და
მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
**ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.**

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული
ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

**წერილები გამოგზავნეთ
ელექტრონულ მისამართზე:**
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოტანილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში"
ზიგზაგის ქუჩა N6

uac(უაკ)070.4(479.22)
C–323

2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა
ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ორშაბათს, 13 ივლისს